

APSTIPRINĀTA
ar Rīgas domes 03.11.2015.
lēmumu Nr.3164

Rīgas domes
Pilsētas attīstības departaments

**Pārskata „2014.gada pārskats par Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un
Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam ieviešanu” gala atskaite**

Rīga, 2015

Saturs

Izmantotie saīsinājumi	4
Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana	6
Rīgas pilsētas vizītkarte	10
Virzība uz stratēģisko mērķu sasniegšanu	12
Rīcības virzienu rezultāti	21
PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība	21
RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam.....	30
RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide	35
RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm.....	41
RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas.....	47
RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe	53
RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma.....	61
RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība	72
RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis.....	78
RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība	86
PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija	91
RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana.....	102

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana	107
RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana	112
RV15 Laba vides kvalitāte	116
PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte	127
RV17 Augoša daudzprofilu osta	134
RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums.....	139
RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība	144
Kopējie secinājumi	151
Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze	154
Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli	156
Pielikumi.....	161

Izmantotie saīsinājumi

AS – akciju sabiedrība

ĀP – Ārlietu pārvalde

ĀTI – ārvalstu tiešās investīcijas

BJC – Bērnu un jaunatnes centrs

CSDD – Ceļu satiksmes drošības direkcija

CSP – Centrālā statistikas pārvalde

CVK – Centrālā vēlēšanu komisija

EKG – Eiropas kultūras galvaspilsēta

ERAF – Eiropas Reģionālās attīstības fonds

ES – Eiropas Savienība

ESF – Eiropas Sociālais fonds

FD – Finanšu departaments

HIV – Human immunodeficiency virus (cilvēka imūndeficīta vīruss)

IKP – iekšzemes kopprodukts

IKSD – Izglītības kultūras un sporta departaments

IZM – Izglītības un zinātnes ministrija

IM – ilgtermiņa mērķis

ĪADT – īpaši attīstāmas dabas teritorijas

LD – Labklājības departaments

LED – Light Emitting Diode (gaismu izstarojošā diode)

LLPA – Latvijas Lielo pilsētu asociācija

LR – Latvijas Republika

LU SZF – Latvijas Universitātes Sociālo zinātņu fakultāte

MPI – mājokļu pieejamības indekss

MK – Ministru kabinets

MVD – Mājokļu un vides departaments

NAP – Nacionālais attīstības plāns

NEET jaunieši – jaunieši, kas nav iesaistīti ne nodarbinātībā, ne izglītībā, ne mācībās

NVA – Nodarbinātības valsts aģentūra

NVO – nevalstiskā organizācija

NVS – Neatkarīgo Valstu Sadraudzība

PAD – Pilsētas attīstības departaments

PII – pirmskolas izglītības iestāde

PMLP – Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

PVAĀ – primārās veselības aprūpes ārsti

TmP – tematiskais plānojums

KAVIS – Klientu attiecību vadības informācijas sistēma

RCB – Rīgas Centrālā bibliotēka

RD – Rīgas dome

REA – Rīgas enerģētikas aģentūra

RP – Rīgas pašvaldība

RPA – Rīgas pašvaldības aģentūra

RPP – Rīgas Pašvaldības policija

RPR – Rīgas plānošanas reģions

SD – Satiksmes departaments

RSD – Rīgas Sociālais dienests

RTP – Rīgas teritorijas plānojums

RV – rīcības virziens

RVC AZ – Rīgas vēsturiskais centrs un tā aizsardzības zona

SAC – ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas (pilngadīgām personām)

SAM – specifiskais atbalsta mērķis

SPKC – Slimību profilakses un kontroles centrs

SIA – Sabiedrība ar ierobežotu atbildību

SUS – stratēģijas uzraudzības sistēma

UNESCO – Apvienoto Nāciju Izglītības, zinātnes un kultūras organizācija

VARAM – Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija

VSAA – Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūra

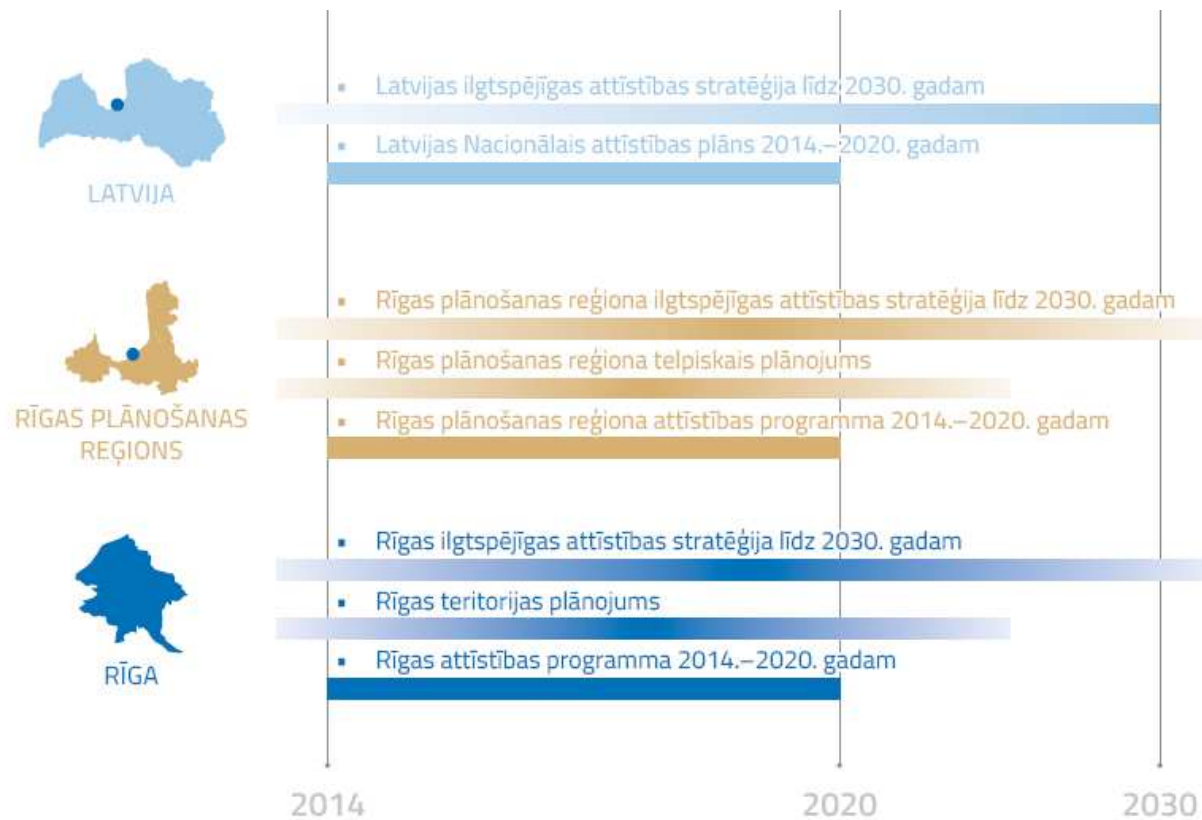
VZD – Valsts zemes dienests

Stratēģijas izpildes uzraudzība un novērtēšana

2014.gada maijā tika apstiprināti jaunie Rīgas attīstības plānošanas dokumenti – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija) un Rīgas attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk – Programma), līdz ar to iezīmējot arī jaunu uzraudzības periodu.

Plānojot Rīgas pilsētas nākotni un izstrādājot Pārskatu, ņemts vērā kā valsts, tā Rīgas plānošanas reģiona nākotnes skatījums, attiecīgi pilsētas nākotnes vīzija saskaņota ar Latvija 2030, Nacionālo attīstības plānu (turpmāk – NAP) un aktualizētajā Rīgas plānošanas reģiona stratēģijā 2000.–2020.gadam pausto.

1.attēls

Integrētas un ilgtspējīgas pilsētas pamatā ir līdzsvarota sociālo jeb sabiedrības, ekonomikas un pilsētvides aspektu mijiedarbība. Formulējot pilsētas ilgtermiņa attīstības mērķus (turpmāk IM), pašvaldība pauž savas ieceres attiecībā uz katru no trim pilsētas attīstības balstiem (2.attēls), kā arī norāda uz vēmi attīstīt pilsētu starptautiskā mērogā. Attīstības programmā izvirzītie rīcības virzieni (turpmāk RV) skar visas pašvaldības pārziņā esošās jomas un nozares. Normatīvajos aktos pašvaldībai ir noteikta plaša kompetence, turklāt pašvaldība risina arī citus iedzīvotājiem svarīgus jautājumus, tāpēc ir izvirzīti deviņpadsmit rīcības virzieni.

2.attēls

Tāpat kā iepriekšējā uzraudzības periodā, arī turpmāk ar vārdu Stratēģija uzraudzībā tiek apzīmēti abi dokumenti – Stratēģija un Programma, un to uzraudzība arvien tiks dēvēta par Stratēģijas uzraudzības sistēmu jeb saīsināti par SUS.

2014.gada vasarā, ņemot vērā izmaiņas iepriekš minētajos dokumentos, tika izstrādātas jaunas Stratēģijas īstenošanas uzraudzības vadlīnijas. Atbilstoši speciālistu ieteikumiem, tika pārstrādātas informācijas pieprasījuma veidlapas¹, pārskata struktūra pielāgota Stratēģijā izvirzītajiem četriem IM un 19 RV. Stratēģijas uzraudzība ir pastāvīgs process, kas turpinās visu Stratēģijas ieviešanas laiku. Galvenais uzraudzības uzdevums ir sniegt atbildi uz jautājumu – vai Stratēģija vispār darbojas?

Uzraudzības sistēmas uzdevumi ir:

Nodrošināt pašvaldības attīstības novērtēšanas iespējas, identificējot pārmaiņas pašvaldības situācijā kopumā un pa jomām;

Identificēt, vai attīstības plānošanas dokumentu rādītāju sasniegšana norit kā plānots;

Parādīt pašvaldības darbības progresu un sasniegumus;

Nodrošināt ar informāciju par attīstības plānošanas dokumentu īstenošanas sasniegumiem sabiedrību, politiķus un citas ieinteresētās puses;

Identificēt jaunas problēmas un iespējas, kas saistītas ar pašvaldības attīstību un kurām nepieciešams veltīt tālāku izpēti un attiecīgu lēmumu pieņemšanu to risināšanai;

Pamatot attīstības programmas aktualizācijas nepieciešamību;

Sekmēt pašvaldības struktūrvienību, valsts institūciju, uzņēmēju un sabiedrības koordinētu sadarbību pašvaldības attīstības jautājumos.

Pārskata mērķis ir būt par atskaites punktu un platformu Rīgas attīstības izvērtēšanai. Pārskata informatīvais raksturs un vienkāršības princips ļauj jebkurai interesentam iepazīties ar paveikto Rīgā pārskata gadā.

Pārskats sastāv no ievada – ieskata Stratēģijas izpildes uzraudzībā un novērtēšanā, Rīgas vizītkartes, virzības uz IM sasniegšanu, taču tā apjomīgākā daļa ir RV rezultātu apraksts. RV apraksts sastāv no RV formulējuma, ietekmes uz mērķu sasniegšanu, rezultatīvo rādītāju dinamikas tabulas, situācijas analīzes pārskata gadā. Sākot ar šo pārskatu, kartēs ir atzīmētas darbības apkaimēs (ja ieviesti jauni pakalpojumi vai uzlaboti esošie). Tāpat uzskaitīti ar RV saistītie

¹ Pārskata saturu veido dažādas RD iestādes un struktūrvienības, ar īpaši izstrādātu un aizpildītu veidlapu palīdzību sniedzot informāciju RD PAD apkopošanai un Pārskata veidošanai

pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti. Tā kā, plānojot Rīgas pilsētas nākotni, ņemts vērā visas valsts un Rīgas plānošanas reģiona nākotnes skatījums, un nākotnes vīzija attiecīgi saskaņota ar Latvija 2030 un NAP, arī Pārskatā ietvertas RV atbilstošās nacionālās pamatnostādnes, NAP pasākumi, Partnerības līguma Darbības programmas pasākumi un izmaiņas ārējā vidē, ja tādas bijušas.

Pārskata pielikumā atrodama Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Rīcības plāna izpilde 2014.gadā (1.pielikums) un Rīgas attīstības programmas 2014.-2020.gadam Investīciju plāna izpilde 2014.gadā (2.pielikums).

Rīgas pilsētas vizītkarte

Rīga

Pilsētas dibināšanas gads	1201.g.
RĪGAS VĒSTURISKAIS CENTRS ir iekļauts UNESCO pasaules mantojuma sarakstā	kopš 1997.gada, platība: 438,3 ha, aizsardzības zona: 1,574 ha
Platība, km²	303,996 km ² ²
Zaļo un zilo teritoriju īpatsvars	39%
Iedzīvotāju skaits	641,00 tūkstotis ³
Iedzīvotāju nacionālais sastāvs	Latvieši 45,9%, krievi 38,0%, baltkrievi 3,9%, ukraiņi 3,5%, poļi 1,9%, lietuvieši 0,8, čigāni 0,1, citas tautības 5,9% ⁴
Studentu skaits	70,8 tūkstoši ⁵
Iekšzemes kopprodukts, euro	11 501,4 miljoni EUR ⁶

² VZD, RD Ģeomātikas pārvaldes dati, 2014

³ CSP dati, 2015

⁴ CSP dati, 2015

⁵ IZM dati, 2014./2015. akadēmiskais gads.

⁶ CSP dati, 2012

Rīgas nozīme Latvijas tautsaimniecībā (pilsētas īpatsvars kopējā apjomā valstī, %)	Iedzīvotāji	32
	Strādājošo īpatsvars Rīgā pamatdarbā	47
	Komerscābiedrības un individuālie komersanti	55
	Pievienotā vērtība	52
	Ārvalstu tiešās investīcijas	80
	Nefinanšu investīcijas	46
Pilsētas galvenās ekonomikas nozares⁷ (nozares īpatsvars pilsētas kopējā pievienotajā vērtībā, %)	Tirdzniecība	16,9
	Transports	9,6
	Rūpniecība	8,5
	Profesionālie, tehniskie, zinātniskie pakalpojumi	10,3
	Operācijas ar nekustamo īpašumu	10,5
	Informācijas un komunikācijas pakalpojumi	7,4
	Būvniecība	6,4
	Finanses un apdrošināšana	7,2
Pilsētas pašvaldības lēmēj institūcija	Rīgas dome – 60 deputāti	
Pilsētas teritoriālais dalījums	6 rajoni un priekšpilsētas – 3 izpilddirekcijas 58 apkaimes	

⁷ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2015 (novērtējums)

Virzība uz stratēģisko mērķu sasniegšanu

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība

Sabiedrība, kuru pamatā veido iedzīvotāji, ir pašvaldības pamatelements, un tā ir galvenā pašvaldības darbības mērķa grupa jeb „klients”. Taču sabiedrības jeb cilvēkkapitāla kvalitāte – prasmes, zināšanas, veselība, aktivitāte – ir arī viens no galvenajiem ekonomikas attīstību sekmējošiem faktoriem.

1.tabula

IM1 Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM1.1.	Iedzīvotāju skaits	Skaits, tūkst.	<u>2013</u> 643,6	<u>2014</u> 643,4	<u>2015</u> 641,0	↓	Samazināšanās palēninās un sākas pieaugums	Tuvojas 700	CSP
IM1.2.	Iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvars (15-64 gadu grupā)	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 34,9	<u>2013</u> 38,4	<u>2014</u> 36,5	↓	Palielinās	40	CSP
IM1.3.	Nodarbinātības līmenis	%	<u>2012</u> 60,1	<u>2013</u> 62,8	<u>2014</u> 63,9	↑	Palielinās	> 75	CSP
IM1.4.	Patēriņš pamatvajadzībām no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	<u>2012</u> 53,6	<u>2013</u> 55,4	<u>2014</u> 53,4	↓	Samazinās	45	CSP
IM1.5.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	<u>2012</u> 7,5	<u>2013</u> 7,6	<u>2014</u> 9,4	↑	Pieaug	15	CSP
IM1.6.	Džini koeficients	%	<u>2011</u> 34,2	<u>2012</u> 33,7	<u>2013</u> 34,3*	↑	Samazinās	<30	CSP
IM1.7.	Vēlētāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%		<u>2013</u> 55,6			Palielinās	70	CVK
IM1.8.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	%	<u>2013</u> 71,4	<u>2014</u> 73,6	<u>2015</u> 75,7	↑	Palielinās	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja

* CSP nav pieejami jaunāki dati

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Negatīvā iedzīvotāju samazināšanās tendence, kas pēdējo desmit gadu laikā vidēji bija -1,05% gadā, ir palēninājusies un 2014.gadā bija vien -0,04% un 2015.gadā -0,4%. Tas skaidrojams ar migrācijas saldo pieaugumu, kas 2013. un 2014.gadā palielinājās, iedzīvotājiem deklarējoties Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā ar iespēju saņemt rīdzinieka karti ar tās priekšrocībām.

Pieaudzis arī rādītājs – patēriņš pamatvajadzībām no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem. Kā liecina „Swedbank” Privātpersonu finanšu institūta veiktais Baltijas galvaspilsētu mājsaimniecību izdevumu pētījums, salīdzinot Baltijas valstu galvaspilsētas, Rīgā dzīvojošie pamatvajadzību nodrošināšanai tērē visvairāk. Pārtika joprojām ir lielākā mājsaimniecību izdevumu pozīcija visās Baltijas galvaspilsētās. Balstoties uz 2015.gada februārī apkopotajiem datiem visu Baltijas valstu galvaspilsētu lielveikalos, visaugstākās izmaksas par optimālu pārtikas grozu ir ģimenei Rīgā, sastādot 312 EUR, bet zemākās Viļņā - 291 EUR. Rīgā saglabājas visaugstākās sabiedriskā transporta izmaksas, ja salīdzina ar kaimiņu valstu galvaspilsētām – kamēr Tallinas iedzīvotāji sabiedriskajā transportā turpina pārvietoties bez maksas un Viļņā izmaksas ir nemainīgas, tikmēr Rīgā kopš pagājušā gada tās augušas par 25%.⁸

Nedaudz vērojams izdevumu pieaugums atpūtai un kultūrai, kas liecina par zināmu atvēršanos tendenci patēriņa izdevumos attiecībā uz ekonomikas izaugsmi.

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika

Ekonomika ir publisko un individuālo ienākumu pamats, kas indivīdam dod iespēju uzturēt sevi, savu ģimeni, kas sabiedrībai kopumā nodrošina publisko pakalpojumu sniegšanu un publiskās infrastruktūras uzturēšanu un attīstību. Ekonomikas galvenais dzinējs ir uzņēmējdarbība, bet pašvaldības sūtība ekonomikas attīstībā – uzņēmējdarbības sekmēšana, tai skaitā kopā ar valsti veidojot labvēlīgu uzņēmējdarbības vidi un veicinot inovatīvu tehnisko risinājumu ieviešanu.

2.tabula

IM2 Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM2.1.	Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā	%	<u>2012</u> 9,8	<u>2013</u> 9,7	<u>2014*</u> 8,5	↓	Pieaug	15	Pašvaldības publiskais pārskats
IM2.2.	Bezdarba līmenis gada sākumā	%	<u>2013</u> 6,5	<u>2014</u> 5,6	<u>2015</u> 4,9	↓	Samazinās	4	NVA

⁸ <https://www.swedbank.lv/zinas/28.04.2015/2>

IM2.3.	Ražošanas daļa pievienotajā vērtībā	%	<u>2012</u> 9,8	<u>2013</u> 9,7	<u>2014</u> 8,5	↓	Pieaug	15	Pašvaldības publiskais pārskats
--------	-------------------------------------	---	--------------------	--------------------	--------------------	---	--------	----	------------------------------------

* novērtējums

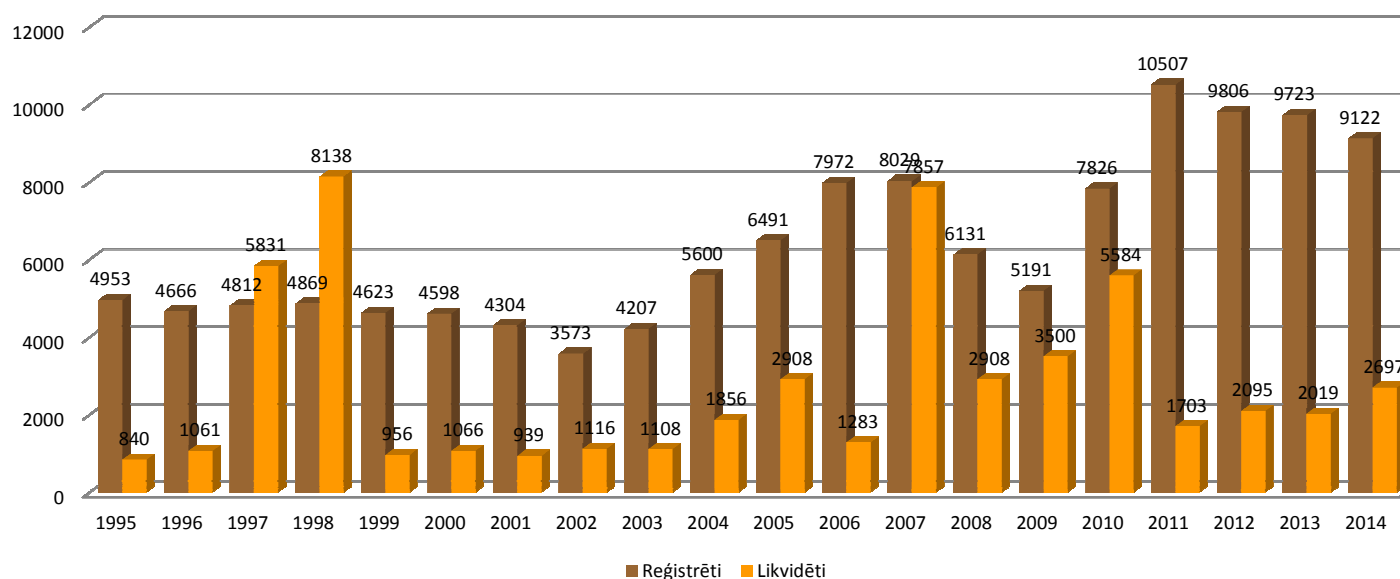
Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Būtiskas izmaiņas pēdējos gados Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā nav notikušas – pilsētas ekonomikā dominē pakalpojumu nozares, savukārt ražošanas daļa pievienotajā vērtībā turpina sarukt un 2014.gadā veidoja vien 8,5%.

Kā redzams 3.attēlā, pēc 2011.gada rekorda, kad reģistrēts lielākais skaits jauno uzņēmumu kopš 1995.gada, 2014.gadā saglabājusies tendence jaunreģistrēto uzņēmumu skaitam sarukt. Lursoft aprēķini rāda, ka 2014.gadā kopumā reģistrēti 9122 jauni uzņēmumi Rīgā. Jānorāda, ka līdz ar jaunreģistrēto uzņēmumu skaita kritumu, pārskata gadā pieaudzis likvidēto uzņēmumu skaits Rīgā – 2697, kas, salīdzinot ar 2013.gadu, palielinājies par 33,6%. Likvidēto uzņēmumu skaita pieaugums lielā mērā skaidrojams ne tik daudz ar tautsaimniecības situācijas pasliktināšanos, kā ar uzņēmējdarbības vides sakārtošanu, piemēram, Valsts ieņēmumu dienesta mērķtiecīgu darbību, izslēdzot no reģistriem uzņēmumus, kuri, piemēram, jau ilgstoši neveic saimniecisko darbību. Kopumā galvaspilsētā dibināti 60,8% no visiem pērn reģistrētajiem uzņēmumiem Latvijā un jāteic, ka ar katru gadu Rīgas īpatsvars aizvien palielinās. Tā, piemēram, 2012.gadā Rīgā tika reģistrēti 58,14% no visiem jaunajiem Latvijas uzņēmumiem, bet 2013.gadā – 59,38%.⁹

⁹ www.lursoft.lv

Rīgas uzņēmumu reģistrācijas un likvidācijas dinamika

Avots: Lursoft

Turpina sarukt arī bezdarba līmenis, kas 2015.gada sākumā samazinājās līdz 4,9% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Bezdarbnieku skaits bija 15,7 tūkstoši, līdz ar to pietuvojies zēmajam bezdarbnieku skaitam pirmskrīzes periodā. Lai gan dati liecina par bezdarba līmeņa krišanos, tomēr ir vērojama darba spēka piedāvājuma un pieprasījuma nesabalansētība – uzņēmumiem trūkst darbinieki, taču tiem darbiniekiem, kuri ir bez darba, trūkst nepieciešamās kvalifikācijas. Darba tirgū pieprasījums pašlaik ir profesiju grupās, kurās pārsvarā ir nepieciešams augstāks izglītības līmenis nekā vidējā izglītība. Savukārt visvairāk bezdarbnieku iepriekš ir bijuši nodarbināti tieši vienkāršajās profesijās (palīgstrādnieki, pārdevēji, apkopēji, sētnieki u.c.), kur izglītības līmenim nav noteicoša nozīme. Līdz ar to šo bezdarbnieku vidū ir nepieciešams veicināt kvalifikācijas celšanu, kā arī jaunu prasmju apgūšanu. Ekonomikas ministrijas eksperti prognozē, ka tuvākajos gados būtiskākais darba spēka pieprasījuma pieaugums sagaidāms galvenokārt uz iekšzemes pieprasījumu vērstajās nozarēs

– komercpakalpojumu sektorā, būvniecībā un tirdzniecībā. Darba spēka pieprasījuma pieaugums saglabāsies arī apstrādes rūpniecībā, tomēr tas būs lēnāks nekā iepriekš.¹⁰

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide

Piemērota un ērta pilsētvide gan piesaista jaunus, gan notur esošos iedzīvotājus, uzņēmējus un organizācijas, kas ir galvenie pilsētas veiksmīgas attīstības priekšnosacījumi. Būtiska ir arī teritorijas līdzsvarota izmantošana. Iedzīvotāju, uzņēmēju un organizāciju apmierinātībai ar savas pilsētas fizisko vidi ir izšķiroša loma.

3.tabula

IM3 Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
			2013	2014	2015				
IM3.1.	Migrācijas saldo	Skaitis	<u>2013</u> -3685	<u>2014</u> -1825		↑	Pozitīvs	3000	CSP
IM3.2.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2013</u> 71,0	<u>2014</u> 76,6	<u>2015</u> 81,1	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	80	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.3.	Iedzīvotāju vērtējums par apbūvētās vides kvalitāti savā apkaimē	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2013</u> 66,5	<u>2014</u> 72,9	<u>2015</u> 74,3	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.4.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2013</u> 57,1	<u>2014</u> 62,5	<u>2015</u> 65,2	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	75	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums,%	<u>2013</u> 37,4	<u>2014</u> 44,8	<u>2015</u> 47,6	↑	Pozitīvais vērtējums pieaug	60	Regulāra iedzīvotāju aptauja
IM3.6.	Jauns Daugavas šķērsojums uz ziemeļiem no Vanšu tilta	Skaitis	<u>2012</u> 0	<u>2013</u> 0	<u>2014</u> 0	⇒	Jauns šķērsojums	1	
IM3.7.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ¹¹	%	<u>2014</u> 55				Pieaug	65	REA

¹⁰ www.tns.lv

¹¹CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas atrodas ārpus pašvaldības kompetences

IM3.8.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10: Krišjāņa Valdemāra ielā 18 Brīvības ielā 73	Dienas	<u>2013</u>	<u>2014</u>		Samazinās	<35	RD MVD
			48	39	↓			
			105	27				
IM3.9	Piesārņoto teritoriju skaits	Skaitis	<u>2004</u> 230	<u>2014</u> 230 ¹²	⇒	Samazinās	180	RD MVD
IM3.10.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās:	µg/m ³	<u>2013</u>	<u>2014</u>		Samazinās	<40	RD MVD
	Tvaika ielā 44		25,9	22,1	↓			
	Brīvības ielā 73		43,4	47,9				
	Krišjāņa Valdemāra ielā 18		50,6	44,8				
	Maskavas ielā 165		22,9	21,3				
	Raiņa bulvārī		31,8	28,4				

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Pieejamie LR Centrālās statistikas pārvaldes dati parāda negatīva migrācijas saldo samazināšanos Rīgā - 2013.gadā –3685 un 2014.gadā –1825.

Gaisa piesārņojums ar smalkajām daļiņām PM10 un slāpekļa dioksīda vidējā koncentrācija attiecībā pret iepriekšējo gadu pilsētā ir mazinājusies, tomēr nepieciešams ieviest gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmā definētos uzdevumus kā, piemēram, optimizēt transporta plūsmas, nomainīt ogļu izmantošanu apkurē un citus, lai sekmētu gaisa kvalitātes uzlabošanu.

Slāpekļa dioksīda (NO₂) gada vidējās koncentrācijas 2014.gadā lielākas ir pilsētas centra ielās – Kr.Valdemāra ielā (44,8 µg/m³), Brīvības ielā (47,9 µg/m³), nedaudz mazākas Raiņa bulvārī (28,4 µg/m³) un Sarkandaugavā, Tvaika ielā (22,1 µg/m³), bet viszemākās Maskavas ielā (21,3 µg/m³). Jāatzīmē, ka slāpekļa dioksīda (NO₂) galvenais avots apkārtējā gaisā Rīgas centrā ir transports.

¹²2014.gadā netika piešķirts finansējums šajā jomā, kā arī lielākā daļa piesārņoto teritoriju neatrodas pašvaldībai piederošos vai piekrītošos īpašumos. 2015. gadā ir paredzēts izstrādāt divu piesārņotu vietu sanācijas projektus. Paredzēts veikt piesārņojuma likvidāciju Bolderājā.

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole

Rīga ir ne vien Latvijas galvaspilsēta, bet tās starptautiskais potenciāls ļauj Rīgai ieņemt nozīmīgu vietu arī Ziemeļeiropas metropoļu tīklā. Rīgā kopā ar tās aglomerāciju dzīvo vairāk kā miljons iedzīvotāju. Rīgas starptautisko potenciālu veido kā izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums, pilsētā koncentrētās izglītības, zinātnes un valsts pārvaldes iestādes, tā arī uzņēmējdarbības resurss, osta un kultūrvide. Piederība Ziemeļeiropas metropoļu tīklam Rīgai sniedz labu atpazīstamību ne tikai Eiropas, bet arī pasaules mērogā. Rīgas potenciāls un tā izmantošana ir svarīga ne vien pašai pilsētai, bet arī Latvijas reģioniem un valstij kopumā.

4.tabula

IM4 Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole – sasniedzamie rezultāti

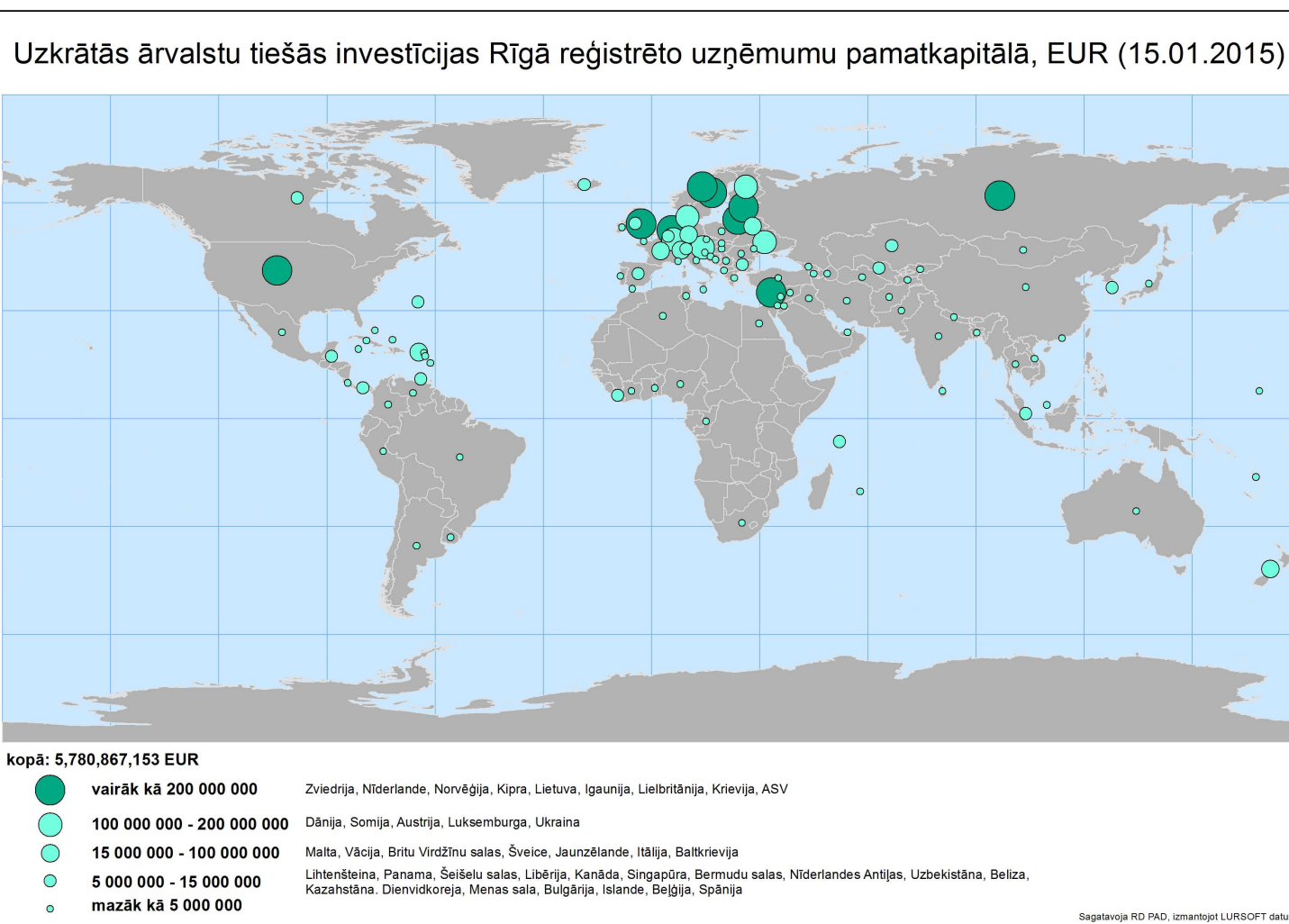
Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2030.g.	Datu avots
IM4.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā „Rīga”	Skaitis, milj.	<u>2012</u> 4,77	<u>2013</u> 4,79	<u>2014</u> 4,81	↑	Palielinās	12	CSP
IM4.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas „Rīga”	Skaitis	<u>2012</u> 79	<u>2013</u> 81	<u>2014</u> 83	↑	Pieaug	100	Starptautiskā lidosta „Rīga”
IM4.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	Skaitis, tūkst.	<u>2012</u> 815	<u>2013</u> 837,7	<u>2014</u> 737,9	↓	Palielinās	>1500	CSP
IM4.4.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	Milj. t.	<u>2012</u> 36,1	<u>2013</u> 35,5	<u>2014</u> 41,1	↑	Pieaug	50	Rīgas brīvostas pārvalde
IM4.5.	Ārvalstu tiešās investīcijas	Milj. EUR	<u>2013</u> 5022,7	<u>2014</u> 5517,8	<u>2015</u> 5780,9	↑	Pieaug	12664	Lursoft
IM4.6.	Rīgas kredītreitings	Kredītreitinga pakāpe	<u>2012</u> BBB/ Positive/ A2	<u>2013</u> BBB/ Positive/ A2	<u>2014</u> BBB+/ Stable/ A2	↑	Paaugstinās		Kredītreitingu aģentūra „Standard&Poor's”
			<u>2012</u> Baa3/ Stable	<u>2013</u> Baa3/ Positive	<u>2014</u> Baa2/ Stable	↑			Kredītreitingu aģentūra „Moody's”

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā „Rīga” ar katru gadu pieaug. Arī tiešo galamērķu skaits palielinās, sniedzot lielākas iespējas mūsu valsts iedzīvotājiem doties izklaides un biznesa braucienos, kā arī palielinot ieceļojošo tūristu skaitu. 2014.gadā pasažieru apgrozījums Rīgas lidostā bija 4,81 miljons.

Rīgas ostai ir nozīmīgs pārsvars pār citām Baltijas valstu ostām kravu apgrozījuma apjomu ziņā. To veicina Rīgas brīvostas izdevīgais ģeogrāfiskais novietojums, kā arī pieejamais autoceļu un dzelzceļu tīkls, kas savieno NVS un Krieviju ar Rietumeiropu. Turklāt, kravu apgrozījums arvien turpina pieaugt. Salīdzinājumā ar 2013.gadu, kravu apgrozījums ir palielinājies par 15,8%. 57,8% no pārkrauto kravu apjoma veidoja beramkravas, galvenokārt ogles (36,4% no kopējā pārkrauto kravu apjoma).

Ārvalstu tiešo investīciju (ĀTI) apjoms Rīgā veido turpat 80% no kopējā investīciju apjoma Latvijā. Visvairāk investīciju Rīgā ieplūst no Zviedrijas (1430 miljoni EUR 2014.gadā), tālāk seko investīcijas no Nīderlandes (585 miljoni EUR) un Norvēģijas (447 miljoni EUR). Kopējais ĀTI apjoms 2014.gadā Rīgā veidoja 5,78 miljardus EUR.

Rīcības virzienu rezultāti

Nodaļas ietvaros tiek raksturots katrs rīcības virziens pēc vienotas formas: īsa situācijas analīze, ietekme uz mērķu sasniegšanu, RV rezultatīvo rādītāju dinamikas tabula ar izmaiņu novērtējumu, RD budžeta analīze, darbības apkaimēs (uz prioritizēto apkaimju kartes) RV ietvaros, apzināti ar RV saistīti politikas plānošanas dokumenti, sniegta informācija par valsts politiku (NAP un Partnerības līguma Darbības programmas pasākumiem) saistībā ar rīcības virzienu. RV aprakstos izmantoti statistikas dati, pašvaldības rīcībā esošie dati, mediju monitoringa ietvaros apkopotā informācija, iedzīvotāju aptaujas rezultāti un cita informācija. Lai veidotu vispusīgu skatījumu, novērtējumu par RV izpildi un priekšlikumus sniedz dažādu jomu (ekonomikas, NVO, pilsētvides, sociālās un pārvaldības jomas) eksperti.

PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība

Izglītības sistēmas virsmērķis ir nodrošināt iedzīvotājus ar tautsaimniecībai nepieciešamo kompetenci – zināšanu, prasmju un attieksmju kopumu. Pašvaldības uzdevums izglītības jomā ir gādāt par vispārējās (t.sk. pirmsskolas), interešu, profesionālās ievirzes un daļēji par profesionālo izglītību.

Pašvaldība nodrošina pirmsskolas vecuma bērnus ar vietām PII, kā arī piedalās izdevumu kompensācijā ģimenēm, kuru bērniem nepietiek vietas pašvaldības PII. Pašvaldība rūpējas par izglītības satura, procesa un infrastruktūras kvalitātes atbilstību mūsdienu prasībām. Skolu tīkla optimizācija notiek, izvērtējot skolēnu skaitu un tā izmaiņu tendences. Rīgas skolu pievilcību ne tikai pilsētas, bet arī plašākas apkārtnes iedzīvotāju acīs nodrošina daudzveidīgas interešu izglītības iestādes. Pilnveidojot izglītības iespēju pieejamību, Rīgas pilsētas pašvaldība strādā pie vienmērīga interešu izglītības programmu pārklājuma pilsētā, izmantojot izglītības un kultūras iestāžu tīklu.

Rīcības virziena sekmīgu īstenošanu papildina arī pasākumi „RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam”, „RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide” un „RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas”. Kvalitatīvas un mūsdienīgas izglītības nodrošināšana ir ne vien formālā (pamata, vispārējā vidējā un profesionālā) izglītība, bet arī neformālā izglītība, kas bieži vien nosaka cilvēka profesijas izvēli, ietekmē sabiedrības prasmju un aktivitātes līmeni, kā arī nodrošina dzīves kvalitāti.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xxx	x	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Lai uzlabotu pirmsskolas izglītības pieejamību, 2014.gadā pašvaldības izglītības iestādēs papildus tika atvērtas 34 pirmsskolas grupas, nodrošinot vietas 636 bērniem.¹³

Lai nodrošinātu pieprasījumu pēc trūkstošajām vietām pirmsskolas izglītības iestādēs (turpmāk PII), 2014. gadā Rīgas pilsētas pašvaldība noslēdza sadarbības līgumus ar 118 privātajām izglītības iestādēm, nodrošinot 5027 bērniem pirmsskolas izglītību ar pašvaldības līdzfinansējumu 7 679 690 EUR apmērā.

2014.gada 22.septembrī Rīgā, Slokas ielā 130, tika atvērta PII „Kurzeme” ar 252 vietām. Izglītības iestādē ir 12 grupas, no tām četras paredzētas bērniem ar attīstības traucējumiem. Bērnudārza ēka tika celta Padomju gados. Pirms tam ēkā atradās bērnu un jauniešu centrs „Kurzeme”, kas pārcēlās uz telpām Rīgas 69.vidusskolā, tādējādi uzlabojot bērniem interešu izglītības pieejamību. Darbi tika veikti ar ERAF finansiālu atbalstu.

Tāpat par nozīmīgiem projektiem uzskatāmi: O.Kalpaka Rīgas Tautas daiļamatū pamatskolas ēkas Skrindu ielā 1 rekonstrukcija; J. G. Herdera Grīziņkalna vidusskolas ēkas un teritorijas Lauku ielā 9 renovācija; teritoriju labiekārtošana – izbūvēti 2 sporta laukumi, izbūvētas aktīvā sporta zonas pie 13 skolām, izbūvēti rotaļu laukumi 12 PII, izbūvēti celiņi un nomainīti žogi 24 izglītības iestādēs; renovācijas un būvniecības darbi sporta un aktu zāļu un ģērbtuvju izveidei 9 izglītības iestādēs; virtuvju bloku renovācija astoņās, ūdensvada un kanalizācijas sistēma nomainīta četrās un logu un fasāžu renovācija un siltināšana 19 izglītības iestādēs, kā arī atsevišķu objektu izlases veida renovācija vairākās izglītības iestādēs¹⁴.

¹³ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2015

¹⁴ turpat

PRV1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
1.1.	Pirmsskolas vecuma bērnu īpatsvars, kas apmeklē PII (t.sk. pašvaldības līdzfinansējums, dotācija un deleģēšanas līgumu finansēšana privātajās PII)	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 64,2	<u>2013</u> 64,5	<u>2014</u> 67,8	↑	Pieaug	70	RD IKSD
1.2.	Pirmsskolas vecuma bērnu skaits, kuri reģistrējušies rindā un kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietas PII	Skaits	<u>2012</u> 4317	<u>2013</u> 2602	<u>2014</u> 2395	↓	Samazinās	Nav rindas	RD IKSD
1.3.	Vidējais pašvaldības PII pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)	<u>2012</u> 1,9				Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums
1.4.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 58,0	<u>2014</u> 67,0	<u>2015</u> 67,7	↑	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.5.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 30,8	<u>2014</u> 45,8	<u>2015</u> 41,1	↓	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.6.	9.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību apliecības vietā	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 2,9	<u>2013</u> 3,0	<u>2014</u> 3,4	↑	Samazinās	<1	RD IKSD
1.7.	12.klašu beidzēju īpatsvars, kas saņem tikai liecību atestāta vietā	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 1,3	<u>2013</u> 2,0	<u>2014</u> 3,2	↑	Samazinās	<1,3	RD IKSD
1.8.	Eksakto zinātņu centralizēto eksāmenu kārtotāju īpatsvars vidusskolās: - fizikā - ķīmijā - bioloģijā	Īpatsvars, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	↑	Pieaug		RD IKSD
			7,2	6,0	8,0			10	
			4,5	5,0	6,0			10	
			8,0	11,5	12,9			10	
1.9.	Vidējais pašvaldības pamatskolu un vidusskolu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)	<u>2012</u> 1,6				Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums
1.10.	Iedzīvotāju vērtējums par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 83,2	<u>2014</u> 91,3	<u>2015</u> 89,3	↓	Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

1.11.	ledzīvotāju vērtējums par pašvaldības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību	vērtējums par izglītības kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	↓	Pieaug	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.12.	ledzīvotāju vērtējums bērniem kolektīvos	vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.13.	ledzīvotāju vērtējums pieaugušajiem kolektīvos	vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, kolektīvos	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
1.14.	Audzēkņu skaits pašvaldības: - interešu, sporta, mūzikas un mākslas iestādēs	Rīgas pilsētas	Skaits	<u>2012/13</u> m.g.	<u>2013/14</u> m.g.	<u>2014/15</u> m.g.	↓	Nesamazinās		RD IKSD
				26800	30074	28005				
				7130	7452	7669				
				4351	4554	4913				
1.15.	Interneta mājsaimniecībās	pieslēgums	%	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	↓	Pieaug	95	CSP
				75,8	76	73				
1.16.	ledzīvotāju ar īpašumu (15-64)	augstāko izglītību	Īpatsvars, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	↓		36	CSP
				34,9	38,4	36,5				

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
--------------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

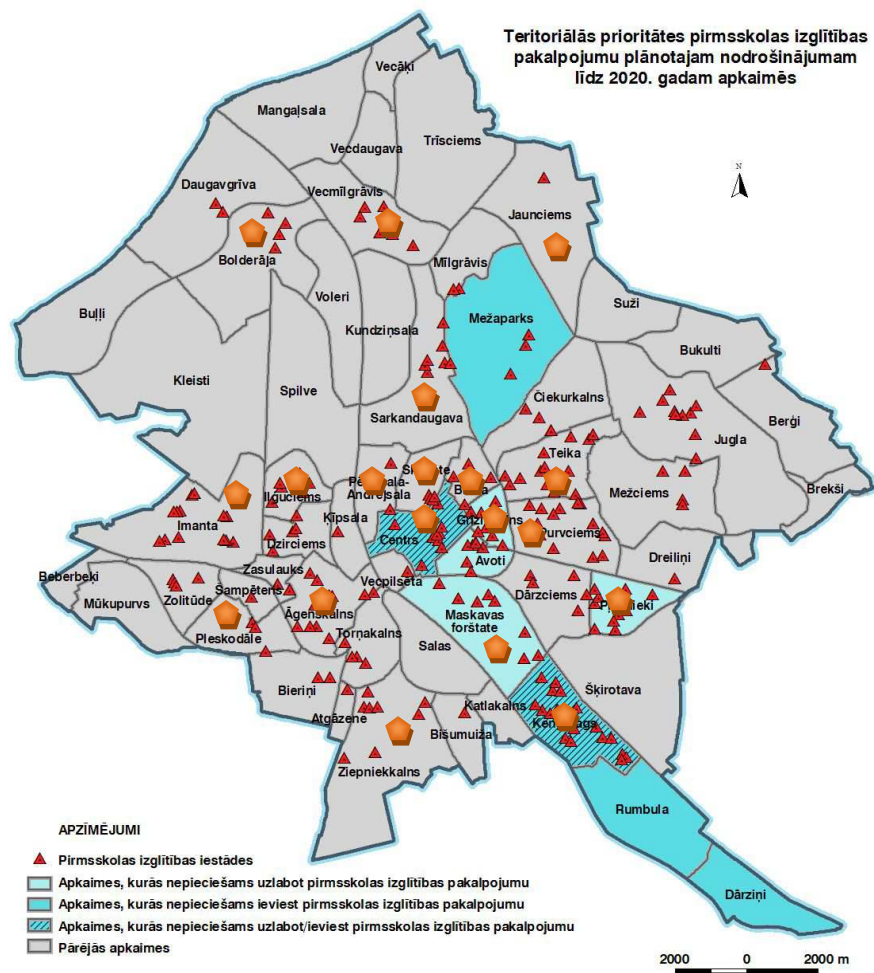
Pateicoties dažādām pašvaldības aktivitātēm (līdzfinansējums, līgumi ar privātajām PII), strauji samazinās bērnu skaits, kuriem pašvaldība nevar nodrošināt vietu PII, tomēr iedzīvotāju pozitīvais vērtējums par pašvaldības PII pakalpojumu pieejamību ir samazinājies. Neskatoties uz to, pozitīvā vērtējuma apjoms arvien ir pietiekami augsts. Tāpat pasliktinājies ir ledzīvotāju vērtējums kā par pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamību, tā arī par kvalitāti.

RD iestādes, kuras 2014.gadā veica aktivitātes šī rīcības virziena sasniegšanā ir Izglītības, kultūras un sporta departaments, Rīgas pašvaldības policija, Īpašuma departaments, Rīgas pilsētas būvvalde un Informācijas tehnoloģiju centrs.

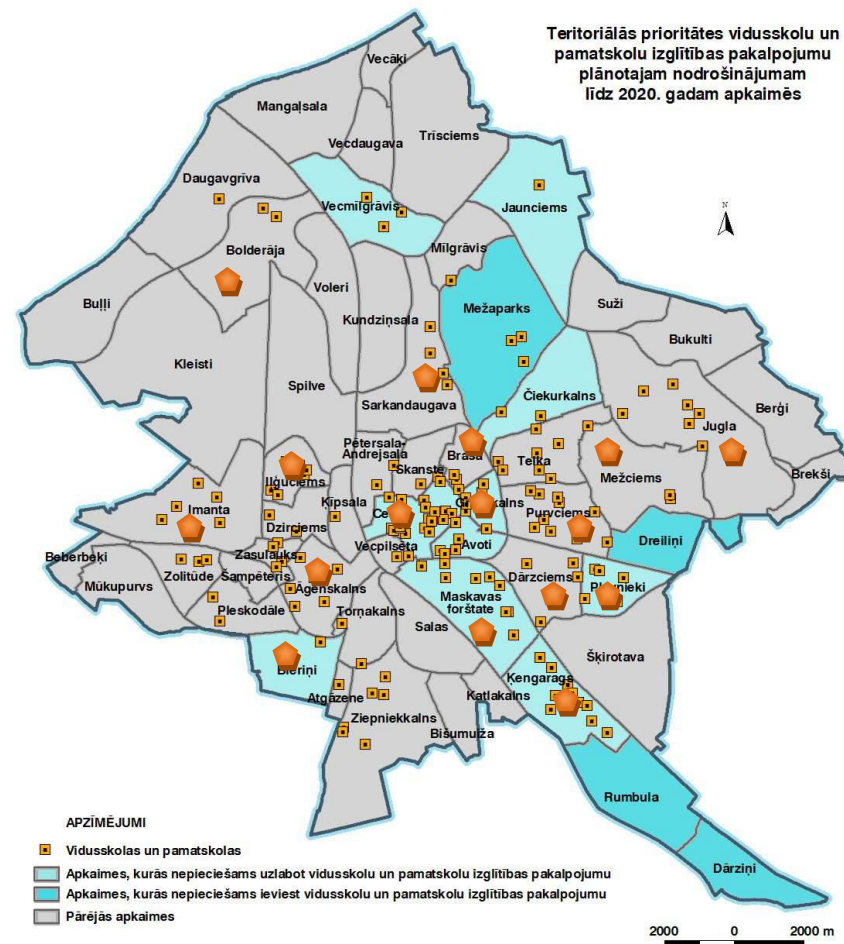
Budžets

2014.gadā Rīgas pašvaldības budžeta izdevumi (t.sk. investīcijas) izglītībai bija 237 668,5 tūkst. EUR. Salīdzinot ar 2013.gadu, tas ir par 1,1 miljonu vairāk. Visvairāk – 132 milj. tika novirzīti pamatizglītībai, vispārējās un profesionālās izglītības nodrošināšanai, 74,5 miljoni – pirmsskolas izglītības nodrošināšanai.

Teritoriālās prioritātes PRV1 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

■ 2014.gadā veiktie uzlabojumi pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

■ 2014.gadā veiktie uzlabojumi pamatskolu un vidusskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pirmsskolas izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā 2014.gadā dažāda veida uzlabojumi veikti sekojošās apkaimēs: Āgenskalnā, Avotos, Bolderājā, Brasā, Centrā, Grīziņkalnā, Ilģuciemā, Imantā, Jaunciemā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Pētersalā-Andrejsalā, Pleskodālē, Pļavniekos, Purvciemā, Sarkandaugavā, Skanstē, Teikā, Vecmīlgrāvī un Ziepniekkalnā. Pie uzlabojumiem minama, piemēram, jaunu grupu atvēršana pirmsskolas izglītības iestādēs. Maskavas forštatē, Maskavas ielā 256 atvērta Rīgas 173.pirmsskolas izglītības iestādes filiāle ar 6 grupām, Imantā, ēkā Slokas ielā 130 atvērta Rīgas pirmsskolas izglītības iestāde „Kurzeme” ar 12 grupām, u.c.

Pamatskolu un vidusskolu izglītības pakalpojumu nodrošināšanas jomā pārskata gadā uzlabojumi veikti Āgenskalnā, Bierīnos, Bolderājā, Brasā, Centrā, Dārzcīemā, Grīziņkalnā, Ilģuciemā, Imantā, Juglā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Pļavniekos, Purvciemā un Sarkandaugavā. Savukārt jauni pakalpojumi ieviesti Brasā (uzsākta jaunas pamatizglītības mazākumtautību programmas īstenošana), Grīziņkalnā (Izveidota jauna skola – J.G.Herdera Rīgas Grīziņkalna vidusskola - renovētā ēkā Lauku ielā 9), Mežciemā (Mežciema pamatskolā Hipokrāta ielā 29 uzsākta 2 jaunu pamatizglītības programmu īstenošana) un Pļavniekos (Rīgas Pļavnieku pamatskolā Jāņa Grestes ielā 14 uzsākta jaunas pamatizglītības programmas īstenošana).

Rīcības virzienam PRV1 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Izglītības attīstības pamatnostādnes 2014. – 2020.gadam	22.05.2014.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4781
Izglītības likums	29.10.1998.	http://likumi.lv/doc.php?id=50759
Vispārējās izglītības likums	10.06.1999.	http://likumi.lv/doc.php?id=20243
Mūžizglītības memorands	EK darba dokuments 2000.g. oktobris	http://izm.izm.gov.lv/upload_file/Izglitiba/Muzizglitiba/EK/12.pdf

Ar rīcības virzienu PRV1 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi:

[269] Ģimeņu ar bērniem labklājības veicināšana, atbalstot pasākumus, kas sekmē darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, veicinot kvalitatīvu un daudzveidīgu ģimenes atbalsta pakalpojumu pieejamību pašvaldībās, t.sk. bērnu vecumposma iespējām atbilstošas garantētas un kvalitatīvas pirmsskolas izglītības nodrošināšana bērniem no 1,5 gadu vecuma. Attālināta un nepilna laika darba iespēju radīšana vecākiem ar bērniem;

[273] Atbalsts ģimenei un indivīdiem krīzes situācijās un situācijās, kas saistītas ar dzimuma vardarbību, sniedzot profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās un medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus (t.sk. krīzes konsultāciju, vardarbības prevencijas un rehabilitācijas atbalsta programmas);

[274] Mazināt bērnu noziedzību, novērst noziedzīgu uzvedību veicinošus faktorus, kā arī uzlabot bērnu drošību, aizsargājot tos no veselības un dzīvības apdraudējuma, nodrošināt garīgās veselības pakalpojumu pieejamību, mazināt bērnu traumatismu;

[276] Visiem bērniem un jauniešiem līdz 2020.gadam jānodrošina kvalitatīva pamatzglītība un vidējā izglītība, kā arī pieeja tādām nodarbībām ārpus formālās izglītības, kas paplašina pieredzi, rada iespējas atklāt un kopt savus talantus. Pastiprināti jāuzlabo profesionālā izglītība, kura rada nodarbinātības iespējas un ir būtiska tautas saimniecības struktūras pilnveidošanai. Plaša pieredze mūža sākumā dod kompetences elastīgi pielāgoties mainīgajam darba tirgum;

[290] Inovatīvu mācību satura un darba formu ieviešana radošuma un uzņēmējspēju veicināšanai pamatzglītībā un vispārējā vidējā izglītībā – digitālā mācību vide, mūsdienīga svešvalodu apguve, dabaszinātņu un sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, karjeras izglītības sistēmas nostiprināšana;

[291] Iespēju radīšana talantu atklāšanai un izkopšanai, t.sk. atbalsts jauniešu tehniskās jaunrades centriem, skolēnu vasaras mācību nometņu, zinātnisko semināru, konkursu un zinātnisko projektu nodrošināšana;

[292] Iekļaujošas izglītības attīstība – atbalsta personāla, tai skaitā pedagogu palīgu, nodrošināšana un mācību materiāla speciālajai izglītībai izveide;

[293] Augsti kvalificētu un radošu vispārējās izglītības pedagogu sagatavošana un piesaiste: (a) jaunu un talantīgu pedagogu piesaiste, (b) pedagogu profesionālās kvalifikācijas pilnveide, (c) jauno pedagogu prakses un mentoringa sistēma, (d) visaptverošs izglītības kvalitātes monitorings;

[311] Veselīga un aktīva dzīvesveida paraduma nostiprināšana sabiedrībā kopumā, nostiprinot veselības veicināšanas sadarbības tīklus: (a) veselīga uztura, aktīva dzīvesveida un garīgas veselības veicināšana, (b) bērnu un jauniešu sporta un tautas sporta attīstība, (c) veselības mācības iekļaušana skolu programmās, (d) atkarību izraisošo vielu un procesu prevencija;

[337] Atbalsts nacionālās identitātes veidošanai, kultūras mantoto un jaunradīto vērtību (mūsdienīga māksla, tautas māksla, filmas un literatūra) iedzīvināšanai, veicinot dažādu sabiedrības grupu sadarbību.

Ar rīcības virzienu PRV1 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
8.1.2.	Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi [643-650]
8.3.2.	Palielināt atbalstu vispārējās izglītības iestādēm izglītojamo individuālo kompetenču attīstībai
8.3.4.	Samazināt priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, īstenojot preventīvus un intervences pasākumus
9.3.1.	Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā

Ar rīcības virzienu PRV1 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Izdoti Ministru kabineta 12.08.2014. noteikumi Nr. 468	Ar 2014./2015.m.g. svešvalodas (pirmās) apguve tiek uzsākta no 1.klases.

„Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem”.	
Attīstīta pakalpojumu infrastruktūra bērnu aprūpei ģimeniskā vidē. Ministru kabineta 2013. gada 16.07.2013. noteikumi Nr. 404 „Prasības bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzējiem un bērnu uzraudzības pakalpojuma sniedzēju reģistrēšanas kārtība” devuši iespēju vecākiem saņemt daudzveidīga ģimenes atbalsta pakalpojuma (pašvaldības pirmsskolas izglītības iestāde, bērnam privātā pirmsskolas izglītības iestāde vai aukļu pakalpojums) un iespēju atsākt strādāt.	2014.gadā pašvaldība atvērta 34 grupas 676 audzēkņiem t.sk. Rīgas pirmsskolas izglītības iestādē „Kurzeme” atvēra 4 grupas, bērniem ar speciālām vajadzībām. Rīgā pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs vieta nodrošināta 26226 audzēkņiem, valsts un pašvaldības līdzfinansējums nodrošinājis 5027 bērnus ar vietu privātajās pirmsskolas izglītības iestādēs pirmsskolas izglītības programmas apguvei, 766 pirmsskolas vecuma bērni nodrošināti ar valsts apmaksātu aukles pakalpojumu. Bērniem ar speciālām vajadzībām iespēja apgūt pirmsskolas izglītības programmu.

Nozares eksperta viedoklis

Gatis Pāvils, stratēģiskās plānošanas eksperts, „NK Konsultāciju birojs”

Nozīmīgs solis pārskata gadā bija PII „Kurzeme” izveide Imantā, šādi uzlabojot kritisko stāvokli ar PII pakalpojumu pieejamību šajā Rīgas apkaimē, kur nesen izbūvēts liels skaits jaunu daudzdzīvokļu namu un līdz ar to krasi pieaudzis jauno ģimeņu skaits.

Par akūtāko šī brīža izaicinājumu Rīgas pašvaldībai var uzskatīt nodrošinājumu ar vietām pašvaldības pirmsskolas izglītības iestādēs. Pašlaik Rīgā šis izaicinājums tiek risināts, galvenokārt kompensējot vecākiem izdevumus par privāto PII izmantošanu. Tomēr ilgspējīgs risinājums, kas nodrošinātu vienmērīgu un augstu PII pakalpojumu kvalitāti, būtu pietiekamas pašvaldības PII iestāžu kapacitātes nodrošināšana. Līdz ar to turpmāk būtu ieteicams, balstoties uz Rīgas apkaimju iedzīvotāju demogrāfijas datu analīzi, tai skaitā kohortas analīzi, noteikt nākotnes pieprasījumu pēc PII pakalpojumiem katrā no Rīgas apkaimēm un attiecīgi palielināt pašvaldības PII kapacitāti atbilstoši vidējā termiņā – ilgtermiņā gaidāmajam pieprasījumam.

Rīgai kā Latvijas lielākajai pašvaldībai (pēc iedzīvotāju skaita) ir jātiecas arī palielināt iedzīvotāju ar augstāko izglītību īpatsvaru. Rīgā šādu iedzīvotāju īpatsvars ar katru gadu krītas. Lai risinātu šo izaicinājumu, ir jāvērtē iespēja veidot ciešāku pašvaldības izglītības iestāžu sadarbību ar Rīgā esošajām augstākās izglītības iestādēm, jāveicina augstas kvalitātes interešu izglītības attīstība, ar īpašām piemaksām jāpiesaista skolām talantīgi pedagogi un jāveic citi pasākumi.

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam

Saskaņā ar Jaunatnes politikas pamatnostādņēm 2009.–2018.gadam jaunatnes politikas mērķis Latvijā ir uzlabot jauniešu dzīves kvalitāti, veicinot viņu iniciatīvas, līdzdalību lēmumu pieņemšanā un sabiedriskajā dzīvē, atbalstot darbu ar jaunatni un nodrošinot jauniešiem vieglāku pāreju no bērna uz pieaugušā statusu. Vēsturiski jaunatnes lietas ir cieši saistītas ar izglītības nozari, kā arī ar kultūras un sporta jomu.

Veicot plašu aptauju visā Eiropā, noskaidrots, ka jauniešiem vislielākās rūpes sagādā šādi jautājumi: izglītība, nodarbinātība, sociālā integrācija un veselība¹⁵. Lai gan Latvijā par jauniešu uzskatāma persona vecumā no 13 līdz 25 gadiem, Rīgas pilsētas pašvaldība vienotas jaunatnes politikas ietvaros piedāvā aktivitātes bērniem no 7 gadu vecuma, jau agrīnā vecumā sekmējot pozitīvas attieksmes veidošanos pret aktīvu, veselīgu un lietderīgu brīvā laika pavadīšanu.

Pašvaldība nodrošina bērniem un jauniešiem iespējas pozitīvai saskarsmei ar vienaudžiem un savu interešu attīstībai, palielinot izglītojošo un atpūtas nometņu skaitu, kā arī pilnveidojot brīvā laika centru, resursu centru un citu jauniešiem domāto infrastruktūras objektu pārklājumu pilsētā. Lai veicinātu jauniešu pašiniciatīvu, sociālo prasmju attīstību un līdzdalības pieredzes veidošanos, pašvaldība atbalsta jauniešu veidotos projektus un sekmē viņu iesaistīšanos jaunatnes organizācijās un lēmumu pieņemšanas procesos. Ņemot vērā, ka viens no būtiskākajiem izaicinājumiem, ar kuriem saskaras jaunieši, ir iekļaušanās darba tirgū, Rīgas pilsētas pašvaldība paplašina jauniešu neformālās mācīšanās iespēju klāstu, radot iespēju apgūt darba tirgū pieprasītas prasmes, iemaņas un attieksmes.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	x	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Rīcības virziena ietvaros 2014.gadā atjaunota Rīgas Jaunatnes organizāciju konsultatīvās padomes darbība. Tika izstrādāta un apstiprināta Rīgas pilsētas darba ar jaunatni programma 2014. – 2018.gadam, nosakot konkrētās rīcības un finansējumu RV2 ietvaros noteikto uzdevumu izpildei. Programmā izvirzīti

¹⁵ Komisijas paziņojums „ES jaunatnes stratēģija – ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus. Atjaunināta atvērtās koordinācijas metode, kā risināt jauniešu problēmas un tiem pavērt jaunas iespējas” (2009)

divi galvenie uzdevumi – sekmēt jauniešu dzīves kvalitāti, radot vidi viņu izaugsmei, līdzdalībai un drošai un lietderīgai brīvā laika pavadīšanai, kā arī pilnveidot darba ar jaunatni infrastruktūru un iesaistīto personu kompetenci, veicinot jauniešiem pieejamo pakalpojumu kvalitāti.

Iesaistoties Nodarbinātības valsts aģentūras programmā „Nodarbinātības pasākumi vasaras brīvlaikā personām, kuras iegūst izglītību vispārējās, speciālās vai profesionālās izglītības iestādēs”, vasaras brīvlaikā tika nodrošināta 161 jaunieša nodarbinātība Rīgas pilsētas pašvaldības iestādēs un kapitālsabiedrībās.

2014.gadā turpināts darbs pie Rīgas jauniešu nodarbinātības veicināšanas koncepcijas izstrādes projekta „Mana paauzde darba tirgū” ietvaros.

2.1.tabula

RV2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
2.1.	Nometnēs iesaistīto bērnu un jauniešu skaits	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 12,9	<u>2013</u> 13,6	<u>2014</u> 14,5	↑	Pieaug	18	RD IKSD
2.2.	Brīvā laika centru apmeklējumu skaits	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 138,2	<u>2013</u> 137,0	<u>2014</u> 138,7	↑	Pieaug	115	RD IKSD
2.3.	Jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits	Skaits	<u>2012</u> 3105	<u>2013</u> 1544	<u>2014</u> 1804	↑	Pieaug	5000	RD IKSD
2.4.	Atbalstīto jauniešu un jaunatnes organizāciju projektu skaits	Skaits	<u>2012</u> 31	<u>2013</u> 38	<u>2014</u> 37	↓	Pieaug	60	RD IKSD

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2014.gadā piešķirtais papildus finansējums ļāva palielināt nometņu dalībnieku skaitu, piesaistīt darbam vasarā papildu pedagogus, kā arī uzlabot nometņu kvalitāti un palielināt dalībnieku skaitu. Skolēnu brīvlaikos izglītības iestādes organizēja 299 nometnes, iesaistot 11 835 dalībniekus, atbalstīja 73 nevalstisko un reliģisko organizāciju rīkotās nometnes ar vairāk nekā 2700 dalībniekiem, atbalstīja 19 brīvā laika projektus, kas piedāvāja ap 1 500 bērniem un jauniešiem bezmaksas aktivitātes vasaras brīvlaikā. Tika organizētas izglītojošas aktivitātes skolēnu pašpārvalžu aktīvistiem, nodrošināja atbalstu 22 brīvā laika centriem (reģistrēti 138,7 tūkstoši apmeklējumu).

Salīdzinājumā ar 2013.gadu, ir pieaudzis jauniešu neformālās izglītības programmās iesaistīto jauniešu skaits. Jaunieši ir kļuvuši aktīvāki un vairāk iesaistās sev interesējošo jautājumu risināšanā.

RD iestādes, kuras 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena sasniegšanā, ir Izglītības, kultūras un sporta departaments un Labklājības departaments.

Budžets

Rīcības virziena ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, kā arī piesaistot ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvarā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību pamatbudžetos.

Rīcības virzienam RV2 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Jaunatnes politikas pamatnostādnes 2009. – 2018.gadam	MK 20.04.2009. rīkojums Nr.246 (ar prec. 07.10.2014.)	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2994
Jaunatnes politikas valsts programma 2015.gadam	12.01.2015.	http://jaunatne.gov.lv/sites/default/files/web/Valsts_programma/2015/Jaunumi/jpvp2015.pdf

Ar rīcības virzienu RV2 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[248] Jauniešu nodarbinātības veicināšana, t.sk. (a) karjeras izglītības sistēma, (b) jauniešu pēc profesionālās un/vai augstākās izglītības pabeigšanas integrācija darba tirgū, t.sk. uzņēmējdarbības uzsākšana, (c) atbalsta pasākumi jauniešiem – bezdarbniekiem pirmās darba pieredzes iegūšanai, (d) profesionālās izglītības iestāžu infrastruktūras un aprīkojuma pilnveide;

[291] Iespēju radīšana talantu atklāšanai un izkopšanai, t.sk. atbalsts jauniešu tehniskās jaunrades centriem, skolēnu vasaras mācību nometņu, zinātnisko semināru, konkursu un zinātnisko projektu nodrošināšana;

[294] Tādu jauniešu iesaistīšana aktivitātēs ārpus formālās izglītības un brīvprātīgajā darbā, kuri šīs iespējas neizmanto vai izmanto reti;

[338] Kvalitatīva pilsoniskās līdzdalības veicināšana un publiskās pārvaldes komunikācija ar sabiedrību jautājumos, kas visvairāk skar cilvēkus.

Ar rīcības virzienu RV2 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
7.2.1.	Palielināt nodarbinātībā, izglītībā vai apmācībās neiesaistītu jauniešu nodarbinātību un izglītības ieguvu Jauniešu

	garantijas ietvaros
8.3.3.	Attīstīt NVA neregistrēto NEET jauniešu ¹⁶ prasmes un veicināt to iesaisti izglītībā, NVA īstenotajos pasākumos jauniešu garantijas ietvaros un nevalstisko organizāciju vai jauniešu centru darbībā
8.3.5.	Uzlabot pieeju karjeras atbalstam izglītojamajiem vispārējās un profesionālās izglītības iestādēs

Ar rīcības virzienu RV2 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Jaunatnes politikas pamatnostādņu 2015. – 2020.gadam izstrāde	Plānots, ka pamatnostādnes, kas veidotas saskaņā ar Eiropas Savienības stratēģiju „Ieguldīt jaunatnē, iesaistīt jauniešus”, tiks apstiprinātas 2015.gada aprīlī un ar tām spēku zaudēs 2009.gadā apstiprinātās pamatnostādnes ¹⁷ . Jauno pamatnostādņu projekts būtisku uzmanību pievērš darba ar jaunatni kvalitātei un paredz vairākas aktivitātes, kas vērstas uz pašvaldību darba ar jaunatni sistēmas sakārtošanu un attīstību.

Nozares eksperta viedoklis

Sarma Freiberga, Nodibinājuma *Fonds Nāc līdzās!* valdes priekšsēdētāja

Valsts un pašvaldības sadarbība var nodrošināt veiksmīgu jaunatnes politikas realizāciju. Ja valsts nodrošina visiem jauniešiem vispārējo pamatzglītību, vidējo izglītību un pagaidām līdzfinansē arī profesionālo izglītību, tad pašvaldība ir tā, kam jādomā vairāk par jauniešu brīvā laika pavadīšanas iespējām, kas veicinātu viņu papildus izglītošanos dažādās kultūras aktivitātēs, interešu pulciņos, veicinot ievirzi uz dažādu zinātņu apguvi utt.

Ieteikums ir atbalstīt jauniešu iniciētos projektus, jo tas norādītu uz viņu patieso ieinteresētību un attīstītu jauniešos gan analītisko domāšanu, gan vēlmi aktīvi darboties, kā arī tikt novērtētiem. Bet galvenais, lai tie veicinātu dzīves vērtīborientāciju, jo šodien daudziem jauniešiem tā vai nu nav vispār vai ir diezgan lielā haosā.

Ieteikums vasarā organizēt vairāk iespēju jauniešiem strādāt, mazākajiem, piemēram, tās varētu būt dažādas nometnes, kurās bērni piedalās apkārtnes sakopšanā, vides labiekārtošanā. Tam ne vienmēr jābūt algotam darbam, galvenais, lai bērni/jaunieši saņem novērtējumu – atzinību, iespēju doties kādā interesantā ekskursijā vai tikties ar Valsts prezidentu utml.

¹⁶ NEET jaunietis – jaunietis, kas nav iesaistīts ne nodarbinātībā, ne izglītībā, ne mācībās

¹⁷ 2015.gada 15.jūnijā minētās pamatnostādnes vēl nebija apstiprinātas

Tieši jaunieši ir tā sabiedrības daļa, kuri visvairāk dodas darba meklējumos uz ārvalstīm, jo viņi jūtas šeit nevajadzīgi un nenovērtēti. Rīgas pašvaldībai ir iespējas šo tendenci mazināt. Piemēram, jauniešiem, kuri ieguvuši vērtīgu izglītību, pirmajos darba gados palīdzēt ar dzīvokļu izmaksu daļēju kompensāciju, un, ļoti iespējams, šie jaunieši paliktu Latvijā.

Lai Rīgā būtu veselīga paaudžu harmonija, jauniešiem, piemēram, caur Gaidu un Skautu kustībām, vajadzētu veidot saiknes ar mūsu veco ļaužu organizācijām, jo īpaši ar tiem sirmgalvjiem, kas dzīvo pašvaldības pansionātos.

Rīgas kultūras namos ir noteikta kārtība – pasākumi jābeidz plkst.23.00, rezultātā jaunieši nonāk uz ielas un naktsklubos. Ieteikums būtu atjaunot kultūras iestādēs iepriekšējo gadu darba kārtību, kad pasākumi var beigties arī vēlāk kā plkst.23.00.

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvidē

Rīcības virziena galvenais uzdevums ir nodrošināt kultūras dzīves norišu daudzveidību un tradicionālo vērtību saglabāšanu. Rīgas pašvaldība nodrošina kultūrvides pilnveidošanu un attīstību, Dziesmu un deju svētku procesu, tradicionālu, modernu un mūsdienīgu pasākumu organizēšanas iespējas, Rīgas pašvaldības kultūras iestāžu darbības pilnveidošanu, piedāvājot jaunas interešu izglītības programmas un kultūrizglītības programmas dažādām vecuma grupām.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvidē	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovātīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvidē	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	xxx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gads Rīgas pilsētā aizritēja Eiropas kultūras galvaspilsētas (turpmāk - EKG) zīmē, līdz ar to pārskata gadā tika nodrošināta valsts un pilsētas nozīmes pasākumu īstenošana, ko apmeklēja ap 700 000 rīdzinieku un pilsētas viesu. Kopumā tika īstenoti 2000 pasākumi, kuros iesaistīti vairāk nekā 12 000 dalībnieku. EKG programmas mākslinieciskajā īstenošanā piedalījās vairāk nekā 1 900 režisori, producenti, deju dejotāji, mūziķi, mākslinieki, aktieri u.c. radošas personības.

Kā vēl viena prioritāte 2014.gadā dominēja Dziesmu un deju svētku procesā iesaistīto Rīgas pilsētas amatierkolektīvu darbības atbalsta sistēmas izveidošana un ieviešana. Saistībā ar Dziesmu un deju svētku procesa nodrošināšanu tika organizēta virkne amatiermākslas kolektīvu pasākumu.

Pārskata gadā tika īstenoti kultūras projektu un pasākumu konkursi plānoto tradicionālo, valsts un piemiņas dienu pasākumu organizēšanai. Rīkotajos konkursos tika iesniegti 825 projektu pieteikumi, no kuriem atbalstu saņēma 444 projekti. Rīgas festivālu mērķprogrammas ietvaros 2014.gadā tika līdzfinansēti 46 festivālu projekti, t.sk. Starptautiskais mūzikas festivāls „Rīgas ritmi”, Rīgas festivāls, Nepieradinātās mūzikas un mākslas festivāls „Skaņu mežs” u.c. Savukārt RD rīkoto kultūras projektu konkursa ietvaros atbalstu saņēma 127 projekti, tradicionālo kultūras pasākumu finansēšanas konkursā tika atbalstīti 124 projektu pieteikumi valsts svētku un tradīciju pasākumu rīkošanai, bet kultūras pasākumu finansēšanas konkursa ietvaros tika atbalstīti 147 projekti.

Kā nozīmīgākos investīciju projektus 2014.gadā var minēt darbu turpināšanu pie Latvijas Nacionālā mākslas muzeja ēkas Rīgā, Kr. Valdemāra ielā 10 A, rekonstrukcijas, restaurācijas un būvniecības, kā arī Rīgas Brāļu kapu centrālā kapu lauka celiņu renovācijas.

3.1.tabula

RV3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
3.1.	Patēriņš atpūtai un kultūrai no mājsaimniecību kopējiem izdevumiem	%	<u>2012</u> 7,5	<u>2013</u> 7,6	<u>2014</u> 9,4	↑	Pieaug	11	CSP
3.2.	Rīgas Centrālās bibliotēkas darbības rādītāji – lasītāju skaits	Skaitis, tūkstošos	<u>2012</u> 61	<u>2013</u> 76	<u>2014</u> 74,5	↓	Bibliotēku loma nemazinās	61	Rīgas Centrālā bibliotēka
3.3.	Vidējais kultūras iestāžu (t.sk. bibliotēku) pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)	<u>2012</u> 1,5				Pieaug	2	Ekspertu veikts pētījums
3.4.	Bibliotēku skaits	Skaitis	<u>2012</u> 31	<u>2013</u> 31	<u>2014</u> 30	↓	Nemazinās	>31	CSP
3.5.	Kultūras centru skaits	Skaitis	<u>2012</u> 15	<u>2013</u> 15	<u>2014</u> 15	→	Pieaug	20	CSP
3.6.	Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos organizētie pasākumi: - organizētie pasākumi - apmeklētāju skaits	Skaitis	<u>2012</u> 3599 1130023	<u>2013</u> 3647 1373251	<u>2014</u> 3993 1626199	↑	Pieaug	Palielinājies	RD IKSD
3.7.	Amatiermākslas kolektīvu skaits	Skaitis	<u>2012</u> 278	<u>2013</u> 280	<u>2014</u> 277	↓	Pieaug	480	RD IKSD
3.8.	Iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 89,7	<u>2013</u> 88,6	<u>2014</u> 93,4	↑	Nemazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
3.9.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējam iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) bērniem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 51	<u>2013</u> 51,3	<u>2014</u> 58,1	↑	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

3.10.	Iedzīvotāju vērtējums par iespējām iesaistīties pulciņos, amatiermākslas kolektīvos (kori, deju kolektīvi, pulciņi u.tml.) pieaugušajiem	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 46,7	<u>2013</u> 47,3	<u>2014</u> 52,2		Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
-------	--	-----------------------	---------------------	---------------------	---------------------	--	--------	----	---------------------------------------

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Par 7,65 EUR pieauguši mājsaimniecību izdevumi atpūtai un kultūrai, taču rādītājs joprojām uzskatāms kā ļoti zems. Vidēji uz vienu mājsaimniecības locekli mēnesī 2014.gadā atpūtai un kultūrai tika atvēlēts 35,46 EUR jeb 9,4% no mājsaimniecības budžeta izdevumiem, kas liecina, ka iedzīvotāji galvenokārt tērē līdzekļus izdevumiem, kas saistīti ar primāro vajadzību apmierināšanu un tā vērtējama kā negatīva parādība.

2014.gadā Rīgā darbojās 277 amatierkolektīvi (no tiem 25 – bērnu kolektīvi), to skaitā 89 kori, 46 deju kolektīvi, 42 vokālie ansambļi, 18 folkloras kopas, 5 pūtēju orķestri, 6 kokļu ansambļi, 12 instrumentālie ansambļi, 16 amatierteātri, 31 lietīšķās mākslas studija, 8 tēlotāja mākslas studijas un 4 foto/kino studijas.

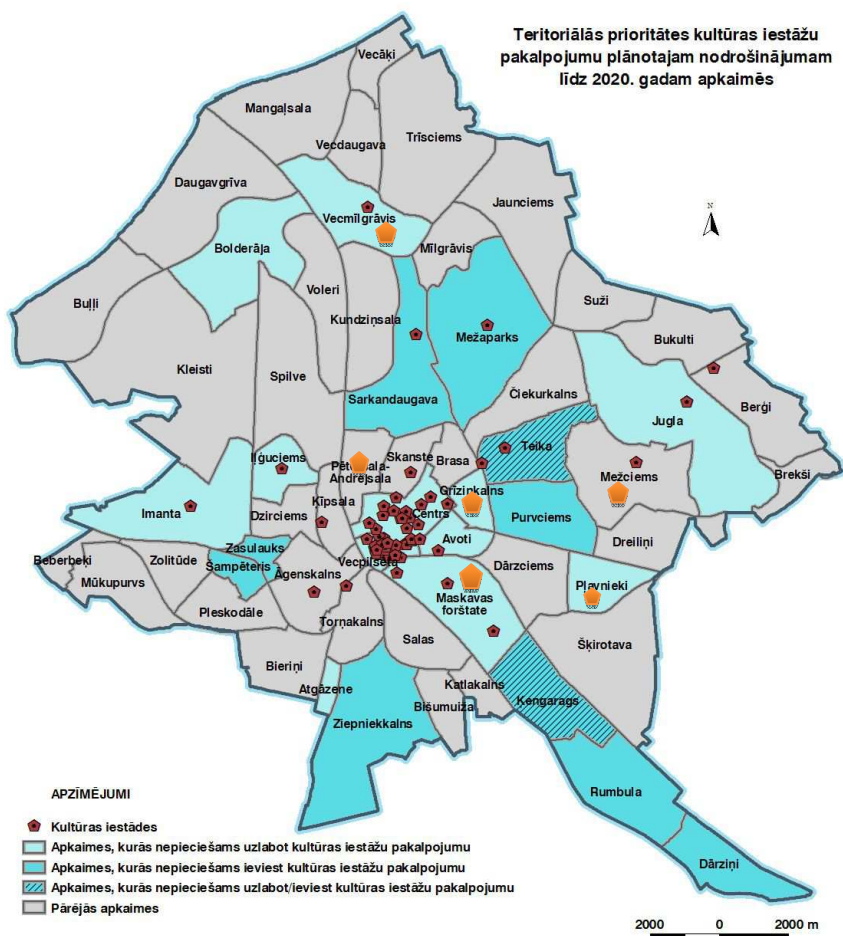
Pie struktūrvienībām, kas piedalījās 2014.gadā rīcības virziena realizācijā, jāmin Izglītības, kultūras un sporta departaments, Īpašuma departaments, Pilsētas attīstības departaments, nodibinājums „Rīga 2014”, Rīgas pilsētas būvvalde, RPA „Rīgas pieminēkļu aģentūra”, Ārlietu pārvalde un Sabiedrisko attiecību nodaļa.

Pozitīva tendence iezīmējas Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos noorganizēto pasākumu un apmeklētāju skaita pieaugumā – laika posmā no 2012.gada līdz 2014.gadam noorganizēto pasākumu skaits pieaudzis par 394 jeb 9,5%, savukārt apmeklētāju skaits palielinājies par 496,2 tūkstošiem jeb par 43,9%.

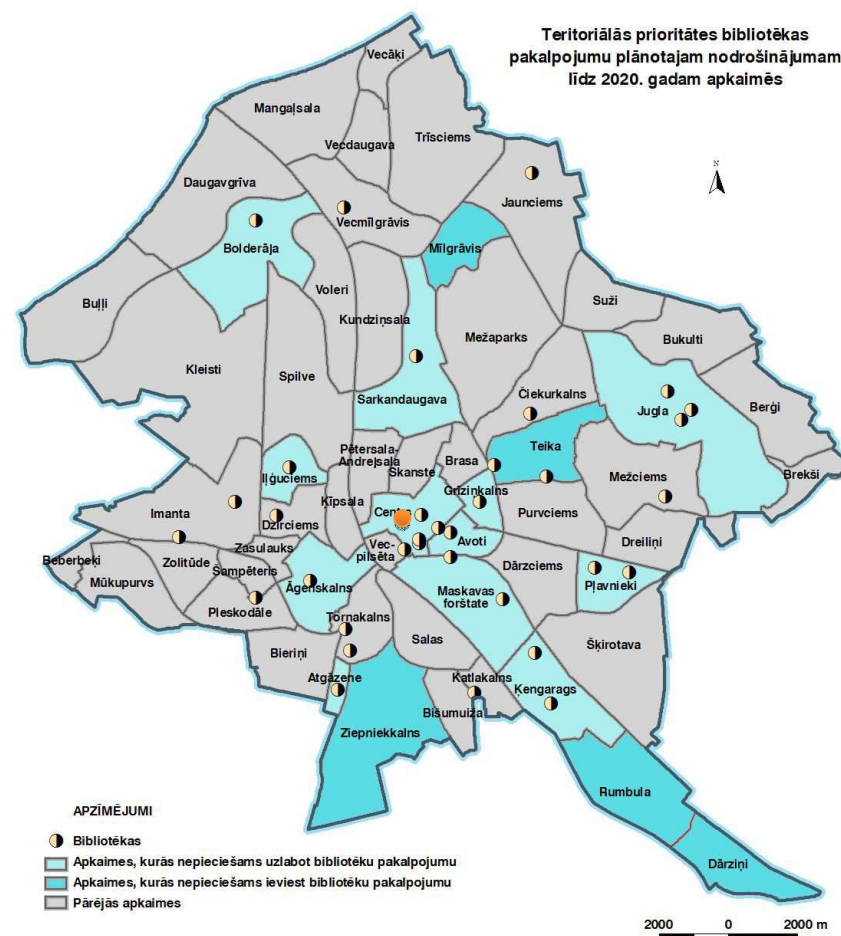
Budžets

2014.gadā RP atpūtai, kultūrai un reliģijai pilsētā izlietoja 35 906,6 tūkst. EUR, kas ir tikai par 4,4% vairāk kā 2013.gadā. No tiem 269,4 tūkst. EUR bija investīcijas. Jāatzīmē, ka tās veido tikai 5,8% no investīcijām 2013.gadā, kad investīcijas bija 4 618,8 tūkst.EUR.

Teritoriālās prioritātes RV3 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

🟠 2014.gadā veiktie uzlabojumi kultūras iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

🟠 2014.gadā veiktie uzlabojumi bibliotēkas pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2014.gadā tika veikti uzlabojumi dažādās kultūras iestādēs sekojošās apkaimēs: Mežaparkā, Mīlgrāvī, Pētersalā-Andrejsalā, Maskavas forštatē un Pļavniekos, savukārt ieviesti jauni pakalpojumi Grīziņkalnā. Savukārt pilnveidojot un uzlabojot RCB pakalpojumus, pārskata gadā visā RCB sistēmā tika ieviesta vienotā lasītāju karte.

Rīcības virzienam RV3 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Kultūrpolitikas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam „Radošā Latvija”	29.07.2014.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4877
Valsts kultūrpolitikas vadlīnijas 2006.- 2015.gadam. Nacionāla valsts		http://www.km.gov.lv/lv/dokumenti/planosanas_doc.html
Koncepcija „Par Latvijas nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu”	23.12.2008.	http://www.lnkc.gov.lv/Uploads/2014/09/02/1409642930_0782.pdf
Dziesmu un deju svētku likums	01.07.2005.	http://www.lnkc.gov.lv/Uploads/2014/09/02/1409645412_8528.pdf
Kultūras institūciju likums	14.12.2005.	http://likumi.lv/doc.php?id=51520
Konvencija par nemateriālā kultūras mantojuma saglabāšanu	20.04.2006.	http://likumi.lv/doc.php?id=209748
Bibliotēku likums	23.06.1998.	http://likumi.lv/doc.php?id=48567
Muzeju likums	17.01.2006.	http://likumi.lv/doc.php?id=124955

Ar rīcības virzienu RV3 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[337] Atbalsts nacionālās identitātes veidošanai, kultūras mantojuma un jaunradīto vērtību (mūsdienīga māksla, tautas māksla, filmas un literatūra) iedzīvināšanai, veicinot dažādu sabiedrības grupu sadarbību;

[437] Atbalsts kultūras iestāžu, vietējo uzņēmēju un tradicionālo amatnieku darbībai, veidojot produktus un pakalpojumus uz materiālā un nemateriālā kultūras mantojuma bāzes.

Ar rīcības virzienu RV3 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
5.5.1.	Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus

Nozares eksperta viedoklis

Zinta Miezaine, Publiskās pārvaldības eksperte, biedrības "Risinājumu darbnīca" sabiedriskās politikas analītiķe

2014.gada spilgtākā iezīme kultūras jomā neapšaubāmi bija Rīgas kā Eiropas Kultūras galvaspilsētas statuss un pasākumi tā ietvaros. Katram pilsētas viesim bija iespēja atrast sev tuvākās aktivitātes gan attālināti, gan arī viesojoties informācijas centrā Esplanādē. Pasākumu plānojums un koordinācija, lieliski apvienoja atbalstu ilgtspējīgiem pasākumiem un arī jaunām iniciatīvām. Daudzas no tām bija tik interesantas un iespaidīgas, ka būtu turpināmas vai nu kā valsts, pašvaldības vai privāti atbalstītas, vai arī kā komerciālas aktivitātes. Šāds piemērs varētu būt Latvijas izcelsmes mākslinieku koncerts pie Operas, kas izcēlās ar lielisku noskaņu un kvalitatīvu izpildījumu, nostiprinot Rīgas tēlu kā Eiropas mēroga izcilības piemēru.

Pozitīvi vērtējamas izmaiņas Rīgas atbalstā Dziesmu un deju svētku procesa veicināšanā. Koru, deju kolektīvu un folkloras kopu ilgtspējas nostiprināšanā nozīmīgs solis ir atalgojuma sistēmas uzlabošanai. Otrs mākslinieciskās pašdarbības kolektīvu visaugstāk novērtētais pasākums ir iespēja izgatavot un atjaunot skatuves tērpus.

Atzinīgi vērtējama Rīgas domes konkursu sistēma kultūras projektu veicināšanai. Ir rasts balanss starp finansējuma apjomu pastāvīgo funkciju veikšanai un līdzekļiem, kas konkursa kārtībā pieejami jaunu iniciatīvu attīstīšanai un apjomīgāku projektu īstenošanai. Konkursu nosacījumi ir skaidri saprotami, atskaitītānās nerada papildus administratīvo slogu. Vēlams padomāt par atbilstošāku konkursu laika grafiku apjomīgāku un ambiciozāku projektu īstenošanai, kuros iesaistīti, piemēram, viesmākslinieki. Šādos gadījumos var būt nepieciešams ilgāks laika posms projekta aktivitāšu noorganizēšanai kopš tā apstiprināšanas brīža.

Tādus pasākumus kā Zāļu tirgus, Rīgas svētki un Ziemassvētku tirdziņš jūtami bagātina amatnieku klātbūtne un tas palīdz atpazīt Rīgu kā pilsētu ar specifisku vēsturisku identitāti.

Amatnieku vērtējumā situācija ir neviennozīmīga. Rīga kā seno amatu meistarumu demonstrēšanas un izstrādājumu tirgošanas vieta, tiek raksturota kā salīdzinoši birokrātiska (tirgošanās atļaujas noformēšana), sadrumstalota (daudzi pasākumu organizatori ar atšķirīgām amatnieku un tirgotāju atlases prasībām), dārga (tirdzniecības vietas īre mēdz būt tikpat augsta kā rūpnieciski ražotu izstrādājumu tirgotājiem) un neviesmīlīga (piemēram, iztrūkst kopīgi pasākumi amatniekiem, kuri piedalās vēstures rekonstrukcijās).

Iesakumi veikt Eiropas Kultūras galvaspilsētas aktivitāšu analīzi un atlasīt Rīgas pilsētu visvairāk raksturojošos pasākumus, attīstot mehānismus to atbalstam arī turpmāk.

Nepieciešams izskatīt iespējas uzlabot dziesmu svētku sagatavošanā iesaistītā otrā līmeņa personāla (koncertmeistari, *repititori*) atalgošanas sistēmu, paredzot līdzekļus arī nodokļu nomaksai un slēdzot ar šiem speciālistiem uzņēmuma nevis pakalpojuma līgumus.

Priekšlikums ir izpētīt citu Eiropas pilsētu pieredzi amatnieku piesaistei un pārņemt labāko praksi Rīgā, mazinot sadrumstalotību, administratīvo un finanšu slogu amatniekiem un ieviešot viesmīlības pasākumus. Ņemt vērā dažādu amatnieku grupu atšķirīgās iespējas un vajadzības.

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm

Sabiedrības integrācijas virsmērķis galvaspilsētā ir sekmēt saliedētas sabiedrības veidošanos, kurā tiek ievērotas demokrātiskas valsts vērtības un veidota noturīga piederības sajūta Rīgai, nodrošinot augstu sabiedrības locekļu līdzdalības un sadarbības līmeni. Pašvaldības uzdevums sabiedrības integrācijas jomā ir sniegt atbalstu aktivitātēm sabiedrības saliedētībai un līdzdalībai, starpkultūru dialoga attīstībai un iecietības veicināšanai.

Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina iedzīvotājiem kopīgus izglītojošus, attīstošus un radošus pasākumus, kuros piedalās dažādas sabiedrības grupas, kā arī iesaistīšanos brīvprātīgajā darbā. Pašvaldība rūpējas par vienlīdzības principa ievērošanu, nodrošinot dažādu etnisko, reliģisko, sociālo, vecuma u.c. grupu piekļuvi pašvaldības pakalpojumiem un sekmējot šo grupu līdzdalību pašvaldības procesos. Pašvaldība stiprina sadarbību ar NVO, kas aktīvi darbojas sabiedrības integrācijas jomā.

Pašvaldība pilnveido ģimeņu atbalsta sistēmu tā, lai nodrošinātu iespēju ikvienai ģimenei saņemt tai vajadzīgos pakalpojumus un informāciju, kas nepieciešama, aprūpējot un audzinot bērnus. Atbalsta sistēma tiek veidota, sadarbojoties ar izglītības iestādēm un nevalstiskajām (vecāku) organizācijām. Ikviena ģimene – gan tā, kura ir sociālā dienesta klients, gan jebkura cita, kurai nav vajadzīgo dzīves prasmju, var saņemt palīdzību un atbalstu vietējās pašvaldības struktūrās, kuras sadarbojas ar apkaimju NVO, kristīgajām draudzēm, privātajām struktūrām un brīvprātīgajiem.

Rīcības virziena sekmīga izpilde ir saistīta ar atbilstošu vides pieejamību, kas tiek īstenota „PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija” un „RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājojklis” ietvaros.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	x	x	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā 1200 rīdžiniekiem – pieaugušajiem, kas nav skolēni un bezdarbnieki, bija iespēja bez maksas apgūt latviešu valodu A un B līmenī. Pēdējo trīs gadu laikā rīdžiniekiem bijusi liela interese apgūt latviešu valodu bez maksas. 2011.gadā kursus pabeidza 507 rīdžinieki, 2012.gadā – 2560, bet 2013.gadā – 1391.¹⁸

Ik gadu, lai veicinātu sabiedrības integrāciju Rīgas pilsētā un sekmētu saliedētas sabiedrības veidošanos, kurā ir augsts iedzīvotāju līdzdalības un sadarbības līmenis, kā arī tiek respektētas demokrātiskas nacionālas valsts vērtības, pašvaldība izsludina sabiedrības integrācijas konkursu nevalstiskajām organizācijām projektu īstenošanai.

Tā, piemēram, 2014.gadā notika gatavošanās projekta „Esam rīdžinieki!” īstenošanai (projekts tika realizēts 2015.gadā). Projekta „Esam rīdžinieki!” mērķis bija attīstīt kvalitatīvas, brīvi pieejamas trešo valstu valstspiederīgo adaptācijas programmas un integrācijas pasākumus, nodrošinot pilnvērtīgu piekļuvi pakalpojumiem, kā arī veicināt un atbalstīt trešo valstu valstspiederīgo ar dažādu kultūras, reliģijas, valodas un etnisko izcelsmi integrāciju Latvijas sabiedrībā savstarpēja dialoga ceļā un nodrošināt viņiem sniegto pakalpojumu kvalitāti. Projektu „Esam rīdžinieki!” īstenoja Rīgas domes Izglītības, kultūras un sporta departaments sadarbībā ar Rīgas Izglītības un informatīvi metodisko centru ar Eiropas Trešo valstu valstspiederīgo integrācijas fonda (75%) un valsts budžeta līdzekļu (25%) finansējumu.

2014.gada 18.martā Brīvprātības mājā, Mūkusalas ielā 72, tika atklāts jauniešu klubs, kura dalībnieki ir jaunieši ar dažādu etnisko, kultūras, reliģisko un lingvistisko mantojumu, bet kuri dzīvo, strādā vai mācās Rīgā. Kluba dalībnieki rīkoja 10 kultūru dienas, iepazīstot dažādību kino, mūzikā, dejā, tērpos, virtuves tradīcijās un mācoties par to izteikties latviešu valodā. Klubā tika diskutēts arī par Latvijas pamatvērtībām: Valsts svētkiem, tradīcijām, valodu, ģimeni.

No 1.aprīļa līdz 30.septembrim Biedrība „Radošās Idejas” īstenoja projektu „Latvijas pilsonībai – JĀ!”. Projekta mērķis: Rīgas iedzīvotājiem (nepilsoņiem un mazākumtautību pārstāvjiem) sniegt kompleksu izglītojošo aktivitāšu kopumu naturalizācijas iegūšanai un valstisko vērtību izpratnes veicināšanai. Projekta tiešā mērķa grupa – 60 nepilsoņi un mazākumtautību pārstāvji, kas vēlas iegūt Latvijas pilsonību, kā arī viņu ģimenes locekļi un draugi (+ 60 Rīgas iedzīvotāji), tai skaitā vismaz 50 sociālās atstumtības riskam pakļautas personas (bērni un jaunieši, sievietes, vecāki cilvēki, mazturīgie, cilvēki ar īpašām vajadzībām).

Kopumā sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā (t.sk. līdzdalības, starpkultūru dialoga attīstības un iecietības veicināšanas, iebraucēju iekļaušanas un sociālas iekļaušanas jomā) Rīgā 2014.gadā tika īstenoti 55 projekti.

Lai atbalstītu ģimenes un ģimenes vērtības, ik gadu Rīgā norisinās Ģimenes dienai veltīti pasākumi.

Pārskata gadā tika īstenota izglītojoša programma „Tematiskie pāru vakari rīdžiniekiem” ar 8 nodarbību ciklu pāru attiecību stiprināšanai. Tāpat notikusi speciālistu asistēta atbalsta programma vecākiem „Pozitīvs skolas sākums” ar 40 nodarbībām vecākiem, kuriem ir bērni līdz 7 gadu vecumam.

¹⁸ Leta

Programmas „Nonviolent resistance” (Vecāku nevardarbīgā pretošanās bērnu agresīvai uzvedībai) ietvaros notikušas 24 vecāku atbalsta grupu nodarbības par vecāku kompetences stiprināšanu un efektīvu bērnu un pusaudžu audzināšanu.

Sadarbībā ar NVO notikusi konference „Bērns – vajadzības, risinājumi”.

Ik gadu, atbalstot ģimenes vērtības, notiek Rīgas domes priekšsēdētāja pieņemšana par godu Zelta kāzu jubilāriem. Arī 2014.gadā notika šāda pieņemšana. Tā norisinājās Rīgas svētku 2014 ietvaros Kultūras pilī „Ziemeļblāzma”.

4.1.tabula

RV4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2013	2014	2015				
4.1.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, kā arī izteikt savu viedokli	Pozitīvo atbilžu īpatsvars, %	2013 34,6	2014 35,5	2015 35,8	↑	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
4.2.	Pilsoņu īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, gada sākumā	Īpatsvars, %	2013 73,1	2014 74	2015 74,2	↑	Pieaug	80	PMLP
4.3.	Bezmaksas pasākumu skaits Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos		2012 2312	2013 2425	2014 2548	↑	Pieaug	1700	RD IKSD
4.4.	Iedzīvotāji, kas jūtas cieši piederīgi Rīgai	Pozitīvo atbilžu īpatsvars, %	2010 80	2014 90		↑	Nostiprinās, būtiski nesamazinās	80	RD IKSD
4.5.	Iedzīvotāju skaits, kuri pabeiguši bezmaksas latviešu valodas kursus	Iedzīvotāju skaits	2012 2569 ¹⁹	2013 1391	2014 1232	↓	Pieaug	12 000 ²⁰	RD IKSD
4.6.	Īstenoto projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā (t.sk. līdzdalības, starpkultūru dialoga attīstības un iecietības veicināšanas, iebraucēju	Projektu skaits	2012 64	2013 57	2014 55	↓	Pieaug	100	RD IKSD

¹⁹ 2012.gadā bija liels papildu finansējums latviešu valodas kursiem, šobrīd finansējums ir pietiekams, lai gadā nodrošinātu latviešu valodas kursus vidēji 1200 personām

²⁰ Kumulatīvs skaits

iekļaušanas un sociālas iekļaušanas jomā)

4.7.	Vidējais bērnu skaits mājāsaimniecībā	Skaits	<u>2012</u> 0,4	<u>2013</u> 0,3	<u>2014</u> 0,4	↑	Pieaug	0,5	CSP
------	---------------------------------------	--------	--------------------	--------------------	--------------------	---	--------	-----	-----

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Rīcības virzienu raksturojošie rādītāji lielākoties ir ar pozitīvu tendenci. Sociālās aptaujas rezultāti liecina, ka iedzīvotāji arvien atzinīgāk vērtē savas iespējas izteikt viedokli par pilsētā notiekošajiem procesiem un iespējām izteikt viedokli. Tāpat no 80 uz 90% ir palielinājies to iedzīvotāju skaits, kas izteikuši pozitīvu viedokli, ka jūtas cieši piederīgi Rīgai.

Pavisam niecīgs, tomēr pieaugums ir vērojams indikatorā – vidējais bērnu skaits mājāsaimniecībā, tas 2014.gadā bija 0,4. Šis rādītājs cieši saistīts ar vispārējām demogrāfiskajām tendencēm valstī, tomēr arī pašvaldības rokās ir vairāki instrumenti, kā censties palielināt dzimstības rādītājus.

RD institūcijas, kas 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros: Izglītības, kultūras un sporta departaments, Labklājības departaments un Rīgas bāriņtiesa.

Budžets

Rīcības virziena ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas no RD budžeta līdzekļiem, piesaistot valsts, kā arī ES fondu finansējumu, tādējādi izdevumi pārsvārā tiek iekļauti RD iestāžu un struktūrvienību budžetos.

Rīcības virzienam RV4 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un integrācijas politikas pamatnostādnes (2012–2018)	MK 20.10.2011. rīkojums Nr. 542	http://likumi.lv
Latvijas Republikas valdības un Eiropas Komisijas Kopējais sociālās iekļaušanas memorands	17.06.2004.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Bērniem piemērota Latvija	31.03.2004.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011.-	18.02.2011.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf

2017. gadam		
Rīcības plāns Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu īstenošanai 2012.-2014. gadā	07.12.2012.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf

Ar rīcības virzienu RV4 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[251] Uz resocializāciju vērstu pasākumu īstenošana ieslodzītajiem un kriminālsodu izcietušajiem to integrācijai sabiedrībā un darba tirgū;

[269] Ģimeņu ar bērniem labklājības veicināšana, atbalstot pasākumus, kas sekmē darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, veicinot kvalitatīvu un daudzveidīgu ģimenes atbalsta pakalpojumu pieejamību pašvaldībās, t.sk. bērnu vecumposma iespējām atbilstošas garantētas un kvalitatīvas pirmsskolas izglītības nodrošināšana bērniem no 1,5 gadu vecuma. Attālināta un nepilna laika darba iespēju radīšana vecākiem ar bērniem;

[271] Pabalstu sistēmas pilnveidošana, lai atbalstītu bērnu dzimšanu;

[272] Stiprināt alternatīvo ģimeņu (audžuģimenes, aizbildņi) kustību, pilnveidot ārpusģimenes aprūpes laikā bērnam sniegtos pakalpojumus, kā arī sekmēt ģimenisku vidi bērnu ārpusinstitūcijas aprūpes iestādēs un jauniešu sagatavotību dzīvei pēc ārpusģimenes aprūpes, nodrošinot sociālā dienesta atbalstu vismaz divus gadus pēc aprūpes pārtraukšanas, ceļot arī sociālo dienestu kapacitāti;

[316] Latvija ir vienīgā vieta pasaulē, kur var pilnvērtīgi pastāvēt un attīstīties latviešu tauta, valoda un kultūra, bet ārpus Latvijas ir vēl plašs cilvēku loks ar piederības apziņu Latvijai, kas kopā veido globālu tīklu. Latviešu valoda un kultūra reizē ir arī Latvijas sabiedrību vienojošais pamats, tāpēc sabiedrības, kā arī valsts mērķis ir kopt valodu un gādāt par nacionālās identitātes, pilsoniskās sabiedrības un sabiedrības integrācijas vērtībām ilgtermiņā;

[340] Sabiedrības integrācijas iespēju veicināšana, t.sk. saistošas latviešu valodas mācības, informācija par pamattiesībām, izglītības, veselības, nodarbinātības, kultūras un citām dzīves jomām.

Ar rīcības virzienu RV4 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
9.1.4.	Palielināt diskriminācijas riskiem pakļauto iedzīvotāju integrāciju sabiedrībā un darba tirgū
9.3.1.	Attīstīt pakalpojumu infrastruktūru bērnu aprūpei ģimeniskā vidē un personu ar invaliditāti neatkarīgai dzīvei un integrācijai sabiedrībā

Nozares ekspertu viedoklis

Sarma Freiberga, Nodibinājuma *Fonds Nāc līdzās!* valdes priekšsēdētāja

Pozitīvs aspekts šajā rīcības virzienā ir izglītojošu, attīstošu un radošu pasākumu rīkošana, kuros piedalās dažādas sabiedrības grupas.

Katru gadu pašvaldība izsludina sabiedrības integrācijas konkursu nevalstiskajām organizācijām dažādu integrējošu projektu īstenošanai, kas uzskatāma par pozitīvu iniciatīvu. Taču jāatzīmē, ka 2014.gadā ir samazinājies projektu skaits sabiedrības integrācijas veicināšanas jomā. Šādi projekti nedrīkst samazināties, jo tikai caur dažādām aktivitātēm, ko realizē NVO vai citas institūcijas var veicināt sabiedrības integrācijas un saliedēšanas procesu. Arī pašvaldībai aktīvāk jāiesaistās dažādu funkciju deleģēšanā NVO sektoram, tādējādi veicinot sabiedrības attīstību.

Turpināma iniciatīva ir arī latviešu valodas kursu intensīvāka organizēšana nepilsoņiem.

Saglabājams ir Rīgas Zelta kāzu pāru godināšanas pasākums, kas publiskajā telpā izskanot, apliecina, ka ģimene ir vērtība. Attīstāms ir arī Ģimenes dienas pasākums un dažādi lekciju cikli par tēmām, kas stiprina harmoniskas attiecības un dažādas citas ģimenes vērtības. Pozitīvi vērtējams Rīgas pašvaldības vienreizējs atbalsts pēc bērna piedzimšanas.

Risināms jautājums Rīgā ir asistenta pieejamības nodrošinājums cilvēkiem ar īpašām vajadzībām (gan bērniem, gan pieaugušajiem). Priekšlikums ir Labklājības departamentam, sadarbojoties ar NVA, veikt profesionālu asistentu sagatavošanu, dodot iespēju personām ar invaliditāti dzīvot neatkarīgāku dzīvi un daudz sekmīgāk integrēties sabiedrībā.

Turpinot sadarbību ar ģimenes ārstiem, nepieciešams uzlabot agrīno diagnosticēšanu, kas daudziem bērniem dotu iespēju nenonākt speciālajās mācību iestādēs skolas vecumā.

Aktuāls ir jautājums par jauniešiem, kuri uzsāk patstāvīgas dzīves gaitas pēc bērnu sociālās aprūpes centru pamešanas un pēc speciālo internātskolu absolvēšanas. Šiem jauniešiem, lai viņi spētu iekļauties sabiedrības kopumā un uzsākt savu dzīvi ir obligāti nepieciešams sociālā darbinieka atbalsts ikdienā kā minimums 2 gadus.

Sociālo uzņēmumu atbalstīšana pašvaldībā dotu iespēju nodarbināt gan iepriekš pieminētos jauniešus, gan jaunās māmiņas, gan citus sociālajam riskam pakļautos grupu cilvēkus. Apsveicama ir RSD sadarbība ar apvienību "Apeiron", kuras ietvaros tiek mēģināts atbalstīt cilvēku ar īpašām vajadzībām darbā iekārtošanos dažādos uzņēmumos. 2014.gadā darbā iekārtotas tikai 28 personas, kas ir zems rādītājs.

Pilsētā ir vēl ļoti daudz darāmā, lai uzlabotu vides pieejamību cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Ja būs sakārtota vides pieejamība, arī cilvēki ar īpašām vajadzībām spēs kļūt daudz neatkarīgāki un varēs dzīvot pilnvērtīgāku dzīvi.

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas

Rīcības virziena virsmērķis ir veidot Rīgu par pilsētu, kuras iedzīvotājiem ir motivācija un iespējas īstenot fiziski aktīvu, veselīgu dzīvesveidu mūža garumā, sasniegt augstus sportiskos rezultātus ērti pieejamos, starptautiskajām prasībām atbilstošos sporta infrastruktūras objektos. Pašvaldība radīs iespējas rīdziniekiem neatkarīgi no vecuma, sociālās izcelšanās un veselības stāvokļa nodarboties ar fiziskajām aktivitātēm, nodrošinot labiekārtotas un drošas sporta infrastruktūras pārklājumu pilsētā un tās apkaimēs, kā arī nodrošinot informatīvo ziņu pieejamību par sportošanas iespējām un sporta norisēm dažādi mērķauditorijai.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	x	xxx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Aktuāla informācija par sportu un dažādiem sporta pasākumiem Rīgā ir pieejama tīmekļa vietnē www.sports.riga.lv. Tāpat pārskata gadā tika izstrādāts Rīgas pašvaldības portāls www.veseligridzinieks.lv, kurā pieejama aktuāla un speciālistu sniegta informācija par sabiedrības veselības jautājumiem, t.sk. informācija par fiziskās aktivitātes nozīmi un iespējām Rīgā (esošo infrastruktūru, bezmaksas nodarbībām u.c.).

Lai veicinātu profesionālās sporta izglītības pieejamību un daudzveidību, sporta izglītība tiek īstenota 11 profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, kurās piedāvā licencētas sporta programmas. Pārskata gadā sporta skolās iesaistījās 7669 audzēkņi.

Pārskata gadā, pilnveidojot sporta infrastruktūru, Rīgā sāka darboties vairākas publiskās dabīgā ledus slidotavas, kas izveidotas dažādās Rīgas apkaimēs un pieejamas bez maksas. Dabīgā ledus slidotavas bija pieejamas pie Sarkandaugavas reģionālā sporta centra (Sarkandaugavas ielā 24), pie Rīgas Anniņmuižas vidusskolas Imantā (Kleistu ielā 14), pie Rīgas pilsētas Pļavnieku ģimnāzijas (Andreja Saharova ielā 35), pie Rīgas Ķengaraga vidusskolas (Maskavas ielā 273), kā arī pie Rīgas Daugavgrīvas vidusskolas (Parādes ielā 5c) un Spīķeru kvartālā (starp Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielām). Ziemas aktīvā atpūta tika nodrošināta arī Uzvaras parkā (Uzvaras bulvārī 15), kur varēja gan slidot, gan slēpot un bija pieejama inventāra noma.

Sporta jomā viens no ievērojamākajiem pasākumiem ir „Rīgas skolēnu spēles”, kurā ik gadu piedalās apmēram 2 000 skolēnu no galvaspilsētas skolām. 2014.gadā RD koordinēja starpskolu sporta sacensību organizēšanu, t.sk. gan pilsētas, gan arī valsts mērogā un arī *Nordea* Rīgas maratonā. Sacensības tika organizētas 15 dažādos sporta veidos, un tajās piedalījās kopskaitā 59 972 skolēni.

Pirmo reizi Rīgā Sporta un aktīvās atpūtas centrā, Uzvaras bulvārī 15, notika ziemas sportisko aktivitāšu festivāls, kurā pulcējās aptuveni 2400 apmeklētāju. Populārākās aktivitātes bija haskiju bobslejs, ledus skulptūru māksla, kā arī „roņu” paraugdemonstrējumi, cilvēkiem nirstot aukstās baļļās.

Ceturto reizi Latvijas Bērnu un jauniešu invalīdu sporta federācija ar RD atbalstu organizēja sporta festivālu bērniem un jauniešiem ar invaliditāti „Nāc un sporto sev par prieku!”, kurā notika sacensības trīs sporta veidos – peldēšanā, futbolā un „boccia” – boulinga tipa spēlē cilvēkiem ar kustību traucējumiem. Festivālā piedalījās ap 300 dalībnieku.

Sadarbībā ar Latvijas Tautas sporta asociāciju rīdniekiem tika nodrošināta iespēja apmeklēt kādu no brīvdabas trenāžieru zālēm un piedalīties fizisko vingrinājumu nodarbībās kopā ar treneri, lai apgūtu brīvdabas trenāžieru izmantošanas iemaņas. Savukārt senioriem jau trešo gadu tika nodrošināts instruktors, nūjas 104 nūjošanas nodarbībām un noslēguma pasākums, ko kopumā apmeklēja 1 862 iedzīvotāji.

Atbalstot augstu sasniegumu sportu, tika pasniegtas naudas balvas vairāk nekā 40 izcilākajiem Rīgas sportistiem un viņu treneriem par izciliem sasniegumiem un izcīnītajām godalgotajām vietām pasaules un Eiropas līmeņa sacensībās, kā arī apbalvotas galvaspilsētas labākās bērnu un jaunatnes sporta organizācijas.

Kā nozīmīgākos investīciju projektus sporta jomā 2014.gadā var minēt: teritoriju labiekārtošanu – izbūvēti 2 sporta laukumi, izbūvētas aktīvā sporta zonas pie 13 skolām; renovācijas un būvniecības darbus sporta un aktu zāļu un ģērbtuvju izveidei 9 izglītības iestādēs. Turpinot 2013.gadā sākto Ķīpsalas pludmales labiekārtošanu, pārskata gadā izveidoti divi pludmales futbola laukumi, no kuriem viens paredzēts pieaugušajiem, bet otrs – bērniem.

5.1.tabula

RV5 Daudzveidīgas sporta iespējas – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
5.1.	Vidējais sporta laukumu un sporta bāzu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)	<u>2012</u> 1,9				Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums
5.2.	Iedzīvotāju vērtējums par sportošanas un aktīvās atpūtas iespējām	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 73,9	<u>2013</u> 69,3	<u>2014</u> 80,4	↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

5.3.	Dažādās sporta sacensībās un pasākumos iesaistīto Rīgas iedzīvotāju skaits (vidēji vienā pasākumā)	Skaitis	<u>2012</u> 470	<u>2013</u> 508	<u>2014</u> 588	↑	Pieaug	480	RD IKSD
5.4.	Audzēkņu skaits sporta izglītības programmās	Skaitis	<u>2012/2013</u> 21692	<u>2013/2014</u> 23103	<u>2014/2015</u> 23240	↑	Pieaug	27000	RD IKSD

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Pozitīva tendence ir pieaugošais Rīgas iedzīvotāju skaits, kas piedalās dažādās sporta sacensībās un pasākumos – 2014.gadā vidēji vienā pasākumā piedalījās 588 dalībnieki, salīdzinājumam – 2013.gadā 508 dalībnieki. Kopumā tika noorganizēti 169 pasākumi (2013.gadā 157 pasākumi) ar kopējo dalībnieku skaitu 99 419 (2013.gadā 79 815 dalībnieki).

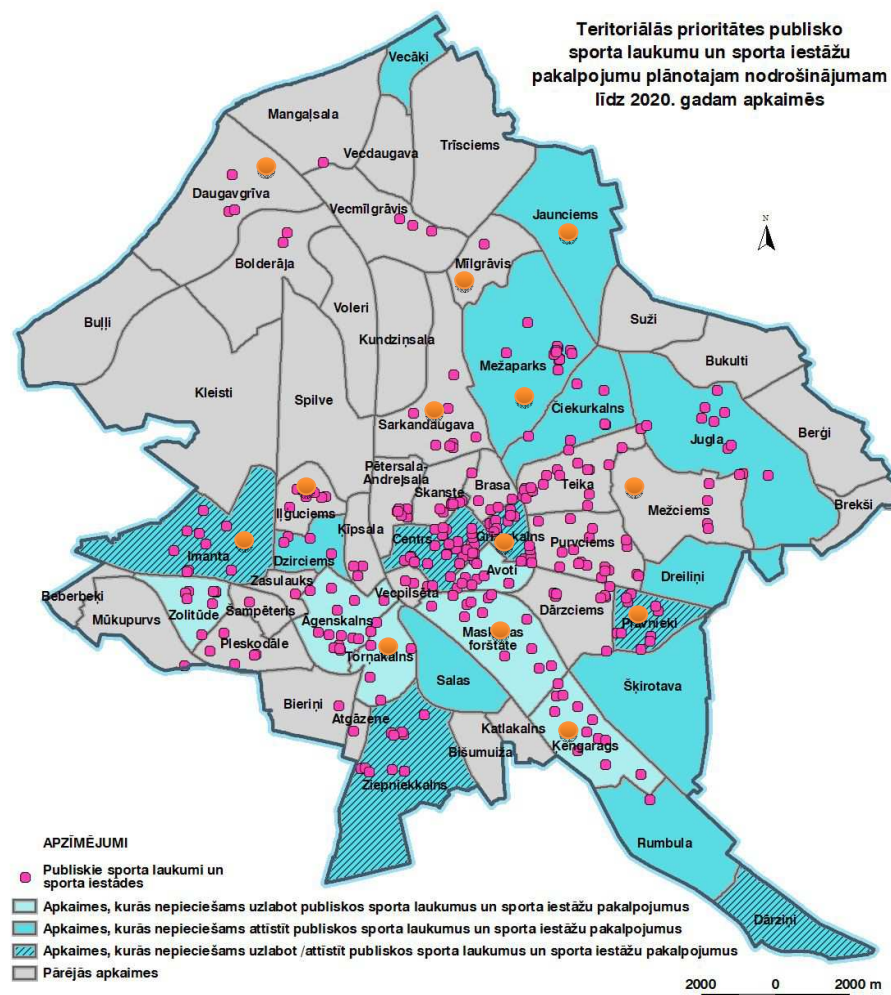
Audzēkņu skaits sporta izglītības programmās pieaug. Tās tiek īstenotas Rīgas profesionālās ievirzes sporta izglītības iestādēs, Rīgas pašvaldības interešu izglītības iestādēs un Rīgas pašvaldības vispārējās izglītības iestādēs.

RD institūcijas, kas 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros, ir Izglītības, kultūras un sporta departaments, Labklājības departaments, Īpašuma departaments, Pilsētas attīstības departaments, Ārlietu pārvalde, Austrumu izpilddirekcija, Pārdaugavas izpilddirekcija, SIA „Rīgas meži”.

Budžets

Atpūtas un sporta pasākumiem pārskata gadā tika izlietoti 3518 tūkst. EUR, salīdzinot ar 2013.gadu, tas ir par 331,3 tūkstošiem jeb par 8,6% mazāk.

Teritoriālās prioritātes RV5 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

● 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko sporta laukumu un sporta iestāžu pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā, veicinot sporta laukumu un sporta iestāžu pieejamību, tika veikti uzlabojumi un ieviesti pakalpojumi dažādos sporta laukumos un sporta iestādēs Daugavgrīvā, Grīziņkalnā, Imantā, Ķengaragā, Maskavas forštatē, Mežaparkā, Torņakalnā, Iļģuciemā, Jaunciemā, Mežciemā, Pļavniekos un Vecmīlgrāvī (5.1.attēls).

Ar rīcības virzienu RV5 saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Sporta politikas pamatnostādnes 2014.-2020. gadam	MK 18.12.2013. rīkojums Nr. 666	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4599
Sporta likums	24.10.2002.	http://likumi.lv/doc.php?id=68294

Ar rīcības virzienu RV5 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[274] Mazināt bērnu noziedzību, novērst noziedzīgu uzvedību veicinošus faktoros, kā arī uzlabot bērnu drošību, aizsargājot tos no veselības un dzīvības apdraudējuma, nodrošināt garīgās veselības pakalpojumu pieejamību, mazināt bērnu traumatismu;

[311] Veselīga un aktīva dzīvesveida paraduma nostiprināšana sabiedrībā kopumā, nostiprinot veselības veicināšanas sadarbības tīklus: (a) veselīga uztura, aktīva dzīvesveida un garīgās veselības veicināšana, (b) bērnu un jauniešu sporta un tautas sporta attīstība, (c) veselības mācības iekļaušana skolu programmās, (d) atkarību izraisošo vielu un procesu prevencija;

[312] Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšana: (a) īpaši stiprinot primārās veselības aprūpes lomu profilakse, diagnostikā un ārstēšanā. (b) uzlabojot agrīno diagnosticēšanu un ārstēšanu ambulatorajā tīklā, (c) uzlabojot neatliekamās medicīniskās palīdzības infrastruktūru;

[313] Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, plānošana un koordinēšana: (a) tālākizglītības programmu īstenošana ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām, (b) sirds un asinsvadu, onkoloģisko, psihisko saslimšanu, perinatālās aprūpes tīkla attīstība (t. sk. pacientu plūsmas vadlīniju izstrāde), (c) pakalpojumu apmaksas sistēmas pilnveidošana, (d) veselības aprūpes iestāžu darba efektivitātes novērtēšana un pilnveidošana;

[314] Medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbspēju saglabāšanai un atjaunošanai, t. sk. personām pēc nelaimes gadījumiem, saslimšanām un traumām darbā;

[315] Atkarību izraisošo procesu un vielu lietošanas izplatības ierobežošana, t. sk. ārstēšana cilvēku integrācijai darba tirgū un atkarību izraisošo vielu pieejamības mazināšana.

Nozares eksperta viedoklis

Sarma Freiberga, Nodibinājuma *Fonds Nāc līdzās!* valdes priekšsēdētāja

Rīga ir ļoti sportiska pilsēta - tik daudz gan lielu, gan mazāku sportisku pasākumu un aktivitāšu nav nevienā citā Latvijas pašvaldībā.

Kā ļoti pozitīvs ir minams fakts, ka būtībā visu informāciju gan par sportu, gan par veselīgu dzīvesveidu pilsētas iedzīvotāji var regulāri atrast interneta resursos, ko uztur pašvaldība - www.sports.riga.lv un www.veseligrizidzinieks.lv.

Lai cilvēks būtu veselīgi aktīvs, tas jau no bērnības jāradina ķermeniskām aktivitātēm. Pozitīvi ir tas, ka Rīgas dome turpina uzlabot rotaļlaukumus, kuros bērni var aktīvi kustēties.

Pēdējos 10 gados iedzīvotājiem Rīgā arvien ir uzlabojusies iespēja nodarboties ar sportu. Vasaras laikā cilvēki var izmantot Rīgas parkus skriešanai, nūjošanai, skrituļošana, savukārt ziemā ir izveidotas slēpju īres un slēpošanas trases gan Biķernieku mežā, Mežaparkā, gan tepat pašā Rīgas centrā Uzvaras parkā.

Ņemot vērā, ka Rīgai cauri tek Daugava un pie robežām ir ezeri, ieteiktu pašvaldībai izmantot šo iespēju un ierīkot labiekārtotas peldvietas šajās teritorijās, savukārt ziemā veicināt publisko bezmaksas slidotavu pieejamību.

Veiksmīgi ir iekārtots Grīziņkalnā Ghetto Games, kur vienmēr ir redzami jaunieši, kas tur aktīvi darbojas. Būtu jauki, ja šādi mini Ghetto Games parki vai vismaz skrituļrampas būtu katrā lielākajā apkaimē. Jauniešiem nepieciešamas aktivitātes, tādēļ, lai tās tiktu vērstas labvēlīgās nodarbēs, pilsētai jāiegulda līdzekļi un jāizveido tām piemērotas vietas.

Problemātisks jautājums Rīgas sportisko aktivitāšu klāstā ir veloceļi un velojoslas Rīgā. Pašvaldībai ir jāsāk drošu, pārdomātu veloceļu un joslu iekārtošana. Paralēli jādomā arī par velosipēdu novietošanas iespējām.

RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe

Viena no pašvaldības autonomajām funkcijām ir veselības aprūpes pakalpojumu pieejamība un veselīga dzīvesveida veicināšana. Rīcības virziena galvenais mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu. Lai sasniegtu šo mērķi, pašvaldība veicina veselīgas un drošas pilsētas, mācību un darba vides radīšanu, strādā, lai uzlabotu iedzīvotāju zināšanas par veselīgu dzīvesveidu, mazinātu iedzīvotāju saslimstību ar neinfekcijas slimībām, tajā skaitā atkarībām, kā arī uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Rīgas pilsētā.

Lai attīstītu veselīgu dzīvesveidu un uzlabotu slimību profilaksi, Rīgas pilsētas pašvaldība rada vidi un īsteno pasākumus, kas veicina veselīgus paradumus – veselīga uztura lietošanu, fiziskās aktivitātes, smēķēšanas pārtraukšanu, alkoholisko dzērienu lietošanas samazināšanu. Bērniem, jauniešiem un viņu vecākiem pašvaldība sniedz zināšanas par veselību un to ietekmējošiem faktoriem, kā arī par drošību mājās un sabiedriskās vietās. Pašvaldība darbojas, lai attīstītu darba prasmes un sociālā atbalsta programmas atkarībā nonākušām un riska grupas personām, kā arī īstenotu kaitējuma mazināšanas programmas narkotiku lietotāju vidū; uzlabotu iedzīvotāju zināšanas par reproduktīvo veselību, personīgās higiēnas un mutes veselības nozīmi; veiktu infekcijas slimību profilaksi, izglītojot sabiedrību un veicinot savlaicīgas ārstēšanās uzsākšanu. Tāpat pašvaldība veido vidi un īsteno pasākumus, kas vērsti uz slimību un traumatisma profilaksi un veselības stāvokļa uzlabošanu vecāka gadagājuma iedzīvotāju vidū.

Rīcības virziena sekmīgai īstenošanai būtiskas aktivitātes tiek veiktas „PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija” ietvaros, attīstot gājēju un velobraucēju infrastruktūru.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta, vesela un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	x	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Rīgā primārās veselības aprūpes pakalpojumus nodrošina 450 primārās veselības aprūpes ārsti (turpmāk – PVAĀ), kuru prakses vietas atrodas 97 vietās. Pie PVAĀ 2014.gadā bija reģistrēti 727 106 (t.sk. 117 920 bērni) pacienti. Vidēji pie viena primārās aprūpes ārsta reģistrēti 1615 pacienti.

Lai uzlabotu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību Bolderājas iedzīvotājiem 2014.gada 27.novembrī SIA „Rīgas veselības centrs” filiāles „Bolderāja” ģimenes ārsts un speciālisti uzsāka darbu doktorātā „Mežrozītes” Rīgā, Mežrozīšu ielā 22-1. Imantas apkaimē Rīcības virziena ietvaros 2014.gadā SIA „Rīgas veselības centrs” filiāle „Imanta” pārceļta no dzīvojamās mājas telpām uz jaunuzbūvētu ēku (Imantas 8. līnija 1, k-1).

Pārskata gadā turpinājās RP SIA „Rīgas 1.slimnīca” reorganizācija, pārvietojot visus darbiniekus no ēkām Brīvības ielā 100, Grēcinieku ielā 34 un Stabu ielā 9 uz Bruņinieku ielu 5 un uzlabojot esošo pakalpojumu materiāltehnisko bāzi, labiekārtojot birojus, uzgaidāmo telpu, klientu apkalpošanas daļas, kā arī atjaunotas RP SIA „Rīgas Dzemdību nams” telpas.

Apvienojot bērnu veselības centru „Kengarags”, „Bolderājas poliklīniku”, „Iļģuciema poliklīniku”, primārās veselības aprūpes centru „Ziepniekkalns”, „Torņakalna poliklīniku” un veselības centru „Imanta”, tika nodibināta kapitālsabiedrība „Rīgas veselības centrs”. Reorganizācijas mērķis bija uzlabot veselības aprūpes pieejamību Rīgā, optimizējot kapitālsabiedrību darbību, novēršot pakalpojumu sniedzēju sadrumstalotību, pakalpojumu dublēšanos, nodrošinot medicīnisko tehnoloģiju racionālu izvietojumu un to noslodzi, tādējādi mazinot speciālistu trūkuma risku, kā arī maksimāli efektīvi izlietojot pieejamos finanšu resursus.

Arī 2014.gadā veselības veicināšanas darbs Rīgā tika īstenots Rīgas pilsētas pašvaldības Sabiedrības veselības stratēģiju „Veselīgs rīdzinieks – veselā Rīgā” 2012.–2021.gadam. Stratēģijas mērķis ir uzlabot Rīgas iedzīvotāju veselības stāvokli un mazināt priekšlaicīgas nāves gadījumu skaitu.

2014.gada 6.jūnijā Rīgas pilsēta tika uzņemta Pasaules Veselības organizācijas Eiropas Veselīgo pilsētu tīklā. Iesaistoties šajā tīklā, Rīga sevi Eiropā pozicionē kā veselīgu un uz izaugsmi vērstu pilsētu, kurā iedzīvotāju veselība tiek novērtēta kā pilsētas ekonomiskās izaugsmes stūrakmens. Tāpat tīkls rada atpazīstamību un iespēju sadarboties dalībvalstīm uz iedzīvotāju veselību vērstu projektu īstenošanā.²¹

Pārskata gadā tika izveidota vienota elektroniska platforma par veselības veicināšanas aktivitātēm pašvaldībā www.veseligsrizdnieks.lv.

Neskaitāmi pasākumi pilsētā norisinājās, lai pievērstu uzmanību dažādu atkarību profilaksei, īpaši jauniešu vidū. 2014.gadā izglītojošie pasākumi bērniem un jauniešiem tika organizēti 99 izglītības iestādēs, brīvā laika centros, dienas un atbalsta centros. Labklājības departamenta darbinieki 2014. gadā novadīja 672 nodarbības, kurās piedalījās 7001 bērns un jauniešis.

6.1.tabula

RV6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
6.1.	Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu	Skaits	2012 1555	2013 1590	2014 1615	↑	Nepārsniedz 1800 (samazinās PVA ārstu skaits, pie kuriem reģistrēti 2000 un vairāk pacientu)	Nepārsniedz 1800	RD LD

²¹ Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata „Sociālā sistēma un veselības aprūpe 2014.gadā”

6.2.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 62,4	<u>2014</u> 74,7	<u>2015</u> 68	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.3.	Iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 62,9	<u>2014</u> 74,8	<u>2015</u> 67,1	↓	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
6.4.	Vidējais valsts apmaksāto veselības aprūpes iestāžu un aptieku pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 1,9			Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums
6.5.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu) ²²	Gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 10	<u>2013</u> 13,4	<u>2014</u> 21,0	↑	Samazinās	9	CSP
6.6.	Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar alkoholismu	Gada beigās uzskaitē esošo personu skaits uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 82	<u>2013</u> 90,3	<u>2014</u> 88,1	↓	Samazinās	79	CSP
6.7.	Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības	Uz 100 000 iedzīvotājiem	<u>2011</u> 707,7	<u>2012</u> 760,1	<u>2013*</u> 768,9	↑	Samazinās nāves gadījumu pieaugums	721,9	SPKC

* SPKC nav pieejami jaunāki dati

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

²² Sakarā ar būtiskām izmaiņām datu apkopošanas metodoloģijā par psihiskiem un uzvedības traucējumiem psihoaktīvo vielu lietošanas dēļ, sākot ar 2013.gadu statistiskie dati nav salīdzināmi ar iepriekšējiem gadiem

Vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 PVAĀ pieaug, tomēr tas nepārsniedz norādīto sagaidāmo vērtību. Pēc iedzīvotāju aptaujas²³ datiem ir samazinājies iedzīvotāju pozitīvo vērtējumu skaits attiecībā uz primārās veselības aprūpes (t.sk. ģimenes ārsti) kvalitāti un pieejamību.

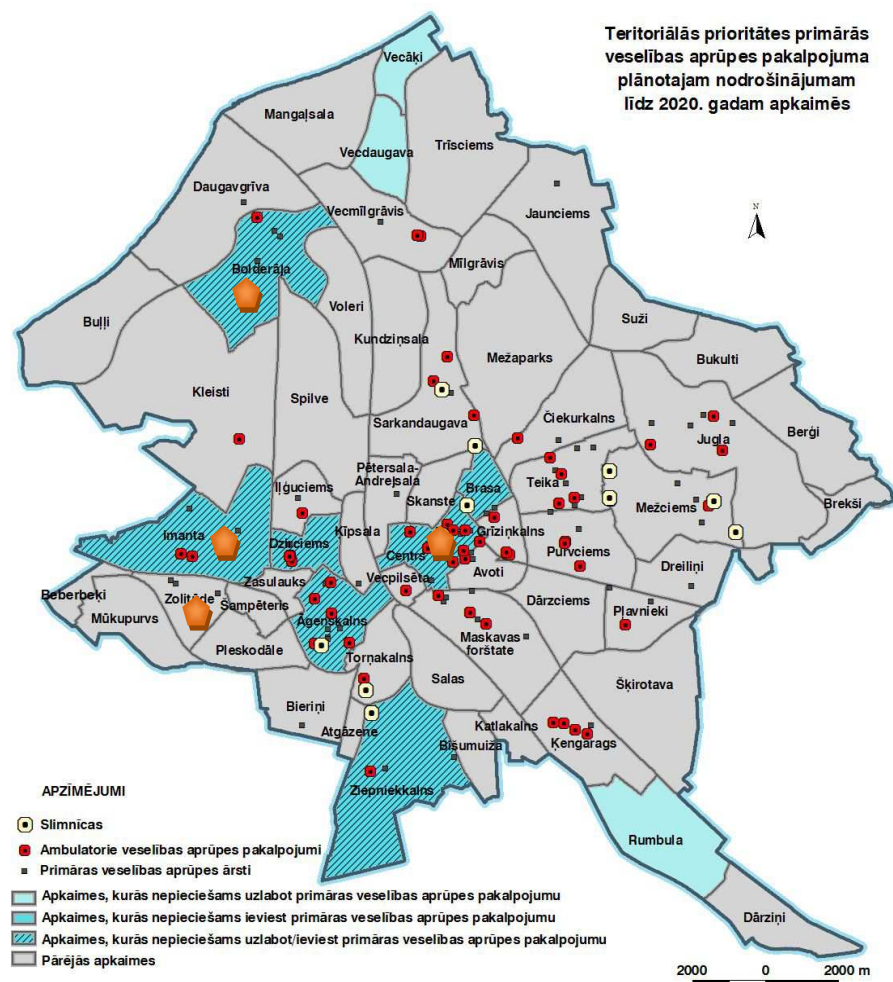
RD institūcijas, kas 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros: Labklājības departaments, SIA Rīgas pilsēt būvnieks un Īpašuma departaments.

Budžets

2014.gadā budžeta izdevumi veselībai bija 5 920,1 tūkst. EUR (tai skaitā investīcijas 5160,2 tūkst. EUR apmērā). Tas ir par 472 tūkst. EUR mazāk kā 2013.gadā.

²³ Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem, Pretendentu apvienība: SIA „Aptauju centrs un SIA „Excolo Latvia”, 2015.gada jūnijs-jūlijs

Teritoriālās prioritātes RV6 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi primārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Analizējot paveikto apkaimju griezumā, jāsecina, ka dažāda veida uzlabojumi veikti sekojošās apkaimēs: Bolderāja, Centrs un Zolitūde. Savukārt Imantas apkaimē ieviests jauns pakalpojums.

Rīcības virzienam RV6 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2014.–2020. gadam	14.10.2014.	www.vm.gov.lv
Primārās veselības aprūpes attīstības plāns 2014.-2016.gadam	25.04.2014	www.vm.gov.lv
Sirds un asinsvadu veselības uzlabošanas rīcības plāns 2013.-2015.gadam (dokumenta publiskā apspriešana)	05.08.2013	www.vm.gov.lv
Plāns reto slimību jomā 2013.-2015. gadam	20.06.2013.	www.vm.gov.lv
Pamatnostādņu „Iedzīvotāju garīgās veselības uzlabošana 2009.–2014.gadā” īstenošanas plāns 2013.–2014. gadam	04.06.2013	www.vm.gov.lv
Mātes un bērna veselības uzlabošanas plāns 2012.–2014. gadam	19.06.2012.	www.vm.gov.lv
Tuberkulozes izplatības ierobežošanas plāns 2013.-2015. gadam	12.03.2013.	www.vm.gov.lv
Plāns pamatnostādņu „Veselīgs uzturs 2003.–2013” ieviešanai.	10.11.2004.	www.vm.gov.lv
Pamatnostādnes „Veselīgs uzturs (2003.-2013.)”	04.09.2003.	www.vm.gov.lv
Pamatnostādnes „Iedzīvotāju garīgās veselības uzlabošana 2009.-2014. gadā”	06.08.2008	www.vm.gov.lv
Imunizācijas plāns 2012.-2014. gadam	22.05.2012.	www.vm.gov.lv
Valsts katastrofu medicīnas plāns	17.01.2013.	www.vm.gov.lv
Pamatnostādnes „e-Veselība Latvijā”	17.08.2005.	www.vm.gov.lv
Tuberkulozes izplatības ierobežošanas plāns	15.03.2013.	www.vm.gov.lv

2013.-2015. gadam		
Cilvēka imūndeficīta vīrusa (HIV) infekcijas izplatības ierobežošanas programma (2009.-2013)	30.06.2009.	www.vm.gov.lv
Alkoholisko dzērienu patēriņa mazināšanas un alkoholisma ierobežošanas rīcības plāns 2012.-2014. gadam	19.12.2012.	www.vm.gov.lv
Programma „Cilvēkresursu attīstība veselības aprūpē 2006.-2015.gadam”	06.11.2006.	www.vm.gov.lv
Onkoloģisko slimību kontroles programma 2009.–2015. gadam	29.01.2009.	www.vm.gov.lv
Sirds un asinsvadu veselības uzlabošanas rīcības plāns 2013.-2015. gadam	05.08.2013.	www.vm.gov.lv

Ar rīcības virzienu RV6 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi:

[302] Veicinot veselīgu dzīvesveidu, uzlabojot plānošanu un koordinēšanu veselības aprūpes sistēmā, kā arī ambulatorās veselības aprūpes kvalitāti un pieejamību, mazināt hronisko slimību un ārējo nāves cēloņu riska faktoru izplatību sabiedrībā, tādā veidā sekmējot iedzīvotāju veselības saglabāšanu un uzlabošanu, kas ir pamats ilgam un produktīvam darba mūžam;

[311] Veselīga un aktīva dzīvesveida paraduma nostiprināšana sabiedrībā kopumā, nostiprinot veselības veicināšanas sadarbības tīklus: (a) veselīga uztura, aktīva dzīvesveida un garīgas veselības veicināšana, (d) atkarību izraisošo vielu un procesu prevencija;

[312] Veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nostiprināšana: (a) īpaši stiprinot primārās veselības aprūpes lomu profilaksē, diagnostikā un ārstēšanā

[313] Veselības aprūpes pakalpojumu kvalitātes uzlabošana, plānošana un koordinēšana;

[314] Medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbspēju saglabāšanai un atjaunošanai, t.sk. personām pēc nelaimes gadījumiem, saslimšanām un traumām darbā;

[315] Atkarību izraisošo procesu un vielu lietošanas izplatības ierobežošana, t.sk. ārstēšana cilvēku integrācijai darba tirgū un atkarību izraisošo vielu pieejamības mazināšana.

Ar rīcības virzienu RV6 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
9.3.2.	Uzlabot kvalitatīvu veselības aprūpes pakalpojumu pieejamību, jo īpaši sociālās, teritoriālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem, attīstot veselības aprūpes infrastruktūru
9.2.3.	Atbalstīt prioritāro (sirds un asinsvadu, onkoloģijas, perinatālā un neonatālā perioda aprūpes un garīgās veselības) veselības jomu veselības tīklu attīstības vadlīniju un kvalitātes nodrošināšanas sistēmas izstrādi un ieviešanu, jo īpaši sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļauto iedzīvotāju veselības uzlabošanai
9.2.4.	Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem

Nozares ekspertu viedoklis

Zane Cunska, Rīgas Ekonomikas augstskolas docente un LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece

Veselības uzlabošanās ir inerts process – pašvaldības instrumentu vai jebkādu citu aktivitāšu ietekme parādās ilgākā laikā, nevis konkrētajā gadā un kopumā ir visai ierobežota, jo veselības stāvoklis vistiešākā mērā ir atkarīgs no pašiem iedzīvotājiem un to dzīvesveida. Valsts kopējās politikas ietekme nav nodalāma no pašvaldību instrumentu ietekmes. Attiecīgi, sasniegtos rezultātus un virzību uz mērķu sasniegšanu var objektīvi vērtēt tikai ilgtermiņā.

Kā jebkurš kvalitatīvs informācijas avots, pozitīvi vērtējama izveidotā informatīvā platforma www.veseligrizdinieks.lv. Tomēr izveidotā platforma ir jēgpilna investīcija tikai tādā gadījumā, ja turpmākajos gados projekts tiek aktīvi turpināts.

Viens no svarīgākajiem indikatoriem ir 6.11 – nāves gadījumi no sirds un asinsvadu slimībām. Sirds un asinsvadu slimības ir tieši saistītas ar iedzīvotāju dzīvesveidu, tātad ietekmējamas ar preventīviem pasākumiem. Rādītājs dinamiski parāda situācijas attīstību. To būtu ieteicams papildināt ar saslimstības ar sirds-asinsvadu slimībām, saslimstības ar diabēta un ļaundabīgajiem audzējiem dinamikas rādītājiem vecuma grupās, kas dinamiku uzrādītu vēl precīzāk. Šāda veida informācija ļautu izdarīt operatīvus secinājumus īstermiņā par instrumentu rezultativitāti.

Ļoti pozitīvi un augsti rezultāti ir vērtējami smēķēšanas ierobežojumi un alkohola tirgošanas aizliegums nakts stundās. Pašvaldībai būtu ieteicams apsvērt vēl striktākus noteikumus šajās jomās.

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma

Sociālo pakalpojumu sniegšanas mērķis ir uzlabot personas, ģimenes, personu grupas un sabiedrības dzīves kvalitāti un personu spējas sociāli funkcionēt un iekļauties sabiedrībā. Sociālo pakalpojumu uzdevumi ir nodrošināt personai tiesības dzīvot pēc iespējas neatkarīgi sev ierastajā vidē, sniegt sociālo atbalstu atbilstoši personas funkcionēšanas spēju līmenim un veicināt personas atbildību par savu dzīvi.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	x	x	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā sociālos pakalpojumus Rīgas pilsētas pašvaldības iedzīvotājiem nodrošināja 7 pašvaldības institūcijas (Rīgas Sociālais dienests, Rīgas pašvaldības Bērnu un jauniešu centrs, Rīgas Sociālās aprūpes centrs „Gaiļezers”, Rīgas Sociālās aprūpes centrs „Mežciems”, Rīgas Sociālās aprūpes centrs „Stella maris”, Rīgas 3.speciālā pamatskola un Rīgas patversme), kā arī 102 sociālo pakalpojumu sniedzēji, ar kuriem pašvaldība noslēgusi līgumus par sociālo pakalpojumu sniegšanu Rīgas pilsētas pašvaldības iedzīvotājiem.

Atbilstoši Rīgas pilsētas pašvaldības iedzīvotāju vajadzībām 2014. gadā izveidoti vairāki jauni sociālie pakalpojumi:

- grupu dzīvoklis personām ar garīga rakstura traucējumiem, dienas aprūpes centrs pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem un daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs pilngadīgām personām Imantas 8. līnijā 1 k-3;
- Rīgas Sociālā dienesta teritoriālais centrs „Imanta” Imantas 8. līnijā, 1 k-2;
- Dienas aprūpes centrs pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem Ludzas ielā 43;
- Krīzes centrs ģimenēm ar bērniem Burtnieku ielā 37;
- Dienas centrs pilngadīgām personām ar dzirdes invaliditāti Kandavas ielā 27.

2014.gadā bērnu tiesību aizsardzības jomā tika veikts būtisks darbs starpinstitucionālās sadarbības sistēmas pilnveidošanā. Sadarbības modelis paredz gan pašvaldības, gan valsts atbildīgo institūciju kopdarbību. 2014.gadā gadījumos skolu sociālo pedagogu un dažādu institūciju darbinieku kopdarbība tika koordinēta ar sociālā dienesta darbiniekiem, RD Labklājības departamenta darbiniekiem, pašvaldības policijas inspektoriem, valsts policijas inspektoriem, bāriņtiesas speciālistiem, ārpus ģimeņu aprūpes iestāžu speciālistiem, krīzes centru speciālistiem un veselības aprūpes speciālistiem. 2014.gadā pavisam kopā bija 9 464 kopdarbības gadījumu.

Izglītības atbalstu sociālie pedagogi snieguši: konsultējot 29 296 skolēnus, 14 498 vecākus, 11 386 pedagogus, kā arī veicot 1 661 pirmreizēju un 655 atkārtotus apsekojumus skolēnu dzīves vietās. Savukārt izglītības psihologi skolās konsultējuši 6 681 bērna vecākus, 5 722 izglītības iestāžu pedagogus, 16 603 skolēnus un 26 643 skolēnus grupās, kā arī snieguši palīdzību divos krīzes gadījumos.

Pirmo reizi tika pasniegta „Gada balva sociālajā nozarē 2014” galvaspilsētas labākajiem sociālās un veselības aprūpes nozares darbiniekiem. Konkursu organizēja, lai apzinātu un godinātu sociālās un veselības aprūpes nozares darbiniekus, kā arī veicinātu izpratni par sociālās, medicīnas nozares darbinieku darbu, popularizētu un celtu to prestižu sabiedrībā, paaugstinātu darbinieku motivāciju un piederības izjūtu savai profesijai.

Kā vienu no nozīmīgākajiem investīciju projektiem pārskata gadā var minēt sociālo dzīvojamo māju ar sociālajiem dzīvokļiem, veselības centru un sociālā dienesta telpām Imantas 8. līnijā 1A projektēšanas un būvniecības pabeigšanu.

7.1.tabula

RV7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014				
7.1.	Sociālās palīdzības saņēmēju skaits	Skaits	72 380	60 250	53 512	↓	Samazinās	55 000	RD LD
7.2.	Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pakalpojuma saņēmēju skaits:	Skaits							RD LD
	-pilngadīgas personas;		1 896	1 781	1 765	↓	Palielinās	2 600	
	-bērni;		593	592	535	↓	Samazinās	100	
	-alternatīva ārpusģimenes aprūpe		1 327	1 328	1 332	↑	Palielinās	2 000	

7.3.	Ģimeņu skaits, kas saņem sociālā darba pakalpojumu	Skaits	<u>2012</u> 3 416	<u>2013</u> 3 618	<u>2014</u> 3 498	↓	Palielinās	5 000	RSD
7.4.	RSD darbspējīgas nestrādājošas personas	Skaits	<u>2012</u> 14 281	<u>2013</u> 8 563	<u>2014</u> 5 656	↓	Samazinās	5 000	RD LD
7.5.	Sociālās aprūpes pakalpojumu personas dzīvesvietā saņēmēju skaits	Skaits	<u>2012</u> 5 203	<u>2013</u> 5 747	<u>2014</u> 6410	↑	Palielinās	8 500	RD LD
7.6.	Dienas centru/dienas aprūpes centru pakalpojumu saņēmēju skaits:	Skaits	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>				RD LD
	- pilngadīgas personas;		3 619	4 557	4751	↑	Palielinās	3 000	
	- bērni		1 073	807	494	↓		2 000	
7.7.	Sociālo pakalpojumu personām ar funkcionāliem ierobežojumiem (izņemot dienas aprūpes centru un ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijas) saņēmēju skaits:	Skaits	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>				
	-pilngadīgas personas;		4 415	6 071	8128	↑	Palielinās	6 000 (kopā)	RD LD
	-bērni		189	183	206	↑			

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Sociālo pabalstu saņēmēju skaits pārskata gadā ir samazinājies no 60 250 personām 2013.gadā līdz 53 512 personām 2014.gadā, no kuriem 39 621 personām jeb 74% tika piešķirti testēti pabalsti – izvērtējot personas ienākumus un materiālo stāvokli. Kopumā sociālo pabalstu saņēmēju skaita īpatsvars 2012.gadā bija vidēji 11,2%, 2013.gadā vidēji 9,4%, bet 2014.gadā samazinājies līdz vidēji 8,3% no kopējā pastāvīgo iedzīvotāju skaita Rīgā.

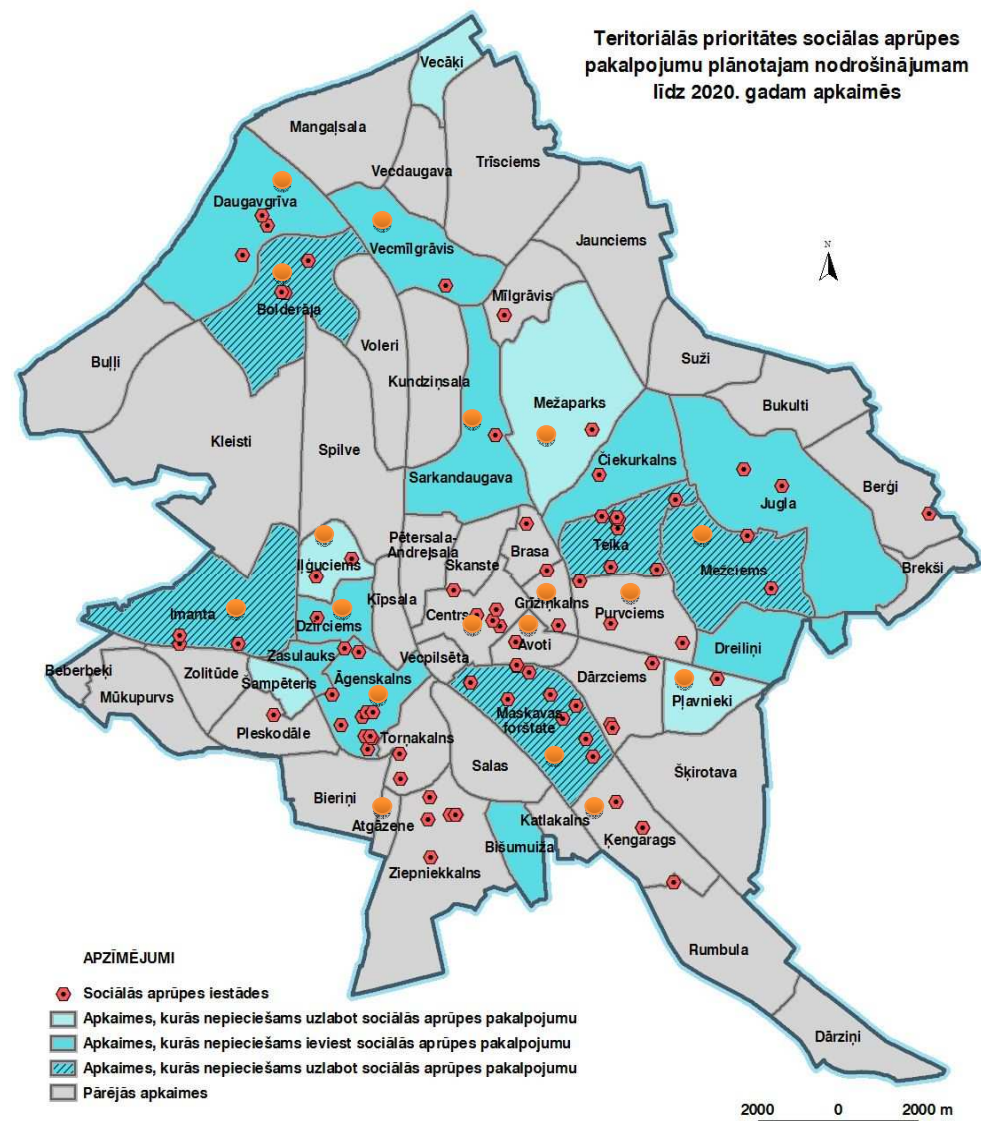
2014.gadā Rīgā turpināja uzlaboties bezdarba rādītāji, kas ir ietekmējuši arī RSD klientu – darbaspējīgu nestrādājošu personu skaitu, kas pašvaldībā vērsušies pēc sociālās palīdzības un sociālajiem pakalpojumiem. 2012.gadā tā bija 14 281 darbaspējīga nestrādājoša persona, savukārt 2014.gadā - 5 656 personas, kas ir 2,5 reizes mazāk, tomēr ilgstošo bezdarbnieku īpatsvaram saglabājoties augstam 1 268 personas jeb 30,2%. Pārskata periodā saglabājās arī tendence, ka 74% no RSD darbaspējīgo klientu ir pašvaldības testēto pabalstu saņēmēji.

RD iestādes, kas veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros 2014.gadā, bija Labklājības departaments, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Austrumu izpilddirekcija, Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

2014.gadā sociālajai aizsardzībai izlietoja 78 709,1 tūkst. EUR, salīdzinot ar 2013.gadu, tas ir par 6 922,9 tūkst. EUR mazāk. Pozitīva ietekme uz izlietoto finansējumu skaidrojama galvenokārt ar trūcīgo personu un sociālo pabalstu saņēmēju skaita samazinājumu, īpaši pabalstam garantētā minimālā ienākuma līmeņa nodrošināšanai un dzīvokļa pabalstam.

Teritoriālās prioritātes RV7 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sociālās aprūpes pakalpojumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā tika veikti virkne uzlabojumu, remontdarbu dažādos RSD sekojošās Rīgas apkaimēs: Āgenskalnā (RSD teritoriālajā centrā „Dzirciems” (Baldones iela 2) un RSD teritoriālajā centrā „Āgenskalns” (Ed. Smiļģa iela 46)), Atgāzenē (RSD teritoriālajā centrā „Āgenskalns” (Ziepju iela 13)), Avotos (RSD teritoriālajā centrā „Āgenskalns” (Ziepju iela 13)), Bolderājā (RSD teritoriālajā centrā „Bolderāja” (Dolomīta iela 1A)), Centrā (RSD administrācijas telpās (Baznīcas iela 19/23) un RSD teritoriālajā centrā „Ziemeļi” (Hanzas iela 7), Daugavgrīvā (Rīgas sociālās aprūpes centrā „Stella maris” (Birzes iela 54)), Dzirciemā (RSD dienas centrā „Ābeļzieds”)), Grīziņkalnā (RSD teritoriālajā centrā „Purvciems” (Pērnavas iela 1)), Iļģuciemā (RSD dienas centrā „Skudrupūznis” (Vaidelotes iela 13) un RP BJC struktūrvienībā „Pārdaugava” (Motoru iela 6)), Ķengaragā (RSD dienas centrā „Ķengarags” (Aglonas iela 35, k-3) un RSD dienas centrā „Čiekurs” (Maskavas iela 285 k-6)), Imantā (RP BJC struktūrvienībā „Imanta” (Imantas 7. līnija 4)), Maskavas forštātē (RSD teritoriālajā centrā „Ķengaraga krasts” (Rēznas iela 10/12), RSD dienas centrā „Kastanis” (Lomonosova iela 1, k-19), Rīgas patversmē (vīriešu nodaļā) (Maskavas iela 208), Rīgas patversmē (sieviešu nodaļā) (Bārdziņu iela 2) un Rīgas patversmes dienas centrā (Katoļu iela 57)), Mežaparkā (RP BJC struktūrvienībā „Ezermala” (Ezermalas iela 36) un RP BJC struktūrvienībā „Ziemeļi” (S.Edžus iela 11a)), Mežciemā (Rīgas sociālās aprūpes centrā „Gaiļezers” (Hipokrāta iela 6) un Rīgas sociālās aprūpes centrā „Mežciems” (Malienas iela 3)), Pļavniekos (RSD teritoriālajā centrā „Pļavnieki” un dienas centrā „Kamene” (Salnas iela 2)), Purvciemā (RSD teritoriālajā centrā „Purvciems” (Ieriķu iela 2b)), Sarkandaugavā (RSD dienas aprūpes centrā „Ozolaine” (Patversmes iela 30 k-2)), Vecmīlgrāvī (RSD dienas centrā „Vecmīlgrāvis” (Emmas iela 3)).

Savukārt tādās apkaimēs kā Imantā atklāts RSD teritoriālais centrs „Imanta” (Imantas 8.līnija 1, k-2) un izveidots grupu dzīvoklis personām ar garīga rakstura traucējumiem (psihiskām saslimšanām), dienas aprūpes centrs pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem, daudzfunkcionālais sociālo pakalpojumu centrs pilngadīgām personām (Imantas 8.līnija 1, k-3), Maskavas forštātē izveidots dienas aprūpes centrs pilngadīgām personām ar smagiem garīga rakstura traucējumiem (Ludzas iela 43), reorganizācijas rezultātā izveidots RP BJC krīzes centra pakalpojums – krīzes centrs bērniem (Maskavas iela 178) un Ķengaragā RSD dienas centrā „Ķengarags” (Aglonas iela 35, k-3) veikta notekūdeņu ieplūšanas telpās novēršana (7.1.attēls).

Rīcības virzienam RV7 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieejā interneta vietnē
BALTĀ GRĀMATA Latvija: sociālās labklājības sistēmas reformu projekts „Sociālās palīdzības sistēmas administrēšana”	13.05.1997.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Koncepcija „Par minimālā ienākuma līmeņa noteikšanu”	30.10.2014.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=5031
Informatīvs ziņojums „Priekšlikumi sociālās drošības sistēmas pilnveidošanai”	10.12.2013.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4595

Latvijas Republikas valdības un Eiropas Komisijas Kopējais sociālās iekļaušanas memorands Pieņemts un apstiprināts	17.06.2004.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Sociālo pakalpojumu attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (ietver īstenošanas plānu)	04.12.2013.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4558
Profesionāla sociālā darba attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam (ietver īstenošanas plānu)	18.12.2013.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4591
Invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādnes 2005.-2015.gadam	10.08.2005.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Rīcības plāns Invaliditātes un tās izraisīto seku mazināšanas politikas pamatnostādņu īstenošanai 2005.-2015.gadam	19.07.2006.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādnes 2014.-2020.gadam	22.11.2013.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4559
Apvienoto Nāciju Organizācijas Konvencijas par personu ar invaliditāti tiesībām īstenošanas pamatnostādņu 2014.-2020.gadam īstenošanas plāns 2014.gadam	03.09.2014.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4917
Bērniem piemērota Latvija	31.03.2004.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Ģimenes valsts politikas pamatnostādnes 2011.-2017.gadam	18.02.2011.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Rīcības plāns Ģimenes valsts politikas pamatnostādņu īstenošanai 2012.-2014.gadā	07.12.2012.	http://www.lm.gov.lv/upload/normativie_akti/lm_ppd_shema_v24.pdf
Koncepcija par sociālās	30.10.2014.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=4988

uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā		
Sociālais ziņojums 2014		http://www.lm.gov.lv/upload/sociala_aizsardziba/sociala_ieklausana/nsr_2014_latvia_fin2.pdf
Iekļaujošas nodarbinātības pamatnostādnes 2015.-2020.gadam	12.05.2015.	http://likumi.lv/ta/id/273969-par-ieklausosas-nodarbinatibas-pamatnostadnem-2015-2020-gadam

Ar rīcības virzienu RV7 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[247] Reģistrētās nodarbinātības un sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības veicināšana, t.sk. slēpto nodarbinātības formu izskaušana, darba vietu kvalitātes uzlabošana, stiprinot darba inspekcijas kapacitāti un monitoringa sistēmu, sociālo dialogu, veicot informatīvas kampaņas un atbalstot komersantu un nodarbināto izglītošanu, tostarp par dažādiem nodarbinātības veidiem, vecuma daudzveidības jautājumiem, darba vietu piemērotību. Sabiedrības iesaiste sociālo problēmu risināšanā, sekmējot sociālo uzņēmumu izveidi un darbību;

[249] Sociālās atstumtības riskam pakļauto iedzīvotāju un bezdarbnieku konkurētspējas un piekļuves darba tirgum veicināšana, nodrošinot aktuālu motivācijas, prasmju uzlabošanas un kompetenču celšanas, izglītības un sociālā atbalsta (t.sk. pagaidu darba iespējas) pakalpojumu pieejamību;

[250] Sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas formu daudzveidošana;

[251] Uz resocializāciju vērstu pasākumu īstenošana ieslodzītajiem un kriminālsodu izcietušajiem to integrācijai sabiedrībā un darba tirgū;

[269] Ģimeņu ar bērniem labklājības veicināšana, atbalstot pasākumus, kas sekmē darba un ģimenes dzīves saskaņošanu, veicinot kvalitatīvu un daudzveidīgu ģimenes atbalsta pakalpojumu pieejamību pašvaldībās, t.sk. bērnu vecumposma iespējām atbilstošas garantētas un kvalitatīvas pirmsskolas izglītības nodrošināšana bērniem no 1,5 gadu vecuma. Attālināta un nepilna laika darba iespēju radīšana vecākiem ar bērniem;

[3271] Pabalstu sistēmas pilnveidošana, lai atbalstītu bērnu dzimšanu;

[272] Stiprināt alternatīvo ģimeņu (audžuģimenes, aizbildņi) kustību, pilnveidot ārpusģimenes aprūpes laikā bērnam sniegtos pakalpojumus, kā arī sekmēt ģimenisku vidi bērnu ārpusinstitūcijas aprūpes iestādēs un jauniešu sagatavotību dzīvei pēc ārpusģimenes aprūpes, nodrošinot sociālā dienesta atbalstu vismaz divus gadus pēc aprūpes pārtraukšanas, ceļot arī sociālo dienestu kapacitāti;

[273] Atbalsts ģimenei un indivīdiem krīzes situācijās un situācijās, kas saistītas ar dzimumu vardarbību, sniedzot profesionālus sociālā darba pakalpojumus un savlaicīgus sociālās un medicīniskās rehabilitācijas pakalpojumus (t.sk. krīzes konsultāciju, vardarbības prevencijas un rehabilitācijas atbalsta programmas);

[274] Mazināt bērnu noziedzību, novērst noziedzīgu uzvedību veicinošus faktoros, kā arī uzlabot bērnu drošību, aizsargājot tos no veselības un dzīvības apdraudējuma, nodrošināt garīgās veselības pakalpojumu pieejamību, mazināt bērnu traumatismu;

[294] Tādu jauniešu iesaistīšana aktivitātēs ārpus formālās izglītības un brīvprātīgajā darbā, kuri šīs iespējas neizmanto vai izmanto reti;

[314] Medicīniskās un sociālās rehabilitācijas pasākumi darbaspēju saglabāšanai un atjaunošanai, t.sk. personām pēc nelaimes gadījumiem, saslimšanām un traumām darbā;

[315] Atkarību izraisošo procesu un vielu lietošanas izplatības ierobežošana, t.sk. ārstēšana cilvēku integrācijai darba tirgū un atkarību izraisošo vielu pieejamības mazināšana;

Ar rīcības virzienu RV7 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
8.3.3.	Atbalsts NVA neregistrēto NEET jauniešu, kuri nemācās, nestrādā vai neapgūst arodu, apzināšanas, motivēšanas un aktivizēšanas pasākumiem; NVA neregistrētā NEET jaunieša profilēšana, individuālas pasākumu programmas izstrādāšana katram iesaistītajam NVA neregistrētajam NEET jauniešim, individuālas pasākumu programmas īstenošana un uzraudzība. Finansējuma saņēmēji: Jaunatnes starptautisko programmu aģentūra sadarbībā ar pašvaldībām
9.1.1.	Subsidētas darbavietas bezdarbniekiem ar invaliditāti un nelabvēlīgākā situācijā esošiem bezdarbniekiem, integrēti profesionālās piemērotības noteikšanas un prasmju pilnveidošanas pasākumi, ilgstošo bezdarbnieku aktivizācijas pasākumi apvienojumā ar atbalstu sociālās situācijas risināšanai, motivācijai un darba meklēšanai, atbalsts sociālās uzņēmējdarbības īstenošanai un darbavietu izveidei, t.sk. iekārtu, aprīkojuma iegādei, speciālistu (psihologu u.c.) konsultācijas, mentorings, atbalsts reģionālajai mobilitātei, nodarbinātības šķēršļu mazināšana, t.sk. atbalsts atkarību pārvarēšanai. Minētais atbalsts tiks sniegts sadarbībā ar darba devējiem, t.sk. sociālās uzņēmējdarbības veicējiem, pašvaldībām, biedrībām un nodibinājumiem, Sociālās integrācijas valsts aģentūru
9.2.1.	Vadības kvalitātes un atalgojuma noteikšanas sistēmas izveide pašvaldību sociālajos dienestos, sociālā darba programmu (metodiku) izstrāde un pilotēšana, sociālā darba speciālistu apmācība (t.sk. apmācību saturā integrējot vienlīdzīgu iespēju un nediskriminācijas jautājumus), supervīzija, metodiskā vadība, profesionālā pilnveide, izvērtējuma veikšana, vadlīniju un profesionālās literatūras sagatavošana, sociālais darbs ar grupu, pilotprojekts mazo novadu sociālo dienestu apvienošanai; pakalpojumu izveide un īstenošana, kā arī speciālistu apmācība darbam ar bērniem ar saskarsmes grūtībām un uzvedības traucējumiem un darbam ar vardarbības ģimenē gadījumiem; nabadzības situācijas monitorings un pētījumi, t.sk. nodarbinātības kontekstā. Atbalstāmās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar biedrībām un nodibinājumiem sociālā darba jomā

	(Latvijas Pašvaldību sociālo dienestu vadītāju apvienību, Latvijas Profesionālo sociālā darba speciālistu asociāciju, Sociālo darbinieku biedrību, u.c.), plānošanas reģioniem, pašvaldībām, Latvijas Pašvaldību savienību, augstskolām
9.2.2.	Ilgstošās aprūpes institūciju skaita samazināšanai un bērnu, bērnu ar invaliditāti un pilngadīgu personu ar garīga rakstura traucējumiem nonākšanas institūcijās novēršanai – klientu individuālo vajadzību izvērtēšana un atbalsta plānu sagatavošana, deinstitutionalizācijas plānu izstrāde, informatīvi un izglītojoši pasākumi sabiedrības attieksmes maiņai, audžuģimeņu un aizbildņu skaita palielināšanai, ģimeniskai videi pietuvināta pakalpojuma izveide ārpusģimenes aprūpes iestādēs esošiem bērniem, Valsts sociālās aprūpes centru (VSAC) klientu sagatavošana pārejai uz dzīvi sabiedrībā, sabiedrībā balstītu pakalpojumu izveide un nodrošināšana personu ar garīga rakstura traucējumiem neatkarīgai dzīvei sabiedrībā, sociālās rehabilitācijas pakalpojumi bērniem ar invaliditāti un viņu ģimenes locekļiem, individuālā budžeta modeļa izstrāde un ieviešana, speciālistu apmācība sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanai; atbalsta personu pakalpojuma izveide un ieviešana personām ar garīga rakstura traucējumiem; rezultātu novērtēšana un klientu aptaujas. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar pašvaldībām un sociālo pakalpojumu sniedzējiem, biedrībām un nodibinājumiem
9.3.1.	Ieguldījumi sociālajā infrastruktūrā sabiedrībā balstītu pakalpojumu sniegšanai personām ar garīga rakstura traucējumiem- dienas centru, dienas aprūpes centru, grupu dzīvokļu, mājokļu, specializēto darbnīcu izveide, labiekārtošana; sabiedrībā balstītu sociālās rehabilitācijas pakalpojumu infrastruktūras izveide bērniem ar funkcionāliem traucējumiem; “jauniešu māju” izveide un ģimeniskai videi pietuvinātu aprūpes pakalpojumu sniedzēju izveide ārpusģimenes aprūpē esošiem bērniem (līdz 8 bērniem grupā) ārpus institūcijas; funkcionēšanas novērtēšanas laboratorijas un asistīvo tehnoloģiju (tehnisko palīgīdzekļu) apmaiņas fonda izveide. Minētās darbības tiks īstenotas sadarbībā ar pašvaldībām, biedrībām un nodibinājumiem

Ar rīcības virzienu RV7 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Sociālo pakalpojumu attīstības pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam noteiktais rīcības virziens „deinstitutionalizācija” paredz reformēt ilgstošās aprūpes pakalpojumu sniegšanas praksi, gan atbalstot klientu iziešanu no ilgstošās aprūpes institūcijām, gan atbalsta sistēmas radīšanu, lai personas tajā nenonāktu	Plānots, ka deinstitutionalizācijas procesā pašvaldībām mērķa grupu personām – pilngadīgām personām ar garīga rakstura traucējumiem, bērnu aprūpes iestādēs esošiem bērniem un bērniem ar funkcionāliem traucējumiem, kuri dzīvo ģimenēs, būs jāattīsta un jānodrošina šo personu vajadzībām atbilstoši sabiedrībā balstītie pakalpojumi. Lai gan deinstitutionalizācijas īstenošanai paredzēts piesaistīt ESF finansējumu, tomēr ņemot vērā to, ka apmaksā par veiktajām aktivitātēm paredzēta kā pēcapmaksā, tad pašvaldībām būs nepieciešams ievērojams papildu finansējums pakalpojumu izveidei un nodrošināšanai. Tas nozīmē, ka Rīgas pilsētas pašvaldībai varētu rasties grūtības īstenot iepriekš minēto

Nozares eksperta viedoklis

Zane Cunska, Rīgas Ekonomikas augstskolas docente un LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece

Sociālais atbalsts grūtībās nonākušajiem iedzīvotājiem ir viena no būtiskākajām pašvaldības funkcijām, tai atvēlēti lieli finanšu resursi.

Vērtējot šī rīcības virziena rezultativitāti, būtu izšķiramas vairākas „sociālo klientu” grupas:

- Sociālie klienti, kuru veselības stāvoklis (fiziskais vai garīgais) neļauj piedalīties (standarta darba tirgū) vai bērni (ārpus ģimenes, nelabvēlīgas ģimenes, ar sodāmībām u.c.). Palīdzība šiem iedzīvotājiem ir pašvaldības primārais un svarīgākais uzdevums, īstenojot iekļaujošas sociālās sistēmas standartu. Te atzīmējami divi ieteikumi: meklēt iespējamus individuālus nodarbinātības risinājumus katrai šādai personai (attiecībā uz pilngadīgām personām ar funkcionāliem traucējumiem) un vairāk izmantot un stimulēt sociālās nodarbinātības risinājumus šīm situācijām, arī ar privātā sektora iesaisti.
- Sociālās palīdzības meklētāji, ko ietekmējusi ekonomiskā situācija valstī (bezdarbs, nestabilitāte). Šo grupu raksturo darbaspējīgi un normālā situācijā pašpietiekami iedzīvotāji, kas nonākuši krīzes situācijā vai īslaicīgās grūtībās no sevis neatkarīgu vai tikai daļēji atkarīgu iemeslu dēļ. Šiem iedzīvotājiem nereti palīdzība nepienākas, jo formāli viņu iztikas līmenis nav kritisks pēc sociālās palīdzības standartiem, tomēr, lai neiekļūtu ilgstošās un vēl lielākās problēmās (nebanku kredīti, alkoholisms, pašnāvības), šādu iedzīvotāju katrs individuālais gadījums būtu skatāms atsevišķi, sniedzot efektīvu īslaicīgu palīdzību.
- Ilgstošie sociālie klienti, kuri pabalstus saņem ilgstoši, bet tiem nav medicīnisku iemeslu nestrādāt un ir kļuvuši nenodarbināmi (*unemployable*). Atbalsts šiem iedzīvotājiem nav liedzams, tomēr būtu nepieciešams rūpīgi sekot un stimulēt viņu nodarbinātību.
- Atsevišķi izdalāmas daudz bērnu ģimenes. Saskaņā ar statistiku nabadzības riska līmenis daudz bērnu ģimenēm ir augstāks pēc veciem vientuļiem cilvēkiem, turklāt, ģimenē augot bērniem, jāpievērš uzmanība to izglītošanās iespējām un sociālās atstumtības riska situāciju novēršanai. Pašvaldības pieeja likumsakarīgi šeit bijusi sniegt netiešu finanšu atbalstu tieši bērniem mācību iestādēs uc. Palīdzību, izvairoties no palīdzības izmantošanas citiem nolūkiem.

Līdz ar neatgriežamu (vismaz plānošanas periodā) demogrāfisko novecošanos sociālās aprūpes nepieciešamība turpmākajos gados pieaugs. Pašvaldībai nepieciešams laikus plānot un gatavoties iedzīvotāju vecumstruktūras izmaiņām, izstrādāt instrumentus veco cilvēku iesaistei utml.

Atzinīgi vērtējama RD SD darbinieku motivācijas paaugstināšana ar „Gada balvu sociālajā nozarē 2014”.

Jāatzīmē, ka alternatīvās ārpusģimenes aprūpes rādītājs pieaug lēni, kas vedina domāt par nepieciešamību padziļināta pētīt situāciju, vai nepastāv kādi novēršami šķēršļi, piemēram, juridiski kavēkli.

Savukārt sociālie pakalpojumi nav sevišķi aktivitāti motivējoši, kas ir būtisks programmas mērķis. Būtu nepieciešams pievērst uzmanību sociālās uzņēmējdarbības iespēju īstenošanai un atbalstam, kā to nosaka attīstības programmas mērķi un apņemšanās.

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība

Rīcības virziena galvenais uzdevums ir miera, kārtības un drošības nodrošināšana pilsētas iedzīvotājiem un viesiem. Tāpat tiek nodrošināta noteiktās kārtības uzraudzība uz ūdeņiem un peldvietās, attīstot Rīgas pašvaldības policijas attiecīgās struktūrvienības kapacitāti, lai novērstu dažādus pārkāpumus, galvenokārt vides jomā, kas rodas, gan iedzīvotājiem atpūšoties pie/uz ūdeņiem, gan attīstoties uzņēmējdarbībai saistībā ar pilsētas ūdens akvatoriju. Pašvaldība pastiprina likumpārkāpumu prevenciju un izglītojošo darbu ar nepilngadīgajām personām gan mācību iestādēs, gan ģimenēs, gan arī izklaides vietās un uz ielas.

Pašvaldība nodrošina pilsētas ielu, laukumu, parku un citu publiskai lietošanai paredzētu teritoriju kvalitatīvu apgaismojumu.

Drošību pilsētā ietekmē arī dzīvnieki. Pašvaldība, atbilstoši normatīvajiem aktiem, organizē klaiņojošu vai bezpalīdzīgā stāvoklī nonākušu dzīvnieku izķeršanu, izmitināšanu un aprūpi, bezsaimnieka kaķu sterilizāciju, kā arī trūcīgo un maznodrošināto iedzīvotāju suņu un kaķu sterilizāciju un eitanāziju Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā.

letekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	xx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Lai uzturētu kārtību Rīgas publiskajā zonā, vidēji dienā uz 1897 iedzīvotājiem strādā 1 pašvaldības policijas darbinieks. Kopējais Rīgas pašvaldības policijas (turpmāk – RPP) darbinieku skaits pārskata gadā bija 1012, un vidēji dienā 370 policijas darbinieki pildīja dienesta pienākumus.²⁴

Pārskata gadā izstrādāta RPP mobilā aplikācija, kas palīdz iedzīvotājiem operatīvi sazināties ar policiju un citiem glābšanas dienestiem, nosūtīt SMS, kā arī nosūtīt foto vai video formātā fiksētu likumpārkāpumu.

²⁴ RPP, Darba rezultātu pārskats 2014.gadā

Regulāra policijas darba atainošana nodrošināta LNT raidījumā „Degpunktā”, kas ne tikai iepazīstina sabiedrību ar policijas paveikto, bet arī aicina iedzīvotājus iesaistīties likumpārkāpumu fiksēšanā un/vai policijas informēšanā par tiem.

Kopumā, divu gadu laikā ievērojami uzlabojies rīdzinieku vērtējums par RPP darbu, liecina pētījumu centra SKDS aptauja, kas veikta 2014.gada februāra beigās un marta sākumā – lūgti novērtēt RPP darbu, 62,3% aptaujāto pauda pozitīvu attieksmi, tajā skaitā 9,6% bija pilnīgi apmierināti. Negatīvi noskaņoti bija 22,5%, bet pilnīgi neapmierināti – 5,6%. Līdzīgā aptaujā 2011.gada augustā, RPP darbu pozitīvi vērtēja 46,2%, savukārt negatīvu vērtējumu sniedza 27,8%.²⁵

Ņemot vērā to, ka kvalitatīvs apgaismojums pilsētā kalpo ne tikai kā sakoptas vides rādītājs, bet arī noziegumu prevencijas un drošības faktors, atzinīgi vērtējami ielu un ielu apgaismojuma rekonstrukcijas projekta „Grīziņkalna un tam pieguļošā Miera dārza teritorijas revitalizācija” ietvaros uzsāktie ielu apgaismojuma uzlabošanas darbi.

2014.gadā uz dzīvnieku patversmēm tika nogādāti Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā izķertie 685 suņi un 273 kaķi, kas palikuši bez saimniekiem. Saimniekiem vai privāto patversmju aprūpē tika atdoti 110 kaķi un 361 suns. Veikta arī bezsaimnieka kaķu sterilizācija – 2014.gadā sterilizēti/kastrēti un nogādāti atpakaļ to dzīves vietā 1319 bezsaimnieka kaķi un veiktas citas darbības (skatīt 1.pielikumu „Rīgas attīstības programmas 2014. – 2020.gadam rīcības plāna izpilde 2014.gadā”).

8.1.tabula

RV8 Sabiedriskā kārtība un drošība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
8.1.	Iedzīvotāju apmierinātība ar personisko (un mājokļa) drošību Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	2012 61,2	2013 60,9	2014 78,1	2015 75,7	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
8.2.	Rīgas mācību iestādēs noorganizēto izglītojošo pasākumu skaits	Skaits	2012 1448	2013 1510	2014 1299		↓	Nesamazinās	2000	Rīgas pašvaldības policija
8.3.	Policijas izsaukumu skaits Rīgā	Skaits	2012 50 510	2013 60 670	2014 64 811		↑	Pieaug	53 000	Rīgas pašvaldības policija
8.4.	Aizturēto personu skaits	Skaits	2012 13 966	2013 17 510	2014 15 286		↓	Pieaug	17 000	Rīgas pašvaldības policija

²⁵ Leta, 24.03.2014.

8.5.	Noziedzīgie nodarījumi	Skaitis	<u>2012</u> 21 579	<u>2013</u> 20 056	<u>2014</u> 21 090	↑	Samazinās	<20000	CSP
8.6.	Noziedzīgo nodarījumu skaits	Skaitis uz 10 000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 334	<u>2013</u> 312	<u>2014</u> 328	↑	Samazinās	300	CSP

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Attiecībā pret iepriekšējo gadu, pārskata gadā būtiski ir pieaudzis policijas izsaukumu skaits Rīgā (pieaugums par 4141 izsaukumu jeb 6,8%). Negatīvs pieaugums vērojams noziedzīgo nodarījumu skaita tendencei 2014.gadā attiecībā pret 2013.gadu (pieaugums par 1034 noziedzīgajiem nodarījumiem). Pieaugošo policijas izsaukumu skaitu Rīgā var skaidrot divējādi – no vienas puses rādītāja pieaugošā tendence norāda uz to, ka sabiedrība uzticas kārtības nodrošinātājiem arvien vairāk un nevilcinās ziņot par pārkāpumiem, no otras puses noziedzīgo nodarījumu skaita pieaugums liecina par sociālo noslāņošanos pilsētā galvenokārt sociālā statusa un ienākumu līmeņa atšķirību dēļ. Noziedzības prevencijas nolūkā 2014.gadā policijas patrulēšanas intensitāte palielināta 8 Rīgas apdzīvotākajās apkaimēs: Dzirciems, Pļavnieki, Ilģuciems, Purvciems, Imanta, Vecrīga, Ķengarags, Zolitūde.²⁶

RD iestādes, kuras 2014.gadā veica aktivitātes šī rīcības virziena sasniegšanā ir Rīgas pašvaldības policija, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, RPA „Rīgas gaismā”, Mājokļu un vides departaments un Pilsētas attīstības departaments.

Budžets

2014.gadā RP no Rīgas pilsētas pamatbudžeta sabiedriskās kārtības un drošības mērķiem izlietoja 16 600,7 tūkst. EUR. No tiem pamatbudžetu veido policijas pamatdarbībai izlietotie 16 555,0 tūkst. EUR, kā arī 45 700 EUR izlietoti iepriekš neklasificētiem sabiedriskās kārtības un drošības pakalpojumiem.

²⁶ <http://rpp.riga.lv/>

Teritoriālās prioritātes RV8 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi apgaismojuma nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2014.gadā apgaismojuma uzlabošana pilsētā veikta sekojošās apkaimēs: Bolderājā, Centrā, Dārziņos, Imantā, Juglā, Ķengaragā, Mangaļsalā, Maskavas foršatatē, Pļavniekos, Salās, Vecāķos. Imantā, piemēram, veikta apgaismojuma elektriskā tīkla rekonstrukcija Anniņmuižas parkā, Dārziņos veikta

apgaismojuma rekonstrukcija, savukārt Ķengaragā no jauna ierīkots Daugavas promenādes apgaismojums promenādes turpinājumā virzienā uz Dārziņiem kā arī ierīkots apgaismojums Iķšķiles ielas namu Nr. 5, 7, 11 pagalmos. Maskavas forštatē izgaismots iekšpagalms Maskavas ielā 269A.

Ar rīcības virzienu RV8 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[274] Mazināt bērnu noziedzību, novērst noziedzīgu uzvedību veicinošus faktorus, kā arī uzlabot bērnu drošību, aizsargājot tos no veselības un dzīvības apdraudējuma, nodrošināt garīgās veselības pakalpojumu pieejamību, mazināt bērnu traumatismu;

[311] Veselīga un aktīva dzīvesveida paraduma nostiprināšana sabiedrībā kopumā, nostiprinot veselības veicināšanas sadarbības tīklus:

(a) veselīga uztura, aktīva dzīvesveida un garīgas veselības veicināšana, (b) bērnu un jauniešu sporta un tautas sporta attīstība,

(c) veselības mācības iekļaušana skolu programmās, (d) atkarību izraisošo vielu un procesu prevencija.

[315] Atkarību izraisošo procesu un vielu lietošanas izplatības ierobežošana, t.sk. ārstēšana cilvēku integrācijai darba tirgū un atkarību izraisošo vielu pieejamības mazināšana;

[338] Kvalitatīva pilsoniskās līdzdalības veicināšana un publiskās pārvaldes komunikācija ar sabiedrību jautājumos, kas visvairāk skar cilvēkus.

Ar rīcības virzienu RV8 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
9.2.1.	Paaugstināt sociālo dienestu darba efektivitāti un darbinieku profesionalitāti darbam ar riska situācijā esošām personām.

Ar rīcības virzienu RV8 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
31.03.2014. Grozījumi likumā „Par policiju”	Policijai novērst tūlītējus draudus, ja persona, kas atrodas mājoklī vai tā tuvumā, var nodarīt kaitējumu šajā mājoklī pastāvīgi dzīvojošas personas dzīvībai, brīvībai vai veselībai, līdz tiesa izskata jautājumu par pagaidu aizsardzību pret vardarbību;
29.11.2014. Grozījumi likumā „Par tabakas izstrādājumu realizācijas, reklāmas un lietošanas ierobežošanu”	Aizliegts smēķēt uz daudzdzīvokļu dzīvojamo māju balkoniem un lodžijām, ja kāds no mājas iedzīvotājiem pret to pamatoti iebilst.
Satversmes tiesas 2014.gada 12.decembra spriedums Nr.2013-21-03 „Par Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā”	RPP darbinieki, reaģējot uz sūdzībām par troksni, nepiemēro 2014.gada 16.decembra Rīgas domes 2007.gada 19.jūnija saistošo noteikumu Nr.80 „Sabiedriskās kārtības noteikumi Rīgā” 4.1.apakšpunkta un 15.punkta prasības. Sarežģīta un citos gadījumos neiespējama 167. un 167 ¹ pantu piemērošana,

4.1. un 15.punkta neatbilstību Latvijas Republikas Satversmes 105.panta pirmajam un trešajam teikumam”

reaģējot uz sūdzībām par trokšņošanu.

Nozares eksperta viedoklis

Zane Cunska, Rīgas Ekonomikas augstskolas docente un LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece

Atzinīgi vērtējama ielu apgaismošanas projektu īstenošana saskaņā ar plānu un budžeta iespējām.

Pārskatā minēta izveidotā RPP mobilā aplikācija, kas ir moderna un atbalstāma attīstība, tomēr netiek analizēts, cik bieži šī aplikācija reāli tiek izmantota. Lai tā tiktu izmantota, ir nepieciešams to popularizēt. Jāņem vērā fakts, ka ziņojumi policijai nav iedzīvotāju ikdiena, tāpēc nepieciešamības gadījumā iedzīvotāji to darīs ātrākajā un tradicionāli efektīvākajā veidā, tas ir, ar telefona palīdzību.

Būtu vērts analizēt kriminālās situācijas izmaiņas rajonos, kur ieviesti ielu apgaismojumi. Pozitīva attīstība (mazāks noziegumu skaits) norādītu, ka labs apgaismojums ir efektīvs ielu noziedzības preventīvs risinājums. Attiecīgi, iespējams, nepieciešams piesaistīt papildu investīciju resursus apgaismojumam.

Jāapsver, vai nav nepieciešams veltīt papildus uzmanību drošības situācijai pie ūdeņiem.

Būtu atbalstāma pēc iespējas ātrāka Latvijā vienota mājdzīvnieku reģistrācija un uzskaitē, paredzot sodus par bezatbildīgu rīcību pret dzīvniekiem, to izlikšanu no mājvietas. Šī mērķa sasniegšanai efektīva varētu būt iedzīvotāju informēšana un izglītošana.

RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis

Mājokļu jomā pilsētā galvenais mērķis ir nodrošināt Rīgas iedzīvotājus ar kvalitatīviem mājokļiem un pakalpojumiem, kas saistīti ar dzīvojamo telpu lietošanu. Rīgas pilsētas pašvaldība nodrošina dzīvojamo māju pārvaldīšanas pakalpojumu kontroli un uzlabošanu, sociālo dzīvojamo māju un sociālo dzīvokļu pārvaldīšanu, dažādu sociālo grupu kopdzīvojamo māju iedzīvotāju izvietošanu citās dzīvojamās telpās un ēku renovāciju, brīvo īres dzīvokļu renovāciju, palīdzības sniegšanu iedzīvotājiem dzīvokļu jautājumu risināšanā, dzīvojamo māju pieslēgšanu centralizētajiem ūdensvada un kanalizācijas tīkliem, ēku energoefektivitātes uzlabošanu, juridisko konsultāciju sniegšanu ar mājokļu jomu saistītos jautājumos, kā arī pašvaldība rūpējas par pašvaldības dzīvojamo māju pārvaldīšanas, pašvaldības neprivatizēto dzīvojamo telpu valdījuma un maznodrošināto Rīgas pilsētas iedzīvotāju nodrošināšanas ar palīdzību dzīvokļa jautājumu risināšanā kvalitātes uzlabošanu.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	xx	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Swedbank Mājokļu pieejamības indekss²⁷ (turpmāk - MPI) Rīgā uzrāda nelielu kāpumu – gada laikā algām joprojām augot nedaudz straujāk par mājokļu cenām. Tomēr pārskata gada nogalē veikto maksātspējas likuma grozījumu rezultātā būtiski augusi hipotekārā kredīta pirmā iemaksa, turpat vai divreiz paildzinot laiku tās uzkrāšanai, tādējādi būtiski pasliktinot mājsaimniecību spēju atļauties hipotekāro kredītu. Tallinā (MPI vērtība - 142) un Viļņā (MPI vērtība - 124) mājokļa pieejamība mazinājusies joprojām diezgan straujā mājokļu cenu pieauguma dēļ. MPI vērtība Rīgā ir 160, kas nozīmē, standartizētas mājsaimniecības ienākumi bija par 60% augstāki, nekā tas nepieciešams, lai hipotekārā kredīta apkalpošanai novirzītu ne vairāk par 30% no ģimenes

²⁷ Indekss atspoguļo hipotētiskas mājsaimniecības spēju iegādāties „standarta” mājokli Baltijas valstu galvaspilsētās, bet neatspoguļo nekādu informāciju par dzīvokļu pārdošanas iespējām. Indekss ietver kredītu apkalpošanas izmaksas, bet neiekļauj mājokļa uzturēšanas izdevumus, piemēram, komunālos un nodokļu maksājumus. Indeksa vērtība 100 nozīmē, ka mājsaimniecība novirza kredīta apkalpošanai tieši 30% no tās pēcnodokļu ienākumiem, lai iegādātos 55 m² lielu dzīvokli.

kopējiem ienākumiem. Indeksa kāpumu veicināja vidējās neto algas kāpums. Būtiski uzsvērt, ka MPI norāda uz spēju veikt ikmēneša maksājumus, bet ne uz spēju veikt pirmo iemaksu un hipotekāro kredītu saņemt.

Aktivitāte mājokļu tirgū bijusi ļoti mainīga, kas pamatā skaidrojams ar grozījumiem Imigrācijas likumā: (i) no 1.septembra par uzturēšanās atļaujas saņemšanu nosakot valsts budžeta iemaksu 5% apmērā no nekustamā īpašuma vērtības, kā arī (ii) uz 250 tūkstošiem EUR paaugstinot nekustamā īpašuma cenas sliekšni, par kuru uzturēšanās atļauju iespējams saņemt.²⁸

Baltijas galvaspilsētu mājsaimniecību izdevumu pētījums liecina, ka īpašumā esošā mājokļa izmaksas ir ievērojami zemākas, ja salīdzina ar īrētu vai kredītā pirktu mājokli. Salīdzinājumam – četru cilvēku ģimene, kas dzīvo sev piederošā 70 m² plašā mājoklī daudzdzīvokļu mājā, ik mēnesi tērē ap 200 EUR Tallinā, ap 179 EUR Rīgā un ap 158 EUR Viļņā. Lielāko daļu izdevumu veido siltuma un apsaimniekošanas izmaksas. Visās Baltijas valstu galvaspilsētās ģimenēm visdārgāk izmaksā īrēts mājoklis. Kopš pagājušā gada īres cenas augušas Rīgā (15%) un Viļņā (5%). Ierēķinot ikmēneša kredīta maksājumu, mājokļa izdevumi kredītā pirktos dzīvokļos Rīgā un Viļņā ir gandrīz par trešdaļu (Rīgā par 28%, Viļņā par 35%) zemāki nekā īres dzīvokļos. Tallinā kredītā pirktā dzīvokļa izmaksas gan ir līdzvērtīgas īrētam, kas skaidrojams ar augstākām nekustamā īpašuma cenām. Kā vienu no šķēršļiem mājokļa iegādei var minēt kredīta pirmās iemaksas neesamību. Latvijā situāciju daļēji risina valsts sniegtais atbalsts ģimenēm ar bērniem, kuriem ir regulāri ienākumi, taču nav uzkrājumu pirmās iemaksas veikšanai, nodrošinot galvojumu pirmā mājokļa iegādei.²⁹

²⁸ www.swedbank.lv

²⁹ turpat

RV9 Kvalitatīva dzīves vide un pieejams mājoklis – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
9.1.	Dzīvojamais fonds vidēji uz vienu iedzīvotāju	m ² uz 1 iedz.	<u>2011</u> 27,5	<u>2012</u> 28,4	<u>2013*</u> 29,7	↑	Pieaug	30	CSP
9.2.	Uzbūvētas dzīvojamās ēkas (tūkst. m ² kopējās platības)	Tūkst. m ²	<u>2012</u> 72,9	<u>2013</u> 78,9	<u>2014</u> 128,7	↑	Pieprasījums tiek apmierināts	Tirgus pieprasījums lielā mērā ir apmierināts, nav nozīmīgas tukšo dzīvokļu daļas	CSP
9.3.	Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī	euro centi uz 1 m ²	<u>2012</u> 47,8	<u>2013</u> 50,2	<u>2014</u> 57,5	↑	Nepieaug	47	CSP
9.4.	Mājokļu labiekārtotība (aukstā ūdens apgāde (ūdensvads), karstā ūdens apgāde, kanalizācija, tīkla gāze, stacionārā elektriskā plīts)	%	<u>2013</u> 77,2	<u>2014</u> 77,3		↑	Palielinās	78	CSP
9.5.	Vidējais mājokļa kvalitātes novērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 2,1			Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja publiskiem rotaļlaukumiem	Īpatsvars, %		<u>2012</u> 49,8			Pieaug	60	Ekspertu veikts pētījums**
9.7.	Vidējais publisko rotaļlaukumu pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 2,1			Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
9.8.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir veikals ar pirmās nepieciešamības precēm	Īpatsvars, %		<u>2012</u> 62,9			Pieaug	65	Ekspertu veikts pētījums**
9.9.	Vidējais veikalu ar pirmās nepieciešamības precēm pieejamības vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 2,9			Pieaug	3,3	Ekspertu veikts pētījums**

9.10.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu piedāvājumu Rīgā	Positīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 48	<u>2014</u> 45,7	<u>2015</u> 50,8	↑	Pieaug	50	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
9.11.	Iedzīvotāju vērtējums par mājokļu kvalitāti Rīgā kopumā	Positīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 46	<u>2014</u> 40,5	<u>2015</u> 47,3	↑	Pieaug	45	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

* CSP nav pieejami jaunāki dati

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence

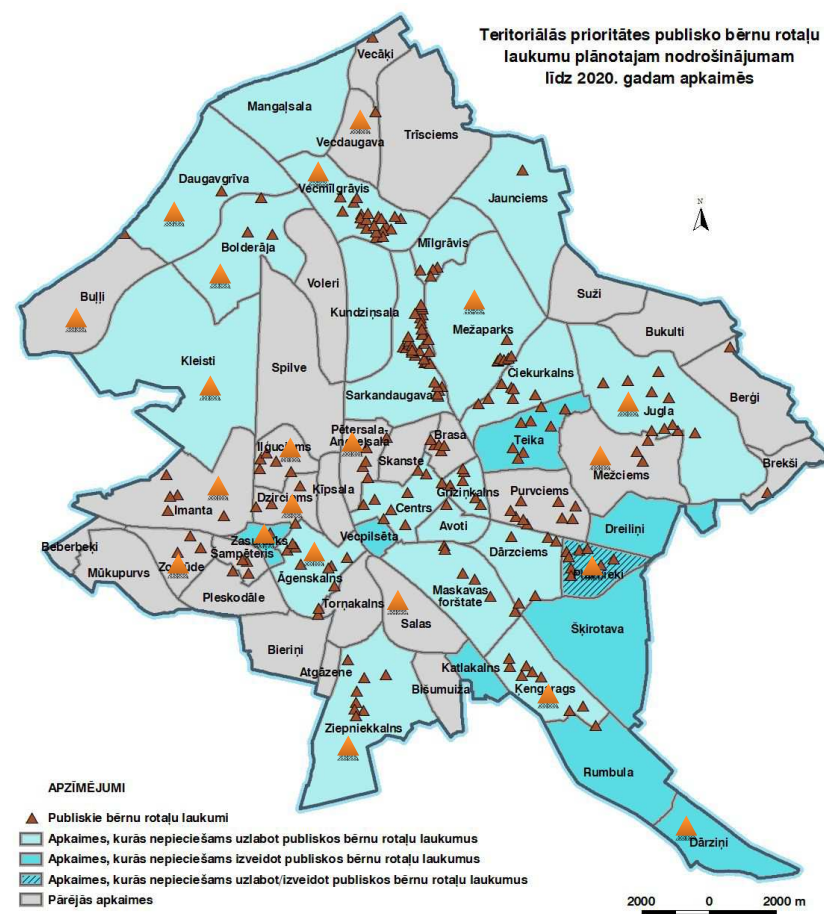
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Pārskata gadā uzbūvēto dzīvojamo ēku kopējā platība Rīgā veidoja 128,7 tūkstošus m², kas salīdzinot ar 2012.gada rādītāju, kad tika uzbūvētas dzīvojamās ēkas 78,9 tūkstošu m² platībā, ir par 63,1% vairāk. Jāatzīmē, ka mājokļu celtniecības tendence galvaspilsētā pēc valsts ekonomikas krīzes ir atjaunojusies (2010.gadā tika uzbūvētas dzīvojamās ēkas vien 59,1 tūkstošu m² platībā), dzīvojamo māju būvniecības darbus veic gan pašvaldība, gan privātie uzņēmēji.

Par 14,5% 2014.gadā ir augusi dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī – līdz 57,5 euro centi uz 1 m². Daļēji šādu sadārdzinājumu var pamatot ar vispārēju cenu kāpumu visās pakalpojumu jomās (elektrības cenu pieaugums, ūdens apgādes izmaksu pieaugums u.c.). Tāpat no apsaimniekotāju puses tas tiek skaidrots ar nevienmērīgajiem maksājumiem, tātad parādniekiem.

Šādas RD iestādes un struktūrvienības 2014.gadā strādāja pie rīcības virziena *RV9 Kvalitatīva dzīvesvide un pieejams mājoklis* īstenošanas: Mājokļu un vides departaments, Labklājības departaments, Īpašuma departaments, Pilsētas attīstības departaments, Ziemeļu izpilddirekcija, Austrumu izpilddirekcija, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA „Rīgas pilsēt būvnieks”, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”.

Teritoriālās prioritātes RV9 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi publisko bērnu rotaļu laukumu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Pārskata gadā Lucavsalas atpūtas zonā tika veikta bērnu interaktīvo rotaļu kompleksa būvniecība. Savukārt tādās apkaimēs kā Dārziņos, Ķengaragā, Pļavniekos, Āgenskalnā, Bolderājā, Buļļuciemā, Daugavgrīvā, Dzirciemā, Ilģuciemā, Imantā, Kleistos, Pētersalā-Andrejsalā, Zaslaukā, Ziepniekkalnā,

Zolitūdē, Juglā, Mežaparkā, Mežciemā, Vecdaugavā un Vecmīlgrāvī tika veikti dažādi uzlabojumi (7.1.attēls). Interneta portālā http://portal-plus.riga.lv/karte/rotalu_laukumi.html ir pieejama karte, kurā atrodami visi – 206 pilsētas pašvaldības uzturētie bērnu rotaļu laukumi Rīgas administratīvajā teritorijā.

Ar rīcības virzienu RV9 saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Tiek izstrādāts Ūdenssaimniecības likuma projekts otrajā lasījumā		
Ministru kabineta noteikumi Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”	25.11.2014.	http://likumi.lv/doc.php?id=271004
Zemes pārvaldības likums	30.10.2014.	http://likumi.lv/doc.php?id=270317
Ekonomikas ministrijas izstrādātā Mājokļu politikas koncepcija	Akceptēta MK 1996. gada 30. jūlija sēdē (protokols Nr. 39 38.§)	www.em.gov.lv/em/images/modules/items/item_file_19770_3.doc
Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007. - 2016. gadam	01.08.2006.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2017

Ar rīcības virzienu RV9 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
01.10.2014. stājās spēkā jaunais Būvniecības likums	
25.09.2014. pieņemti būtiski grozījumi Krimināllikumā (stājās spēkā 29.10.2014.) attiecībā uz būvniecības noteikumu pārkāpšanu	

Nozares eksperta viedoklis

Zane Cunska, Rīgas Ekonomikas augstskolas docente un LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece

Sociālo dzīvojamo māju risinājumi ir pozitīvi vērtējams pašvaldības darbs virzībā uz pieejamu mājokli. Tie tiek piešķirti sociāli mazāk aizsargātiem iedzīvotājiem.

Vērtējot rezultatīvos rādītājus, jāpievērš uzmanība indikatora “dzīvojamā fonda apsaimniekošanas maksas mēnesī” izmaiņām, kas ir pieaudzis 2012. – 2014.gadu laika periodā (pēdējā gadā par 14,5%). Ziņojumā tas tiek skaidrots ar “vispārēju cenu kāpumu visās pakalpojumu jomās un [...] nevienmērīgiem maksājumiem (parādnikiem)”, tomēr pirmais arguments jāvērtē kritiski – gada vidējā inflācija 2014.gadā bija ļoti zema, tikai 0,6%. Tātad apsaimniekošanas izmaksu pieauguma iemesli meklējami citur. Būtu nepieciešams vērtēt AS „Rīgas siltums” tarifu politiku, atkritumu izvešanas izmaksas un citas kategorijas, kas sastāda šīs izmaksas. Ja apstiprinās pieņēmums, ka būtiskākais iemesls patiešām ir parādnienu skaita pieaugums, pašvaldībai būtu steidzami jāmeklē juridiski risinājumi, kas ļautu atbrīvoties no parādnikiem, neuzkraujot parādu slogu godīgiem maksātājiem.

Saskaņā ar ekspertu vērtējumu, siltināšanas projektu ieviešana ir lēna un neefektīva, kas bieži ir dēļ nespējas vienoties iedzīvotāju starpā. Lai to risinātu, būtu vēlams ieviest stimulējošus instrumentus, piemēram, NĪ nodokļu diferenciācijas veidā.

Jānis Ķīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „DarbaVieta” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "nēbetjā" līdzdibinātājs

Mājokļa pieejamības un kvalitātes jautājums ir būtiskākais apsvērums Rīgas kā dzīves vietas izvēlē, no kā pakārtoti izriet konkrētā cilvēka iespējas izvēlēties dzīves vietas apkaimi, saņemt vajadzīgos pakalpojumus, sniegt ieguldījumu kopējās ekonomiskās aktivitātēs, veidot noteiktu pilsētvides pieredzes ainavu, kā arī, pateicoties mūsdienu tehnoloģiju un sociālo mediju sniegtajām iespējām, veicināt Rīgas atpazīstamību Ziemeļeiropas reģionā.

Realizējot Stratēģijā un Programmā definētās darbības, mājokļa un dzīves vides jautājums nebūtu skatāms tikai telpiski un fiziski (renovācijas, rekonstrukcijas u.c.), bet arī sociāli un mentāli (kopienu veidošanas, vietas zīmolvedība, komunikācijas risinājumi, vietrades pasākumi un notikumi), ar to domājot – aktīvu iedzīvotāju iesaisti (papildus aktīvai informēšanai) un koordinēšanu šajos procesos (ir skaidrs, ka 21.gs. pilsētā vairs nepietiek ar pašvaldību, tai piederošu dzīvojamo fondu un algotām apsaimniekošanas institūcijām). Lai arī šādi konsultatīvi un informatīvi pasākumi jau norisinās, nepieciešams tos padarīt ne vien svarīgus, bet arī populārus.

Pozitīvi vērtējams, ka pašlaik norisinās darbs pie nolietotā daudzdzīvokļu dzīvojamā fonda renovācijas un dzīvojamo rajonu labiekārtošanas, kā arī dzīves vides pieejamības uzlabošanas cilvēkiem ar kustību traucējumiem.

Daudzkārt intensīvāk jāveic Rīgas pašvaldības īres un sociālo mājokļu attīstīšana, jo tieši šīs klases dzīvokļi ir sākuma punkts dzīves vides evolūcijai, kā arī normālai attieksmei pret mājokli kā tādu, piedevām tas ļauj ilgtermiņā mainīt sabiedrības absurdo izpratni par šiem mājokļiem kā *nabadzības* un *degradēšanās* struktūrām.

Nepieciešama daudz efektīvāka sadarbība ar kustību Free Riga, kas risina pamesto (neizmantoto) māju un teritoriju pielāgošanu kultūras un mākslas vajadzībām, tostarp rezidencēm.

Veidot programmu kopienas mājokļu izveidei, ar to domājot speciālu piedāvājumu studentiem ārpus kopmītnēm.

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība

Rīcības virziena galvenais uzdevums ir veicināt Rīgas un Pierīgas vienotas transporta sistēmas izveidi un to efektīvu izmantošanu, kā arī veicināt galveno transporta mezglu – lidostas, ostas, dzelzceļa stacijas un autoostas attīstību, nostiprinot to līderpozīcijas Baltijas valstu reģionā. Pašvaldība īsteno pasākumus, lai uzlabotu Rīgas brīvostas iekļaušanos pārējā nacionālas nozīmes un starptautiskas nozīmes (TEN-T) transporta koridoru tīklā.

Rīgas pilsētas pašvaldība turpina īstenot projektus, lai nodrošinātu labus un ērtus savienojumus starp Rīgas lidostu, Rīgu un citiem galvenajiem reģionālajiem centriem ilgtspējīgā veidā.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
x	xxx	xx	xxx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā veikti Rīgas Ziemeļu transporta koridora projekta sagatavošanas darbi, kā arī veiktas iepirkumu procedūras tehnisko projektu izstrādei ar mērķi atslogot no transporta radītās slodzes Rīgas centru, uzlabot vides stāvokli pilsētas centrā un pilsētvides kvalitāti kopumā. Līdz ar to projekta projektēšanas fāze pakāpeniski tuvojas noslēgumam. Papildus, 2014.gada nogalē projekta īstenošanai piešķirts papildus līdzfinansējums no TEN-T atbalsta programmas.

Pārskata gadā tika izsludināts AS „Rīgas starptautiskā autoosta” ēkas un laukuma rekonstrukcijas un attīstības koncepcijas projekta metu konkurss ar balvu fondu 20 000 EUR, taču konkursam noslēdzoties žūrijas lēmums bija godalgotās vietas nepiešķirt, jo neviens no septiņiem iesniegtajiem darbiem neapmierināja konkursa prioritāro pamatnosacījumu par optimālu autoostas satiksmes organizāciju.

Starptautiskā lidosta „Rīga” neietilpst Rīgas administratīvajā teritorijā, taču tās darbībai un teritoriālajam izvietojumam tuvu galvaspilsētai ir būtiska loma starptautiskās sasniedzamības veicināšanā un Rīgas attīstībā kopumā. Piemēram, palielinoties apkalpoto pasažieru skaitam lidostā (2013.gadā – 4,7; 2014.gadā – 4,8 miljoni pasažieru), Rīgā palielinās arī tūristu skaits. Kā arī, lai starptautiskās lidostas „Rīga” klientiem būtu plašākas iespējas izvēlēties ērtāko

un izdevīgāko maršrutu savam ceļojumam, 2014.gadā lidosta sadarbojās ar 17 aviokompānijām, tostarp veiksmīga sadarbība tika sākta ar lidsabiedrību Brussels Airlines un Ellinair. Tāpat kā 2013.gadā, arī pērn plašāko galamērķu klāstu lidojumiem no Rīgas piedāvāja Latvijas nacionālā lidsabiedrība airBaltic.³⁰

Pārskata gada novembrī starptautiskā lidosta „Rīga” sāka jaunās pietātnes ēkas būvniecību. Lidostas termināļa attīstības būvniecības 1.kārta paredz ne-Šengenas zonas paplašināšanu un papildus četrus jaunus iekāpšanas sektorus, tādējādi uzlabojot sniegto pakalpojumu kvalitāti. Pēc pabeigšanas jaunajā pietātnes ēkā būs iespējams apkalpot arī lielākus gaisa kuģus, kas palielinās lidostas kapacitāti.³¹

10.1.tabula

RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014				
10.1.	Pasažieru apgrozījums starptautiskajā lidostā „Rīga”	Skaits, milj.	<u>2012</u> 4,77	<u>2013</u> 4,79	<u>2014</u> 4,81	↑	Pieaug	8,5	CSP
10.2.	Tiešo regulāro reisu galapunktu skaits no starptautiskās lidostas „Rīga”	Skaits	<u>2012</u> 79	<u>2013</u> 83	<u>2014</u> 87	↑	Pieaug	100	Starptautiskā lidosta „Rīga”
10.3.	Pasažieru apgrozījums (ar pasažieru kuģiem un prāmjiem) Rīgas ostā	Skaits, tūkst.	<u>2012</u> 815	<u>2013</u> 838	<u>2014</u> 738	↓	Pieaug	1150	CSP
10.4.	AS „Pasažieru vilciens” pārvadāto pasažieru skaits: - iebraukuši Rīgā - izbraukuši no Rīgas	Skaits, milj.	<u>2012</u> 9,3 9,5	<u>2013</u> 9,4 9,6	<u>2014</u> 8,7 8,8	↓	Pieaug	22	AS „Pasažieru vilciens”
10.5.	Vidējais dzelzceļa pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4) ³²		<u>2012</u> 0,5			Pieaug	0,7	Ekspertu veikts pētījums
10.6.	Starptautisko regulāro maršrutu galapunktu skaits (valstu) no Rīgas starptautiskās autoostas	Skaits	<u>2012</u> 13	<u>2013</u> 13	<u>2014</u> 15	↑	Pieaug	15	Valsts SIA „Autotransporta direkcija”

³⁰ Starptautiskās lidosta „Rīga” gada pārskats 2014

³¹ turpat

³² 0 – Pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – Pakalpojums nodrošināts pieprasījumam atbilstošā apjomā un kvalitātē

Tendence					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

2014.gadā no starptautiskās lidostas „Rīga” bija pieejami 83 galamērķi.³³

Regulārie maršruti ar pieturvietu Rīgas Starptautiskajā autoostā 2013.gadā ietvēra galapunktus 13 valstīs: Baltkrievijā, Bulgārijā, Francijā, Igaunijā, Itālijā, Krievijā, Lielbritānijā, Lietuvā, Nīderlandē, Polijā, Šveicē, Ukrainā un Vācijā. Savukārt 2014.gadā bija 15 galapunkti – pie minētajām valstīm klāt nākusi Rumānija un Somija.

RD iestādes, kuras 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena sasniegšanā, ir Pilsētas attīstības departaments, Satiksmes departaments un Rīgas brīvosta.

Budžets

Rīcības virziena īstenošanas ietvaros veiktās aktivitātes tiek finansētas kā no RD budžeta līdzekļiem, tā arī, piesaistot ES fondu finansējumu un citus finansēšanas avotus.

Rīcības virzienam RV10 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Rīgas un Pierīgas Mobilitātes plāns	17.12.2010.	http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_2953_RPMP_gala_zinojums.pdf
Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam	27.12.2013	http://likumi.lv/doc.php?id=263436 http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4175_SAMpamn_Piel_01_030713_transp_2pdf.pdf http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4176_SAMpamn_Piel_02_030713_transp_3pdf.pdf

³³ Starptautiskā lidostas „Rīga” gada pārskats 2014

Ar rīcības virzienu RV10 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[162] Ostu pārvaldes sistēmas efektivizācija un atdeves palielināšana, nepieciešamo ieguldījumu veikšana lielo Latvijas ostu (Rīgas, Ventspils, Liepājas) pamata infrastruktūras sakārtošanai un jaudu palielināšanai (TEN-T nodrošināšana);

[163] Rail Baltica Latvijas posma tehniskās dokumentācijas izstrāde un izbūves uzsākšana, iekļaujoties kopējā Rail Baltica projektā (TEN-T nodrošināšana);

[164] Austrumu-rietumu dzelzceļa infrastruktūras atjaunošana un modernizācija (TEN-T nodrošināšana);

[165] Starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība, lai nodrošinātu esošo un paredzamo gaisa kravu un pasažieru pārvadājumu apjoma pieaugumu un pieaugošo tranzīta plūsmu (TEN-T nodrošināšana);

[410] Reģionālo autoceļu sakārtošana, priekšroku dodot autoceļiem, kuri savieno nacionālās un reģionālās nozīmes attīstības centrus;

[411] Vietējo autoceļu un pievedceļu sakārtošana, priekšroku dodot autoceļiem, kuri savieno apdzīvotās vietas ar reģionālas nozīmes attīstības centriem, kā arī lauksaimniecības, pārtikas ražošanas un mežsaimniecības uzņēmumiem, un uz kuriem ir lielāka satiksmes intensitāte;

[412] Nozīmīgāko transporta koridoru infrastruktūras nodrošināšana un attīstība (TEN-T), tai skaitā pilsētu satiksmes infrastruktūras sasaiste ar TENT tīklu. Valsts galveno autoceļu seguma rekonstrukcija;

[413] Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana vienotā autobusu un vilcienu maršrutu tīklā, nodrošinot lauku iedzīvotājiem iespējas nokļūt reģionālās nozīmes attīstības centros, un no tiem nacionālās nozīmes attīstības centros un galvaspilsētā (pagastu savienojums ar 21+9, vismaz divas reizes dienā).

Ar rīcības virzienu RV10 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
6.1.1.	Palielināt ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti
6.1.2.	Palielināt drošību un vides prasību ievērošanu starptautiskajā lidostā “Rīga”.
6.1.3.	Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu
6.1.4.	Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu
6.1.5.	Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana
6.2.1.	Nodrošināt konkurētspējīgu un videi draudzīgu TEN-T dzelzceļa tīklu, veicinot tā drošību, kvalitāti un kapacitāti.
6.3.1.	Palielināt reģionālo mobilitāti, uzlabojot valsts reģionālo autoceļu kvalitāti

Nozares eksperta viedoklis

Gatis Pāvils, stratēģiskās plānošanas eksperts, „NK Konsultāciju birojs”

Lai gan ar Rīgas starptautisko sasniedzamību saistītie procesi un projekti lielā mērā ir valsts institūciju kompetencē, arī pašvaldībai uz tiem ir liela ietekme.

Aizvadītā gada laikā nozīmīgākais process saistībā ar Rīgas starptautisko sasniedzamību bija *Rail Baltica* projekta attīstība. Tiecoties iekļaut *Rail Baltica* trasē Rīgas lidostu, projekta plānotāji novilka jaunbūvējamā dzelzceļa pamattrasi cauri visai pilsētai. Šāds pavērsiens Rīgā tika uzņemts kopumā negatīvi, kritiski vērtējot gan dzelzceļa satiksmes intensitātes palielināšanos pilsētas vēsturiskajā centrā un citur, gan jaunā dzelzceļa izbūves tehniskos risinājumus Āgenskalnā.

Līdz šim nav notikuši Rīgas ostas pasažieru termināla pieejamības uzlabojumi, kavējas arī Rīgas autoostas modernizācija.

Būtisku ieguldījumu starptautiskās sasniedzamības uzlabošanā Rīgas pašvaldība var sniegt, uzlabojot informāciju potenciālajiem ārvalstu viesiem. Tas ietver gan tīmeklī viegli atrodamu informāciju dažādās valodās par iespēju nokļūt Rīgā no Rīgas lidostas, gan pēc iespējas viegli atrodamu informāciju dažādās valodās par sabiedriskā transporta sistēmu un tās pakalpojumu apmaksu. Ļoti nepieciešami ir autoceļu un ielu norādes zīmju uzlabojumi, lai ārvalstniekiem būtu vieglāk orientēties un atrast visbiežāk meklētās vietas. Būtu nepieciešams kvalitatīvas informācijas nodrošinājums, piemēram, pie iebrauktuvēm Rīgas pilsētā, kur būtu pieejama informācija par autostāvvietu atrašanās vietām un izmaksām, par sabiedrisko transportu un citas nepieciešamās izziņas.

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija

Rīcības virziena galvenais uzdevums ir attīstīt pilsētas satiksmes infrastruktūru un satiksmes organizāciju, lai nodrošinātu kvalitatīvu un drošu apkaimju sasniedzamību un veicinātu bezizmešu mobilitāti.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xx	xx	xxx	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Pārskata gadā Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas satiksme” nodrošināja pasažieru pārvadājumus 9 tramvaja, 19 trolejbusa un 53 pilsētas autobusu un 9 nakts autobusu maršrutos. Kopējais pilsētas sabiedriskā transporta tīkla garums 2014.gadā veidoja 1193,5 kilometrus, jeb par 36,5 kilometriem vairāk kā iepriekšējā gadā.

Klientu skaits, kas norēķinus par autostāvvietu lietošanu veic elektroniski pārskata gadā ir sasniedzis 69%.

Pārskata gadā izveidoti 2 jauni autobusu maršruti – numur 56 un 57, kā arī veiktas izmaiņas 4z autobusu maršrutā un iegādāti 60 transportlīdzekļi, tai skaitā 35 autobusi un 25 trolejbusi (savienoti).

Pasažieru informēšanas sistēmas attīstības ietvaros ir realizēts pilotprojekts un uzstādīti 2 aktīvās informēšanas displeji 6.tramvaja maršruta pieturvietās. Sadarbībā ar SIA „Rīgas acs” ir uzsākta sabiedriskā transporta līdzekļu aprīkošana ar jaunām AVL (Automatic vehicle location – transportlīdzekļa kustības kontroles sistēma) iekārtām.

PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2013	2014	2015	2016				
11.1.	Pašvaldības ielu garums	km	1177,5	1314,9			↑	Pieaug	1350	RD SD
11.2.	Brauktuves bez melnā seguma	km/km ²	Garums 321,876 Platība 1 762 164	Garums 333,852 Platība 1 761 089			↓	Samazinās	350	RD SD
11.3.	Sabiedriskā transporta joslu kopgarums	km	17,7	17,7	17,9		↑	Pieaug	34	RD SD
11.4.	Vidējais ielu tīkla pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*		2,1				Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
11.5.	Iedzīvotāju vērtējums par transportam domātās ielu infrastruktūras kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	33,5	37,4	44,8	47,6	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.6.	Vidējais personīgā transporta novietnes pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*		2,5				Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
11.7.	Iedzīvotāju vērtējums par gājējiem domātās ielu infrastruktūras kvalitāti pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	50,3	57,1	62,5	65,2	↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	65	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.8.	Veloinfrastruktūras kopējais garums Rīgā, km	km	44	45,8	52,4		↑	Pieaug	104	RD SD
11.9.	Vidējais velosipēdu pieejamības un kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)*		2,1				Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**
11.10.	Iedzīvotāju vērtējums par esošo velosipēdu kvalitāti Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	61,8	65,4	74,9	74,0	↓	Pieaug pozitīvs vērtējums	70	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.11.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju pārvietoties ar velosipēdu Rīgā	Pozitīvs vērtējums, %	52,4	53,7	70,8	68,7	↓	Pieaug	70	Regulāra vienotā socioloģiskā

11.12.	Ar pilsētas sabiedrisko transportu (autobuss, trolejbuss, tramvajs, minibusi) pārvadāto pasažieru skaits	Skaits, milj.	<u>2012</u> 151,5 (t.sk.10,1 minibusi)	<u>2013</u> 150,1 (t.sk.2,08 ³⁴ minibusi)	<u>2014</u> 158,3 (t.sk.7,8 minibusi)		↑	Pieaug	Pieaug, ja nesamazinās kopējais iedzīvotāju un viesu skaits Rīgā	RD SD RP SIA „Rīgas satiksme”	
11.13.	Personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, grūtniecēm un personām ar maziem bērniem (tajā skaitā ar bērnu ratiņiem) pielāgots sabiedriskais transports ³⁵ : - autobusi - elektrificētais transports	%	<u>2013</u> 82,7% 63,9%	<u>2014</u> 83% 64,8%			↑	Pieaug	Līdz 01.01.2016. 100% Līdz 01.01.2024. 100%	RP SIA „Rīgas satiksme”	
11.14.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir sabiedriskā transporta pietura(s)	Īpatsvars, %		<u>2012</u> 76,1				Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums**	
11.15.	Vidējais sabiedriskā transporta pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 3,1				Pieaug	3,5	Ekspertu veikts pētījums**	
11.16.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pieejamību	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 90,9	<u>2013</u> 90,0	<u>2014</u> 94,1	<u>2015</u> 84,1		↓	Nesamazinās	90	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.17.	Iedzīvotāju vērtējums par sabiedriskā transporta pakalpojumu kvalitāti	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 85,2	<u>2013</u> 84,7	<u>2014</u> 86,4	<u>2015</u> 75,1		↓	Nesamazinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.18.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar sabiedrisko transportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u> 55,3	<u>2013</u> 50,7	<u>2014</u> 50,3	<u>2015</u> 46,0		↓	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.19.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar velotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u> 6,4	<u>2013</u> 4,4	<u>2014</u> 8,0	<u>2015</u> 6,2		↓	Pieaug	10	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja

³⁴ Sakarā ar pārvadātāju maiņu nav pilnīgu datu par gadā pārvadātiem pasažieriem

³⁵ MK 28.08.2012. noteikumi Nr.599 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība”

11.20.	Iedzīvotāju īpatsvars, kas pārvietojas ar autotransportu katru vai gandrīz katru dienu	%	<u>2012</u> 20,2	<u>2013</u> 24,4	<u>2014</u> 26,6	<u>2015</u> 24,6	↓	Samazinās	15	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
11.21.	Elektromobiļu izmantošana pašvaldības tehniskajos dienestos	Skaitis		<u>2014</u> 23 ³⁶				Pieaug	30	
11.22.	Elektromobiļu lēnās uzlādes vietas (elektroenerģijas avots RP SIA „Rīgas satiksme”)	Skaitis		<u>2014</u> 0				Pieaug	80	RP SIA „Rīgas satiksme”
11.23.	Vieglo automobiļu skaits uz 1000 iedzīvotājiem	Skaitis uz 1000 iedzīvotājiem	<u>2012</u> 235	<u>2013</u> 244	<u>2014</u> 254		↑	Pieaug	350	PAD aprēķini, izmantojot CSDD un CSP datus
11.24.	Ceļu satiksmes negadījumu skaits pilsētas robežās	Skaitis	<u>2012</u> 7539	<u>2013</u> 7970	<u>2014</u> 8242		↑	Samazinās	-20%	CSDD
11.25.	Ceļu satiksmes negadījumos ievainoto skaits	Skaitis	<u>2012</u> 1659	<u>2013</u> 1730	<u>2014</u> 1632		↓	Samazinās	-5%	CSDD
11.26.	Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits	Skaitis	<u>2012</u> 31	<u>2013</u> 25	<u>2014</u> 34		↑	Samazinās	-20%	CSDD

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Sabiedriskā transporta joslu kopgarums pārskata gadā ir pieaudzis līdz 17,93 kilometriem, savukārt veloinfrastruktūras kopējais garums sasniedzis 52,4 kilometrus.

Pakāpeniski sabiedriskais transports tiek pielāgots gan personām ar funkcionāliem ierobežojumiem, gan grūtniecēm un personām ar maziem bērniem³⁷ – autobusos šī rādītāja īpatsvars pārskata gadā bija 83% un elektrificētajā transportā 64,8%. Visi sabiedriskie transportlīdzekļi ar zemo grīdu ir aprīkoti ar ratiņu pacelājiem, tādejādi tiek apmierinātas pasažieru ar ierobežotām kustības iespējām prasības pēc sabiedrisko transporta līdzekļu pieejamības.

³⁶ http://www.rea.riga.lv/files/REA_seminars_RD_17-04-2015_Raitis_Mazjanis.pdf

³⁷ MK 28.08.2012. noteikumi Nr.599 „Sabiedriskā transporta pakalpojumu sniegšanas un izmantošanas kārtība”

Institūcijas, kas galvenokārt veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros pārskata gadā, ir Satiksmes departaments, Mājokļu un vides departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA „Rīgas satiksme”, SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”.

Budžets

Galvaspilsētā transporta nozarei izlietotais pašvaldības pamatbudžeta finansējums 2014.gadā bija 188 003,4 tūkst. EUR, tas ir par 10,1% mazāk kā 2013.gadā, kad transporta nozarē tika apgūti 211 145,1 tūkst. EUR. Nozarei atvēlētie līdzekļi, galvenokārt izlietoti, lai nodrošinātu kvalitatīvus un mūsdienīgām prasībām atbilstošus sabiedriskā transporta pakalpojumus un veiktu satiksmes organizācijas un infrastruktūras pilnveidošanu. Nozīmīgākie investīciju projekti un programmas pārskata gadā bija Salu tilta kompleksa atjaunošanas un pārbūves 1.kārta un Dziesmas ielas rekonstrukcija.

Teritoriālās prioritātes PRV11 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

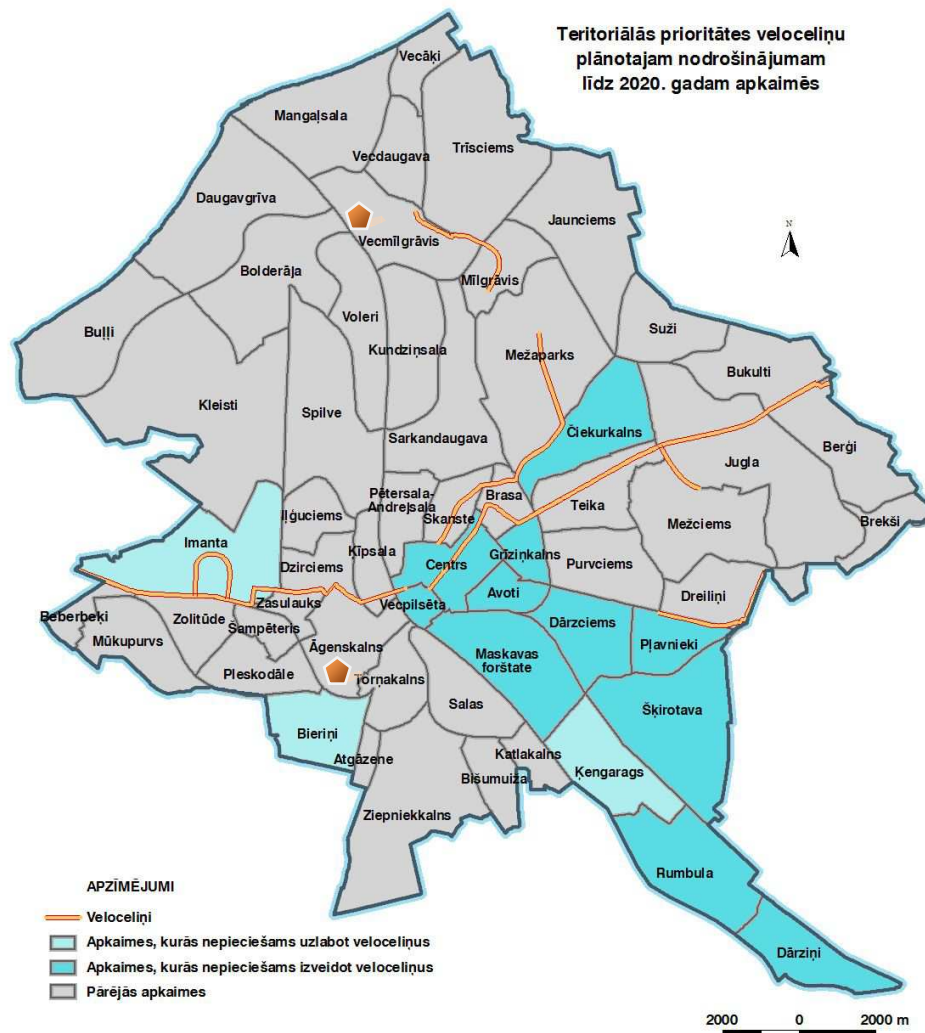

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi sabiedriskā transporta nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

2014.gadā veikta sabiedriskā transporta maršruta pārveidošana Bolderājas, Āgenskalna, Atgāzenes, Bierīņu, Daugavgrīvas, Imantas, Šampētera, Ziepniekkalna un Zolitūdes apkaimēs, nodrošinot Bolderājas rajona savienojumu ar Ziepniekkalna rajonu caur Pārdaugavas rajoniem, lielākās ietilpības autobusu, valsts un pašvaldības noteikto braukšanas maksas atvieglojumu izmantošanu. Ķīpsalas apkaimē atklāts jauns sabiedriskā transporta maršruts (11.1.attēls).

Rīgas pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Rīgas satiksme” dalībnieku sapulcē apstiprinātā investīciju projekta „Par Rīgas maršrutu tīkla pieturvietu nojumju izbūvi, ierīkošanu, labiekārtošanu un uzturēšanu” ietvaros Centra apkaimē uzstādītas 14, Avotu apkaimē 1, Brasā 1, Grīziņkalnā 2, Juglā 2, Maskavas forštatē 2, Mežciemā 3, Pļavniekos 2, Sarkandaugavā 6 sabiedriskā transporta pieturvietu nojumes.

Pārskata gadā ieviesti jauni autobusu A56 un A57 maršruti, ietverot Bolderājas, Daugavgrīvas, Imantas, Kleistu, Pleskodāles, Spilves, Šampētera, Zaslauka, Ziepniekkalna, Zolitūdes, Ķīpsalas un Centra apkaimes.

2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi velosceļu nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Veloceļu nodrošinājuma jomā 2014.gadā Āgenskalnā veikta Akmens tilta kreisā krasta satiksmes pārvada gājēju un velosipēdu ceļa izbūve savienošanai ar Uzvaras bulvāri un nobrauktuves tuneļa rekonstrukcija un Vecmīlgrāvī veikta Vecāķu veloceļa rekonstrukcija Vecāķu prospektā no Kalngales ielas līdz Atlantijas ielai (11.2.attēls).

Ar PRV11 saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas pilsētas velosatiksmes attīstības koncepcija 2015.-2030.gadam.

Rīcības virzienam PRV11 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Rīgas un Pierīgas Mobilitātes plāns	17.12.2010.	http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_2953_RPMP_gala_zinojums.pdf
Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam	27.12.2013.	http://likumi.lv/doc.php?id=263436 http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4175_SAMPamn_Piel_01_030713_transp.2.pdf.pdf http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4176_SAMPamn_Piel_02_030713_transp.3.pdf.pdf

Ar rīcības virzienu PRV11 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[205] Atbalsta programmas pārejai uz atjaunojamiem energoresursiem transporta sektorā un nepieciešamās infrastruktūras nodrošināšana, atbalstot tikai tādus alternatīvos energoresursus, kas ir ekonomiski izdevīgi, kā arī atbalstot inovāciju, kuras rezultātā tiek sekmēta ekonomiski izdevīgu alternatīvo energoresursu izmantošana;

[412] Nozīmīgāko transporta koridoru infrastruktūras nodrošināšana un attīstība (TEN-T), tai skaitā pilsētu satiksmes infrastruktūras sasaiste ar TENT tīklu. Valsts galveno autoceļu seguma rekonstrukcija;

[413] Sabiedriskā transporta pakalpojumu organizēšana vienotā autobusu un vilcienu maršrutu tīklā, nodrošinot lauku iedzīvotājiem iespējas nokļūt reģionālās nozīmes attīstības centros, un no tiem nacionālas nozīmes attīstības centros un galvaspilsētā (pagastu savienojums ar 21+9, vismaz divas reizes dienā);

[162] Ostu pārvaldes sistēmas efektivizācija un atdeves palielināšana, nepieciešamo ieguldījumu veikšana lielo Latvijas ostu (Rīgas, Ventspils, Liepājas) pamata infrastruktūras sakārtošanai un jaudu palielināšanai (TEN-T nodrošināšana);

[163] Rail Baltica Latvijas posma tehniskās dokumentācijas izstrāde un izbūves uzsākšana, iekļaujoties kopējā Rail Baltica projektā (TEN-T nodrošināšana);

[164] Austrumu-rietumu dzelzceļa infrastruktūras atjaunošana un modernizācija (TEN-T nodrošināšana);

[165] Starptautiskās lidostas „Rīga” attīstība, lai nodrošinātu esošo un paredzamo gaisa kravu un pasažieru pārvadājumu apjoma pieaugumu un pieaugošo tranzīta plūsmu (TEN-T nodrošināšana);

[411] Vietējo autoceļu un pievedceļu sakārtošana, priekšroku dodot autoceļiem, kuri savieno apdzīvotās vietas ar reģionālas nozīmes attīstības centriem, kā arī lauksaimniecības, pārtikas ražošanas un mežsaimniecības uzņēmumiem, un uz kuriem ir lielāka satiksmes intensitāte.

Ar rīcības virzienu PRV11 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
4.4.1.	Attīstīt ETL uzlādes infrastruktūru Latvijā
4.5.1.	Attīstīt videi draudzīgu sabiedriskā transporta infrastruktūru
6.1.3.	Nodrošināt nepieciešamo infrastruktūru uz Rīgas maģistrālajiem pārvadiem un novērst maģistrālo ielu fragmentāro raksturu
6.1.4.	Pilsētu infrastruktūras sasaiste ar TEN-T tīklu
6.1.5.	Valsts galveno autoceļu segu pārbūve, nestspējas palielināšana

Nozares eksperta viedoklis

Jānis Ķīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „DarbaVieta” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "nēbetjā" līdzdibinātājs

Autocentriska pilsētplānošana ir tāda prakse, kurā telpiskā, sociālā un ekonomiskā attīstība primāri tiek fokusēta ap automašīnām un tām nepieciešamās infrastruktūras izveidi un uzturēšanu, ignorējot citu pilsētas un tās satiksmes lietotāju grupu vajadzības un ierobežojot tiesības, kāpēc un kādā veidā izvēlēties mobilitātes veidus.

Autocentriska domāšana un tās iekļaušana dažādās praksēs ir sekas ilglaicīgai sabiedrības veidošanai par tādu, kurā privātās automašīnas lietošana ikdienā ir nevis neapejama nepieciešamība, bet pamatā sociālā statusa apliecinājums, kas pašlaik ir novērojams Latvijā un Rīgā jo īpaši.

Pārmērīgs automašīnu skaits pilsētvidē agrāk vai vēlāk noved pie sastrēgumiem, kas ģenerē pieprasījumu pēc jaunām un platākām ielām, par labu automašīnu plūsmām vērstiemes regulēšanas pasākumiem. Šādas rīcības atvieglo un veicina automašīnu lietošanu, padarot to ērtāku un komfortablāku uz citu satiksmes dalībnieku rēķina.

Likumsakarīgi tāda veida pilsētvides attīstības apstākļi ģenerē arvien lielāku skaitu automašīnu, rodas jauni sastrēgumi un cikls atkārtojas no jauna. Ielu kapacitātes un caurplūdes līmeņa celšanai tiek paplašinātas brauktuves, samazinātas ietves, būvētas jaunas un plašākas stāvvietas, degradējot dabas vidi un samazinot, piemēram, sociāli lietderīgu teritoriju izmantošanas iespējas. Sabiedriskā transporta izmantošana kļūst neizdevīga, neērta un psiholoģiski stigmatizēta, laika gaitā kļūstot par iedzīvotāju pēdējo izvēli.

Ikdienas (lietišķās) velobraukšanas veicināšana un stratēģiska, ilgtermiņa velosatiksmes infrastruktūras attīstīšana ir viens no vislētākajiem un demokrātiskākajiem veidiem, kā pilsētu transformēt daudz ilgt-spējīgākā un pašpietiekamākā veidā. Stimulējot ne-motorizētu transporta līdzekļu izmantošanu, tiek uzlabots pilsētas mikroklimats. Tas ir būtisks vides pieejamības kritērijs, lai ielu telpā ērti un droši justos visas sabiedrības grupas – ģimenes ar maziem bērniem, jaunās māmiņas ar ratiņiem, veci cilvēki, cilvēki ar kustību traucējumiem un maņu invaliditāti u.c.

Cilvēku skaita un blīvuma palielināšanās uz ielām attīsta lokālo uzņēmējdarbību, jo daudz pieejamākas ekonomiskajai aktivitātei kļūst perimetrālās apbūves pirmo stāvu telpas, kas arī ir ļoti aktuāli Rīgas vēsturiskajam centram.

Kājāmiešana un visa veida ne-motorizēto transporta līdzekļu izmantošana veicina pilsētas zaļo un zilo struktūru attīstību, jo netiek radīts nekāds piesārņojums, un tas paplašina iespējas kvartālu apbūves plānošanā un publiskās ārtelpas labiekārtošanā integrēti ieviest ilgtspējīgas lietus ūdeņu apsaimniekošanas praksi, kā arī citus ekosistēmu pakalpojumu dizaina risinājumus.

Investējot velosatiksmes infrastruktūras izveidē, ir iespējams panākt tiešu atgriezenisko saiti, iedzīvotājiem kļūstot par daļu no savas pilsētas veidotājiem, ar to esot ciešā ikdienas taktilā un sensorā kontaktā.

Lai modelētu bez-auto apstākļus un to patieso ietekmi uz dabas, apbūves un sociālo vidi (tostarp uzņēmējdarbību), priekšlikums ir organizēt *car free Sundays* un vietrades pasākumus dažādās apkaimju ielās, tās uz vienu vai divām dienām uzdāvinot vietējai kopienai un ļaujot tai ielu apgūt cilvēciskā mērogā.

Veidot darba grupu, kas var koordinēt Pilsētas attīstības departamenta un Satiksmes departamenta sadarbību, veidojot mobilitātes projektu izvērtēšanas kritērijus, kas atbilstu Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas 2030 politikām.

Rīgā nepieciešama saistoša mobilitātes programma, kas ielu telpu un pārvietošanos tajā skata daudz integrētākā un ar publisko ārtelpu daudz saistītākā kontekstā.

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana

Rīcības virziena galvenais uzdevums ir nodrošināt iedzīvotājus ar kvalitatīviem un pieejamiem komunālajiem pakalpojumiem, saglabājot sakārtotu pilsētvidi un novēršot negatīvu ietekmi uz vidi un cilvēkiem.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xxx	xxx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā Rīgas pilsētas pašvaldība ir nodevusi dzīvokļu īpašnieku sabiedrību vai ar dzīvokļu īpašnieku savstarpēju līgumu pilnvaroto personu pārvaldīšanā, denacionalizēto namīpašumu īpašniekiem, Rīgas pilsētas pašvaldību struktūrvienību un iestāžu lietošanā un apsaimniekošanā un sabiedriskā labuma organizāciju bezatlīdzības lietošanā pavisam kopā 93 īpašumus. Kopējais nekustamā īpašuma nomas līgumu skaits ar Rīgas pilsētas pašvaldību ir 2343.

2014.gadā tika pabeigta 2 pašvaldības īpašumā esošo dzīvojamo māju Sila ielā 8 un Sila ielā 16 pievienošana centralizētajiem ūdensapgādes un kanalizācijas tīkliem.

Pārskata gadā tika turpināts uzsāktais darbs, sniedzot metodisku palīdzību privatizēto dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesību nodošanā dzīvokļu īpašniekiem. Pašvaldības darbinieki piedalījās 85 dzīvokļu īpašnieku kopsapulcēs par dzīvojamo māju pārņemšanu dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā, dzīvokļu īpašnieku kopīpašuma pārvaldīšanas struktūru veidošanu un citiem dzīvojamo māju pārvaldīšanas jautājumiem. Ar pašvaldības atbalstu ir izveidotas dzīvokļu īpašnieku biedrības un 49 pašvaldības dzīvojamās mājas nodotas dzīvokļu īpašnieku pārvaldīšanā. Par dzīvojamo māju neprivatizēto daļu pārvaldīšanu noslēgti 26 pārvaldīšanas pilnvarojuma līgumi un noslēgti vai pārslēgti 21 dzīvojamo telpu īres līgums. Sadarbībā ar Rīgas domes Īpašuma departamentu pašvaldības īpašumā no valsts pārņemti 21 dzīvoklis.

2014.gadā RD ir iekasējusi Pašvaldības nodevu par infrastruktūras uzturēšanu un attīstību Rīgā (turpmāk – Nodeva) par kopējo summu 1 963 647,67 EUR. Rīgas pilsētas infrastruktūras fonda (turpmāk – Infrastruktūras fonds), kurā tiek akumulēti ieņēmumi par Nodevu, līdzekļu izlietojums 2014.gadā sasniedza 973 557,01 EUR. 2014.gadā ieviešanā bija 45 Infrastruktūras fonda finansēti projekti, no tiem pārskata gadā pabeigti 8 projekti, savukārt no jauna uzsākti 24

projekti. Būtiskākie projekti „Juglas kanāla malas promenādes rekonstrukcijas 1.kārta”, „Ielu apgaismojuma elektriskā tīkla rekonstrukcija Dārziņos 2.kārta”, „Autostāvvietas un gājēju ceļu izbūve Lucavsalas teritorijā” .

12.1.tabula

RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2011/2012	2012/2013	2013/2014				
12.1.	Siltumenerģijas zudumi	Tūkst. MWh	<u>2011/2012</u> 459,5	<u>2012/2013</u> 456,7	<u>2013/2014</u> 415,0	↓	Samazinās	452	AS „Rīgas siltums”
12.2.	Nomainīti un jaunizbūvēti siltumtīkli	km	<u>2011/2012</u> 12,63	<u>2012/2013</u> 12,36	<u>2013/2014</u> 9,53	↓	Pieaug	18,7 /gadā	AS „Rīgas siltums”
12.3.	Elektroenerģijas patēriņš, GWh	GWh	<u>2012</u> 2545	<u>2013</u> 2542	<u>2014</u> 2513		Pieaug	2700	AS „Latvenergo”
12.4.	Ūdensapgādes sistēmas pieejamība	%	<u>2012</u> 97,3	<u>2013</u> 97,2	<u>2014</u> 97,2	→	Pieaug	98	SIA „Rīgas ūdens”
12.5.	Kanalizācijas sistēmas pieejamība	%	<u>2012</u> 96,9	<u>2013</u> 96,8	<u>2014</u> 96,8	→	Pieaug	98	SIA „Rīgas ūdens”
12.6.	Iedzīvotāju vērtējums par kanalizācijas pieejamību mājvietā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2013</u> 88	<u>2014</u> 92,2	<u>2015</u> 89,1	↓	Pieaug	98	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
12.7.	Attīrīto notekūdeņu īpatsvars (%) no kopējā novadītā apjoma	%	<u>2012</u> 93,0	<u>2013</u> 96,6	<u>2014</u> 97,2	↑	Pieaug	100	SIA „Rīgas ūdens”
12.8.	Sašķīroto atkritumu daudzums	Tūkst. t	<u>2012</u> 40 754	<u>2013</u> 40 810	<u>2014</u> 49 741	↑	Palielinās	169 808	RD MVD
12.9.	Sašķīroto atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 12	<u>2013</u> 12	<u>2014</u> 15	↑	Palielinās	50	RD MVD
12.10.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 100 m rādiusā ap dzīvesvietu ir atkritumu šķirošanas punkts	Īpatsvars, %		<u>2012</u> 30,2			Pieaug	45	Ekspertu veikts pētījums**
12.11.	Vidējais dalīto atkritumu konteineru pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 1,6			Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence					
    					
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pozitīva tendence iezīmējas attīrīto notekūdeņu īpatsvara no kopējā novadītā apjoma pieaugumā – no 93% 2012.gadā līdz 97,2% 2014.gadā, t.i. pēdējo divu gadu laikā pieaugot par 4,2 procentpunktiem.

Pakāpeniski pieaug arī sašķiroto atkritumu daudzums, 2014.gadā pat par 22%. Pozitīvās izmaiņas varētu būt skaidrojamas ar 2013.gada 17.decembrī pieņemtajiem RD saistošajiem noteikumiem Nr.90 „Sadzīves atkritumu apsaimniekošanas saistošie noteikumi”, kuros noteikta šķiroto sadzīves atkritumu apsaimniekošanas kārtība, noteiktas prasības atkritumu tvertņu novietošanas vietām, noteikta atkritumu radīšanas un apsaimniekošanas kontroles sistēma. Pieaugot sašķiroto atkritumu daudzumam, pieaudzis ir arī sašķiroto atkritumu īpatsvars no kopējā sadzīves atkritumu apjoma – pārskata gadā par 3 procentpunktiem. Kopumā tikai 15% no kopējā atkritumu daudzuma tiek šķiroti, kas ir salīdzinoši ļoti zems rādītājs.

Sekojošas RD iestādes un struktūrvienības strādāja 2014.gadā pie rīcības virziena RV12 īstenošanas: Mājokļu un vides departaments, Satiksmes departaments, Pilsētas attīstības departaments, Pārdaugavas izpilddirekcija, Austrumu izpilddirekcija, Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas pilsētas būvvalde, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, RPA „Rīgas namu pārvaldnieks”, SIA „Rīgas ūdens”, SIA „Rīgas siltums”.

Budžets

2014.gadā pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai no Rīgas pilsētas pašvaldības pamatbudžeta un investīciju līdzekļiem novirzīti 32 021,3 tūkst. EUR, kas ir par 16,5% mazāk kā 2013.gadā.

Teritoriālās prioritātes RV12 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

■ 2014.gadā veiktie uzlabojumi un ieviestie jaunie pakalpojumi ūdensapgādes pakalpojuma nodrošināšanas jomā Rīgas apkaimēs

Veicinot infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošanu pilsētā, pārskata gadā tika izbūvēta centralizētā ūdensapgādes un kanalizācijas sistēma Bierīnos un Šampēterī. Savukārt Bolderājā tika veikta sadzīves atkritumu tvertņu laukuma rekonstrukcija Gobas ielā 20 k-a (12.1.attēls).

Ar rīcības virzienu RV12 saistīti valsts politikas plānošanas dokumenti

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Zemes pārvaldības likums	30.10.2014.	http://likumi.lv/doc.php?id=270317
Tiek izstrādāts Ūdenssaimniecības likuma projekts otrajā lasījumā		

Ar rīcības virzienu RV12 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Eiropas Savienības direktīva 2000/60/EC „Ūdens struktūrdirektīva” Eiropas Savienības direktīva 91/271/EEC „Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu”	Minētās direktīvas nosaka nozares kopējo darbību

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana

Rīcības virziena galvenais mērķis ir panākt racionālu energoresursu izlietojumu pilsētas vajadzību apmierināšanai un iedzīvotāju dzīves līmeņa un komforta nodrošināšanai. Lai veicinātu energopatēriņa samazināšanu, pašvaldība plāno ieviest pilotiekārtas, inovatīvas tehnoloģijas un risinājumus, kā arī atbalstīs daudzdzīvokļu māju energoauditu un tipveida māju paraugprojektu izstrādi. Tādējādi tiek sekmēta Rīgas tuvināšana Viedās pilsētas statusam.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xx	xx	xxx	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Atbilstoši 2014.gada darba plānam un Pilsētu mēru pakta³⁸ saistībām, pašvaldībā veikta Rīgas enerģētikas rīcības plāna ieviešanas nodrošināšana, kā arī jaunā Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāna viedai pilsētai 2014.-2020.gadam izstrāde un apstiprināšana (ar RD 08.07.2014. lēmumu Nr.1358). Noorganizētas arī Rīgas enerģētikas dienas, kas 2014.gadā notika jau sesto reizi, ilga visu oktobra mēnesi un kuru galvenais pasākums bija starptautiskā izstāde „Vide un Enerģija 2014”. Plānoto pasākumu starpā bija gan starptautiskā semināra organizēšana minētās izstādes ietvaros, gan semināru un konferenču organizēšana un dalība tajos, gan dalības turpināšana valstī organizētajā daudzdzīvokļu māju renovācijas kampaņā „Dzīvo siltāk”.

2014.gadā Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra” ir piedalījies Briselē ES Enerģētikas aģentūru apvienības „ManagEnergy” kopīgi ar ES Enerģētikas Ģenerāldirektorātu rīkotajā pasākumā „PLEDGE Local and Regional Energy Agencies”, un kopā ar virkni citu aģentūru parakstījusi apņemšanos atbalstīt pašvaldību Mēru pakta saistību izpildē.

³⁸ Pilsētu mēru pakts ir plaša Eiropas kustība, kurā iesaistītas vietējās un reģionālās pašvaldības, kas savās teritorijās brīvprātīgi apņemas palielināt energoefektivitāti un izmantot atjaunojamus enerģijas avotus. Pakta parakstītāji apņēmušies ievērot un pārsniegt Eiropas Savienības mērķi samazināt CO₂ emisijas līdz 2020.gadam par 20% (http://www.pilssetumerupakts.eu/about/covenant-of-mayors_lv.html).

2014.gadā jau veikta virkne pasākumu, lai paplašinātu novitāšu loku ar jaunajām informācijas un komunikāciju tehnoloģijām, elektromobilitātes infrastruktūras veidošanu (pabeigts pētījums par ātrās uzpildes staciju izvietojuma shēmas veidošanu), pētījuma rosināšanu par ūdeņraža izmantošanas lietderību pilsētas transportā un tā ekonomiskiem un ekoloģiskiem aspektiem, siltuma atguvi no tehnoloģiskiem procesiem, viedo skaitītāju ieviešanu, attālinātu datu nolasišanas sistēmu izveidošanu utt. Pilsētā palielināts ieviesto elektromobiļu skaits, kā arī pakāpeniski ieviests LED apgaismojums ar programmējamiem gaismekļiem un to attālinātu vadību. Ķīpsalā ieviests cits LED apgaismojuma veids ar programmējamu vadību un ar sensoru reaģēšanu uz kustību, kas nodrošina aktīvajā ārtelpas zonā gaismas ieslēgšanos un dzišanu. Tiek masveidā uzstādīti viedie skaitītāji elektropatērētājiem utt.³⁹

Pārskata gadā ar pašvaldības finansiālu atbalstu organizēti arī daudzdzīvokļu māju energoauditi, veicot māju pieteikumu pieņemšanu, energoauditoru pakalpojuma iepirkumus un izpildīto darbu pārbaudes pēc to veikšanas. 2014.gadā sagatavoti 80 daudzdzīvokļu māju energoauditi.

2013.gada 30.maijā Latvijas Garantiju aģentūra uzsāka garantiju sniegšanu mājokļu siltināšanas projektiem. Līdz 2015.gada 31.martam mājokļu siltināšanas projektiem izsniegtas 45 garantijas par kopējo garantiju apjomu 6,1 milj. EUR. Visvairāk garantijas pēc apjoma izsniegtas Kurzemes reģionā – 29%, Vidzemē – 27%, Rīgas reģionā – 21 procenti.⁴⁰

Rīgas pašvaldības SIA „Rīgas namu pārvaldnieks“ apsaimniekotajās mājās 2014.gadā uzstādītas automatizētas siltumapgādes sistēmas, kas regulēs siltuma padevi atkarībā no āra gaisa temperatūras. Siltumapgādes sistēmas automātiskā pielāgošanās āra gaisa temperatūras svārstībām spēj nodrošināt ne tikai komforta līmeni dzīvokļos, bet arī apkures izmaksu samazināšanos – jo siltāks ārā, jo mazāks siltumenerģijas apjoms nepieciešams mājas un dzīvokļu apsildei, attiecīgi arī izdevumi par patērēto siltumenerģiju ir mazāki.⁴¹

13.1.tabula

RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība		Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
13.1.	Pašreizējais renovēto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu	Skaits	<u>2012</u> 48/6000	<u>2014</u> 64/6000	↑	Pieaug	2000/6000	REA
13.2.	Vidējais īpatnējā enerģijas patēriņa samazinājums apkurei uz renovēto māju dzīvokļu platības kvadrātmetru gadā	kWh/m ² /g	<u>2013</u> 109	<u>2014</u> 106	↓	Samazinās		REA

³⁹ Rīgas pašvaldības aģentūra „Rīgas enerģētikas aģentūra”, Gada publiskais pārskats 2014

⁴⁰ LR Ekonomikas ministrija „Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību”, 2015.gada jūnijs, Rīga

⁴¹ www.leta.lv, 2014.gada 2.aprīlis

13.3.	Renovēto pašvaldības izglītības iestāžu skaits	Skaits	<u>2014</u> 138	Pieaug	Renovētas visas izglītības iestādes, kurām tas nepieciešams	REA
13.4.	CO ₂ emisiju samazinājums pret bāzes gadu (1990) ⁴²	%	<u>2014</u> 55	Pieaug	60	REA
13.5.	Biomases izmantošanas pieaugums AS „Rīgas siltums” siltuma avotos	%	<u>2013./2014.</u> 32,0	Pieaug	20	REA

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Iestādes, kas darbojas pie rīcības virziena īstenošanas, ir RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, RPA "Rīgas gaisma", SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”, Īpašuma departaments.

Budžets

Pilsētas energoefektivitātes īstenošanas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos, kā arī līdzekļi projektiem tika piesaistīti arī no ES fondiem.

Ar RV13 saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas pilsētas ilgtspējīgas enerģētikas rīcības plāns viedai pilsētai 2014.-2020.gadam

(http://www.rea.riga.lv/files/RIGAS_PILSETAS_ILGTSPEJIGAS_ENERGETIKAS_RICIBAS_PLANS_VIEDAI_PILSETAI_2014-2020.pdf)

Rīgas siltumapgādes attīstības koncepcijai 2006.-2016.gadam http://www.rs.lv/lv/htms/norm_dok/dokuments.php?id=42

⁴²CO₂ emisiju aprēķinos neņem vērā enerģijas patēriņu, ko pašvaldība nevar ietekmēt un kas nav pašvaldības kompetencē

Rīcības virzienam RV13 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Enerģētikas attīstības pamatnostādnes 2007.-2016.gadam	01.08.2006.	http://polsis.mk.gov.lv/view.do?id=2017

Ar rīcības virzienu RV13 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[126] Atbalsts ražojošajiem un pakalpojumus sniedzošajiem uzņēmumiem energoefektivitātes uzlabošanai;

[201] Pašvaldības energoplānu izstrāde, paredzot kompleksus pasākumus energoefektivitātes veicināšanai un pārejai uz atjaunojamiem energoresursiem;

[202] Energoefektivitātes programmas valsts un pašvaldību sabiedrisko ēku sektorā;

[203] Atbalsta programmas dzīvojamo ēku energoefektivitātei un pārejai uz atjaunojamiem energoresursiem;

[204] Atbalsts inovatīvu enerģētikas un energoefektivitātes tehnoloģiju projektiem.

Ar rīcības virzienu RV13 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
4.2.1.	Veicināt energoefektivitātes paaugstināšanu valsts un dzīvojamās ēkās
4.2.2.	Atbilstoši pašvaldības integrētajiem attīstības programmām sekmēt energoefektivitātes paaugstināšanu un AER izmantošanu pašvaldību ēkās
4.3.1.	Veicināt energoefektivitāti un vietējo atjaunojamo energoresursu izmantošanu centralizētajā siltumapgādē

Nozares eksperta viedoklis

Jānis Kīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „DarbaVieta” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "nēbetjā" līdzdibinātājs

Atbilstoši Mēru pakta saistībām 2014.gadā ir apmeklētas vairākas konferences un cita veida starptautiski sadarbības pasākumi, kas vērtējams kā pozitīvs solis, lai Rīgu plašākā Eiropas telpā promotētu kā resursus taupīt gribošu post-sociālistisku pilsētu. Tas izvirza ārkārtīgi daudz izaicinājumu, tomēr ilgtermiņā ir pareizs solis.

Pozitīvi vērtējama arī pētniecības projektu un saistīto rīcības plānu izstrāde, kas nepieciešami, lai turpmākajā plānošanas periodā realizētu jau konkrētus projektus.

Ja 2014.gadā ir renovētas 64 no 6000 ēkām, tad šķiet nereāli, ka uz 2020.gadu būtu iespējams paspēt renovēt vēl vairāk kā 1900 ēkas.

Ar stipendiju palīdzību atbalstīt jauno arhitektu, plānotāju, ģeogrāfu, būvnieku, inženieru un citu speciālistu/zinātnieku lietišķos pētījumus energoefektivitātes jomā.

Veikt pieejamo atjaunojamo energoresursu analīzi Rīgas tuvumā un rīkot publiskas debates, diskusijas par to iespējamo izmantošanu ilgtermiņā.

Veidot plašu konferenču sēriju visa plānošanas perioda laikā, kas būtu veltīta šiem un citiem ar kvalitatīvu mājokli saistītiem jautājumiem.

Zinta Miezaine, publiskās pārvaldības eksperte, biedrības „Risinājumu darbnīca” sabiedriskās politikas analītiķe

Rīcības virziens paredz ambiciozus rezultātus, kuru sasniegšana jūtami uzlabotu Rīgas iedzīvotāju labklājību un vidi. Šī joma lielā mērā ir atkarīga arī no valsts politikas un investīciju piesaistes, tomēr eksistē arī modeļi, kur veiksmīgi attīstot privāto iniciatīvu, var sasniegt pilsētai vēlamus rezultātus.

Ļoti pozitīvi vērtējams biomasas izmantošanas īpatsvara palielinājums siltuma ražošanā uzņēmumā „Rīgas Siltums”. Biomasas izmantošana enerģijas ražošanā ir stratēģiski svarīgs virziens arī Latvijas ekonomikas un drošības veicināšanai.

Priecē pirmie soļi LED apgaismojuma un sensoru regulējuma izmantojumā Ķīpsalas apgaismojumā tumšajā diennakts laikā. Vēlējums ir šādus projektus īstenot viscaur Rīgas publiskajā telpā.

Dažu energoefektivitātes pasākumu ieviešana norit samērā gausi. Piemēram, ja mērķis ir līdz 2020.gadam nosiltināt 2000 ēkas, bet līdz 2014.gadam to skaits ir vien 64, jādomā par to, kā procesam piešķirt paātrinājumu.

Iespējamais modelis kā veicināt privātā biznesa iesaisti ēku siltināšanā – atbalsts energoservisa kompāniju izveidei un darbības garantēšanai. Energoservisa kompānija ir komersants – starpnieks, kurš slēdz līgumus ar iedzīvotājiem, ka tie noteiktā laika periodā turpinās maksājumus par siltumu līdzšinējā apjomā. Kompānija veic mājas siltināšanu par saviem vai no komerciestādēm aizņemtiem līdzekļiem un šo līdzekļus atgūst, jo samazinājušās ēkas siltumapgādes izmaksas.

Nepieciešams aktivizēt investīciju piesaisti energoefektivitātes pasākumu īstenošanai.

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana

Pamatojoties uz apkopoto un klasificēto informāciju par pilsētā esošajiem graustiem⁴³ (t.sk. privātpersonām piederošajiem graustiem), pašvaldība organizē graustu (arī privāto graustu) sakārtošanu vai nojaukšanu par saviem līdzekļiem. Lai veicinātu pašvaldības teritorijā esošo nekustamo īpašumu sakārtošanu, tiek noteikta paaugstināta nekustamā īpašuma nodokļa likme graustu īpašniekiem.

Lai Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā esošās piesārņotās un potenciāli piesārņotās vietas padarītu izmantojamas pilsētas attīstībā, ka arī novērstu vides piesārņojuma draudus, pašvaldība tās ir apzinājusi un tām tiek noteikti sanācijas pasākumi, kas obligāti veicami pirms šādu teritoriju apbūves vai citādas izmantošanas.

Attīstības programmas realizācijas laikposmā jāizstrādā secīgs pasākumu kopums mazdārziņu teritoriju nozīmes atjaunošanai pilsētā. Mazdārziņiem ir ekoloģiska, sociāla un arī ekonomiska nozīme pilsētas dzīvē, tāpēc nepieciešama šo teritoriju revitalizācija un sakopšana.

Pašvaldība turpina apsaimniekot esošās Rīgas pilsētas pašvaldības kapsētas, veidojot jaunas apbedījumu vietas (paplašinot un labiekārtojot esošās kapsētas) un būvējot kolumbārijus.

Rīcības virziena veiksmīga īstenošana ir cieši saistīta ar „RV15 Laba vides kvalitāte”, jo degradēto teritoriju revitalizācija uzlabo vides kvalitāti.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	xx	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

No gandrīz 500 graustiņiem Rīgā 92% pieder privātīpašniekiem, 2% valstij, 3% pašvaldībai, kā arī vēl 3% graustu īpašnieki nav zināmi. Graustu sakārtošanu parasti aizkavē to kultūrvēsturiskais statuss, kā arī tas, ka īpašums pieder vairākiem īpašniekiem, kas nespēj vienoties par to renovāciju. Turklāt vēl daļa

⁴³ Grausts – neapdzīvota vai saimnieciskajai darbībai neizmantota kapitāla rakstura būve, kurai būtiski bojātas nesošās vai norobežojošās konstrukcijas, kas padara būves atjaunošanu tehniski neiespējamu vai ekonomiski neizdevīgu, kā arī netiek ievērotas šādu būvju uzturēšanai izvirzītās prasības vai ilgstoši ir pārtraukta iesāktas būvniecības ieceres realizācija, un šādas būves vizuālais izskats bojā pilsētas ainavu.

graustu pieder ārvalstniekiem, kas būtiski aizkavē to sakārtošanu. Grausti pilsētā rada zaudējumus nekustamā īpašuma tirgum – jo tuvāk nekustamajam īpašumam atrodas degradēts nesakārtots cits īpašums, jo zemāka kļūst tā vērtība.⁴⁴

Lai paaugstinātu cīņu ar graustiem Rīgā, 2014.gadā pašvaldībā tika izveidota Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisija. Komisijas darbības mērķis ir nodrošināt vidi degradējošu, sabrukušo vai cilvēku drošību apdraudošu ēku (būvju) klasifikāciju nekustamā īpašuma nodokļa administrēšanas vajadzībām, sniegt ierosinājumus Rīgas pilsētas pašvaldības turpmākai darbībai prioritāšu noteikšanā, sniegt priekšlikumus efektīvākai iestāžu sadarbībai pilsētvīdi degradējošo, sabrukušo vai cilvēku drošību apdraudošo ēku (būvju) sakārtošanas procesā.

2014.gadā tika turpināts darbs pie saimnieciski neizmantoto, sabiedrisko drošību un pilsētas ainavu bojājošo ēku apzināšanu un to sakārtošanu. Darba gaitā tika sakārtoti 107 grausti, rīkotas 16 Rīgas domes Vidi degradējošu būvju komisijas sēdes, izskatīti jautājumi par 336 nekustamo īpašumu objektiem, kā arī ierosināti 10 lēmumu projekti par ēku piespiedu sakārtošanu un 139 graustiem nolemts piemērot paaugstināto nekustamā īpašuma nodokļa likmi.

Pārskata gadā tika noslēgts līgums par Deglava ielas izgāztuves rekultivāciju. Rekultivējot bijušo izgāztuvi Augusta Deglava ielā, tiks savienoti Pļavnieki ar Purvciemu, iegūstot 24 hektārus sakoptas teritorijas. Rekultivāciju paredzēts pabeigt 2015.gada nogalē.

Kapsētu teritorijās sagatavotas un ierādītas 6800 jaunas apbedījumu vietas, pasūtīts projekts kolumbārija būvniecībai II Meža kapsētā.

Rīcības virziena ietvaros tiek veikta pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana, kā arī noslēgto pagaidu zemes nomas līgumu par ģimenes dārziņu lietošanu līgumu nosacījumu izpildes kontrole. Tā, piemēram, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcijas teritorijā noslēgti līgumi ar 8 ģimenes dārziņu biedrībām par 3699 dārziņu lietošanu un ar 1164 individuālajiem lietotājiem par 1350 dārziņu lietošanu – kopā par 5049 dārziņu lietošanu.

14.1.tabula

RV14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
14.1.	Degradētās teritorijas	Skaitis	<u>2012</u> 759				Samazinās	<500	Apsekojums*
14.2.	Graustu skaits (A, B, C un D kategorija) kopā	Skaitis	<u>2012</u> 410	<u>2013</u> 471	<u>2014</u> 430	↓	Samazinās (ņemot vērā arī vēl neapzināto graustu uzskaites rezultātus)	50	RD ĪD

⁴⁴ Leta

14.3.	Grausti A kategorija	Skaitis	<u>2012</u> 107	<u>2013</u> 133	<u>2014</u> 116	↓	Samazinās	0	RD ĪD
14.4.	Nojauktie bīstamie grausti (A kategorija) pilsētā	Skaitis		<u>2014</u> 32			Samazinās, attiecīgi samazinoties kopējam graustu (A kategorijas) skaitam	Atbilstoši kopējam graustu (A kategorijas) skaitam un alternatīviem risinājumiem (rekonstrukcija)	RD ĪD
14.5.	Vidējais apkaimju estētiskais novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 2			Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.6.	Vidējais plūdu riska novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4)		<u>2012</u> 2,5			Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
14.7.	Piesārņoto teritoriju skaits	Skaitis		<u>2014</u> 230			Samazinās	200	RD MVD

*Apsekojums tiek veikts reizi 4 gados

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence

	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Novērtējot RV raksturojošo indikatoru vērtības pārskata gadā, redzams, ka gan A kategorijas, gan pārējo kategoriju graustu skaits pilsētā ir samazinājies attiecībā pret iepriekšējo gadu.

Iestādes, kas 2014.gadā darbojās rīcības virziena ietvaros: Mājokļu un vides departaments, Īpašuma departaments, Pilsētas attīstības departaments, Pārdaugavas izpilddirekcija, Austrumu izpilddirekcija, Rīgas pilsētas būvvalde, Ziemeļu izpilddirekcija.

Budžets

Finanšu līdzekļi graustu sakārtošanai un citu teritoriju labiekārtošanai tiek iedalīti budžeta pozīcijā „Budžeta izdevumi pašvaldības teritoriju un mājokļu apsaimniekošanai” un 2014.gadā tam tika izlietoti 32 021,3 tūkst. EUR, tai skaitā investīcijas 1 249,9 tūkst. tūkst. EUR apmērā. Tas ir mazāk kā 2013.gadā, kad šim mērķim tikai izlietoti 38 364,2 tūkst. EUR.

Nozares eksperta viedoklis

Jānis Ķīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „DarbaVieta” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "nēbetjā" līdzdibinātājs.

Šādu teritoriju sakārtošana un to problemātikas risināšana ir ar būtisku ietekmi arī uz pilsētvides kvalitāti, ekonomiskajiem procesiem (NĪ tirgus) un Rīgas starptautisko atpazīstamību.

Atzīstama ir iniciatīva par interaktīvās Rīgas graustu kartes izveidi. Aplūkojot interaktīvo karti, kļūst skaidrs, ka graustu jautājums Rīgā ir daudz nopietnāks, kā to atspoguļo mediji vai aizsedz dekoratīvie fasāžu tīkli. RVC un tā AZ vien ir vairāk kā 300 graustu, kas norāda uz hroniskām pilsētvides problēmām, kas sniedzas ārpus nesakārtota nekustamā īpašuma.

Ņemot vērā, ka lielākā daļa (vairāk par 90%) graustu pieder privātiem īpašniekiem ir skaidrs, ka šis jautājums ir jārisina kompleksi, veidojot dažādas PPP, kas ļautu šīs ēkas sakārtot / nojaukt atbilstoši ilgtspējīgas un sociāli atbildīgas uzņēmējdarbības interesēm (FreeRiga stāsts).

Pozitīvi vērtējams, ka pārskata gada laikā ir sakārtoti vairāk par 100 grausti, kā arī uzsākta Deglava ielas izgāztuves rekultivācija.

Ilgtermiņā visilgtspējīgākā pieeja ir izaugsmi un harmonisku attīstību realizēt esošo resursu ietvaros, integrējot t.s. metrofitinga praksi. Atjaunot veco vai arī būvēt tā vietā, kas vairs nav atjaunojams, bet nojaucams. Tikai tad ķeroties klāt pie neskartām dabas teritorijām. Tas ir tieši savietojams arī ar kompakta pilsētas modeli.

Visvairāk no pārskatā iegūstamās informācijas un nostādnēm priecē mazdārziņu jautājuma risināšana, jo vēl pirms dažiem gadiem šis diskurss bija novirzījies absolūti materiālā un instrumentālā gultnē.

Ieteicams veidot ikmēneša iedzīvotāju apgaitas ar mazāku mērogu kā apkaimes, lai spētu noorganizēt efektīvu sabiedrības apzināšanu un iesaisti – šādas apgaitas iespējams, lietojot velosipēdus, kas papildus stimulētu sapratni par Rīgas pilsētvides esošajām disfunkcionalitātēm.

Priekšlikums daudz aktīvāk izmantot sociālos tīklus, lai komunicētu RDPAD koordinētos procesus un projektus – rūpes par pilsētu ir jāpadara stilīgas, nevis sarežģītas.

RV15 Laba vides kvalitāte

Rīcības virziena galvenais mērķis ir veidot ilgtspējīgu, tīru un zaļu vidi, novēršot negatīvu faktoru ietekmi uz pilsētvidi un cilvēku veselību. Pašvaldības uzdevums vides pārraudzības jomā ir efektīva dabas, apstādījumu un ūdens teritoriju tiesiskā aizsardzība, apsaimniekošana un attīstība.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xx	x	xxx	x

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Vides stāvokļa uzlabošanas ietvaros pārskata gadā tika aktualizēta Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2011.-2015.gadam. Rīcības programmas aktualizācijas darba uzdevums ietver Rīcības programmā iekļauto pasākumu izvērtēšanu, atsakoties no pasākumiem, kas līdz 2015.gadam netiks īstenoti, un tās papildināšanu ar citiem tikpat efektīviem pasākumiem, kas ļautu līdz 2015.gadam uzlabot gaisa kvalitāti Rīgā un izpildīt Latvijas normatīvajos aktos noteiktās prasības.

Savukārt rīcības plāna vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā aktualizācijas ietvaros Rīgas pilsētas administratīvajā teritorijā laikposmā no 2014. līdz 2019.gadam paredzēts nodrošināt trokšņa radītā diskomforta samazināšanu aptuveni 20 000 iedzīvotāju, kas ir 13,8% no iedzīvotājiem, kuri ir pakļauti par 20 dB(A) lielākiem nakts trokšņa rādītāja⁴⁵ pārsniegumiem.

Būtisks faktors labas vides kvalitātes uzturēšanā un saglabāšanā ir atbilstoši izgāztuvju sanācijas un rekultivācijas nodrošināšanai. 2014.gadā ir izstrādāts normatīvo aktu prasībām neatbilstošas Rīgas pilsētas Augusta Deglava ielas izgāztuves rekultivācijas tehniskais projekts un uzsākti izgāztuves rekultivācijas būvdarbi. Uzsākta arī papildus teritorijas Augusta Deglava ielas sarkanajās līnijās labiekārtošanas tehniskā projekta izstrāde.

⁴⁵ Nakts trokšņa rādītājs, kas raksturo trokšņa ietekmēto iedzīvotāju nakts miega traucējumus (no plkst. 23.00 līdz plkst. 7.00);

Pēc pašvaldības pasūtījuma ir izstrādāts projekta „Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves „Kleisti” rekultivācija” tehniskais projekts un saņemta būvatļauja darbu uzsākšanai. Rekultivācija samazinās atkritumu negatīvo ietekmi uz vidi un novērsīs tālāku vides piesārņojumu, kā arī tiks iegūta apzaļumota un sakopta ainava 4,5 hektāru platībā.

Pārskata gadā Rīga iekļuva starp tām 19 pasaules pilsētām, kas ieguva „viedās pilsētas” titulu piedaloties žurnāla „*The New Economy*” konkursā, atbildot uz jautājumiem, kas saistīti ar pārvietošanas iespējām pilsētā. Konkursa mērķis bija noteikt ilgtspējīgas attīstības pilsētas, kas darbojas kā *smart cities* jeb viedās pilsētas.⁴⁶

Virzoties uz labas vides kvalitātes un sakārtotas, pieejamas pilsētvides nodrošināšanu Rīgā, būtisks ieguvums ir pārskata gadā izpildītie dažādie teritoriju labiekārtošanas darbi, piemēram, autostāvvietas un gājēju ceļiņu izbūve Lucavsāls teritorijā, Kobes dārza rekonstrukcija, dīķa tīrīšana Mazjumpramuižas teritorijā, Pļavnieku Zaļās birzs labiekārtošanas 2.kārta, labiekārtojumi AB teritorijā un citi darbi. 2014.gadā tika uzsākti vērienīgi Miera dārza, Ziedoņdārza un Grīziņkalna parka rekonstrukcijas darbi.

Grīziņkalna un tam pieguļošā Miera dārza teritorijas revitalizācijas darbu mērķis ir nodrošināt Rīgas pilsētas degradēto teritoriju Grīziņkalnā un Miera dārza revitalizāciju, pārvēršot to par iedzīvotājiem un tūristiem publiski pieejamu kultūras un atpūtas telpu. 2014.gadā projekta ietvaros tika izstrādāti tehniskie projekti Grīziņkalna parka, Ziedoņdārza revitalizācijai, Spargeļu ielas, Zaķu ielas, Lienes ielas un Pļavas ielas rekonstrukcijai un Terēzes ielas, Alauksta ielas, Laboratorijas ielas, Vārnu ielas, Lauku ielas, Zvaigžņu ielas, Augšielas, J. Asara ielas, Krāsotāju ielas apgaismojuma rekonstrukcijai. Pēc tehnisko projektu izstrādes tika uzsākti būvdarbi visā projekta teritorijā.

Projekta Maskavas, Krasta un Turgeņeva ielu kvartāla degradētās teritorijas revitalizācijas ietvaros 2014.gadā noslēdzās Daugavas upes krastmalas daļas no Dzelzceļa tilta līdz Salu tiltam krasta nostiprinājuma grunts necaurīdības atjaunošanas darbi un papildus būvniecības darbi, kā ietvaros tika veikta soliņu pārkrāsošana, brīdinājuma zīmju uzstādīšana, norobežojošo margu skeitparkam uzstādīšana.

Izstrādāta videonovērošanas sistēmas tehniskā shēma kvartālam starp Maskavas, Krasta, Turgeņeva ielām un gājēju tunelim zem Krasta ielas.

Arī privātās iniciatīvas sniedz būtisku ieguldījumu vides sakārtošanā pilsētā. Piemēram, AS „Aldaris” ideja par Aldara parka sakārtošanu, kas vēsturiski pieļaujās alus darītavas teritorijai, ir guvusi gan pilsētas pašvaldības, gan Sarkandaugavas apkaimes iedzīvotāju atbalstu. Rīgas pilsētas arhitekta kolēģija atzinīgi novērtē šo iniciatīvu pie Aldara parka sakārtošanas, padarot to par atkal pievilcīgu atpūtas vietu rīdniekiem un pilsētas viesiem. Parka detalizēta izpēte veikta sadarbībā ar Latvijas Lauksaimniecības universitātes ainavu arhitektūras un plānošanas vadošajiem speciālistiem.⁴⁷

Rīcības virziena veiksmīga īstenošana ir cieši saistīta ar „PRV11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija”, „RV12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana” un „RV13 Plaša energoefektivitātes īstenošana”.

⁴⁶ www.delfi.lv 27.03.2014.

⁴⁷ www.focus.lv 24.04.2014.

RV15 Laba vides kvalitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
15.2.	Degradētās zaļās teritorijas	Skaits	<u>2012</u> 27					Samazinās	15	Apsekojums*	
15.3.	Rīgas sabiedrisko apstādījumu (dārzi, parki, skvēri) teritorijas	ha	<u>2012</u> 230	<u>2013</u> 257,25	<u>2014</u> 260,14		↑	Pieaug	SIA „Rīgas meži”		
15.4.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 300 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieejamas dabas un apstādījumu teritorijas	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 77,7					Pieaug	80	Ekspertu veikts pētījums**	
15.5.	Vidējais dabas un apstādījumu teritoriju pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4) ⁴⁸	<u>2012</u> 2,6					Pieaug	4	Ekspertu veikts pētījums**	
15.6.	Vidējais iedzīvotāju īpatsvars no kopējā iedzīvotāju skaita, kuriem 500 m rādiusā ap dzīvesvietu ir pieeja ūdensmalai	Īpatsvars, %	<u>2012</u> 44,2					Nesamazinās	44	Ekspertu veikts pētījums**	
15.7.	Vidējais ūdensmalu pieejamības un pieejamības kvalitātes vērtējums	Vērtējums punktos (0-4) ⁴⁹	<u>2012</u> 1,9					Pieaug	2,5	Ekspertu veikts pētījums**	
15.8.	Iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti Rīgā kopumā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 80,4	<u>2013</u> 83,1	<u>2014</u> 88,5	<u>2015</u> 91,7	↑	Palielinās	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja	
15.9.	Normatīvo aktu prasībām atbilstošas iekšzemes peldvietas	Skaits	<u>2013</u> 5	<u>2014</u> 6			↑	Skaits palielinās	13	Izpilddirekcijas, RD MVD	
15.10.	Uz pašvaldības zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes urbumi	Skaits	<u>2009</u> 17	<u>2013</u> 3	<u>2014</u> 0 ⁵⁰			↓	Skaits samazinās	0	RD MVD

⁴⁸ 0 – Pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – Pakalpojums nodrošināts pieprasījumam atbilstošā apjomā un kvalitātē

⁴⁹ 0 – Pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – Pakalpojums nodrošināts pieprasījumam atbilstošā apjomā un kvalitātē

⁵⁰ 2014.gadā veikta pēdējo trīs uz pašvaldības zemes atrodošos ūdensapgādes urbumu likvidācija (tamponāža)

15.11.	Gaisa kvalitāte pilsētā: dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM10: Krišjāņa Valdemāra ielā 18 Brīvības ielā 73	Dienas		<u>2013</u>	<u>2014</u>			Samazinās	<35	RD MVD
				48	39			↓		
				105	27					
15.12.	NO ₂ gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās: Tvaika ielā 44 Brīvības ielā 73 Krišjāņa Valdemāra ielā 18 Maskavas ielā 165 Raiņa bulvārī	µg/m ³		<u>2013</u>	<u>2014</u>			Samazinās	<40	RD MVD
				25,9	22,1					
				43,4	47,9					
				50,6	44,8			↓		
				22,9	21,3					
				31,8	28,4					
15.13.	Vidējais gaisa piesārņojuma novērtējums apkaimēs (NO ₂ un CO)	Vērtējums punktos (0-4) ⁵¹		<u>2012</u>				Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
				2,5						
				2,4						
15.14.	Iedzīvotāju vērtējums par gaisa kvalitāti mikrorajonā/apkaimē	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	80	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			77,4	73,8	79,8	80,3		↑		
15.15.	Vidējais trokšņa līmeņa novērtējums apkaimēs	Vērtējums punktos (0-4) ⁵²		<u>2012</u>				Pieaug	3	Ekspertu veikts pētījums**
				2,7						
15.16.	Iedzīvotāju daļa (%), kas naktī pakļauti par 55 dB(A) lielākam troksnim	%		<u>2014</u>				Samazinās	20	RD MVD
				39 ⁵³						
15.17.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē dienā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			81,1	70,3	78,2	81,0		↑		
15.18.	Iedzīvotāju vērtējums par trokšņu līmeni mikrorajonā/apkaimē naktī	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>		Pieaug pozitīvs vērtējums	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			78,9	75,6	79,7	85,0		↑		
15.19.	Iedzīvotāju vērtējums par teritorijas tīrību pilsētā	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>	<u>2015</u>		Pieaug	85	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
			81,3	77,4	86,1	81,0		↓		

*Apsekojums tiek veikts reizi 4 gados

⁵¹ 0 – Pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – Pakalpojums nodrošināts pieprasījumam atbilstošā apjomā un kvalitātē

⁵² 0 – Pakalpojums netiek nodrošināts vispār, bet 4 – Pakalpojums nodrošināts pieprasījumam atbilstošā apjomā un kvalitātē

⁵³ Atbilstoši Rīgas aglomerācijas trokšņa stratēģiskās kartes (2008. gads) datiem. Dati tiks aktualizēti pēc Rīgas aglomerācijas trokšņa stratēģiskās kartes atjaunināšanas 2015.gada jūlijā

** Pētījums tiek veikts reizi 4 gados

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Pārskata gadā jau esošajām normatīvo aktu prasībām atbilstošajām iekšzemes peldvietām pievienojusies Daugavas upes peldvieta Ķengaragā „Rumbula”, līdz ar to oficiālo peldvietu skaits pilsētā sasniedzis 6. Uzbūvēta peldvieta „Rumbula” atbilstoši visiem normatīviem dokumentiem ar atbilstošu infrastruktūru (apsardzi, glābšanas dienestu, pārgērbšanās kabīnēm – vietām, atpūtas zonu, tualeti, veloturētāju un soliņiem).

Atbilstoša sagaidāmā vērtība sasniegta rādītājam – uz pašvaldības zemes esošie neizmantojamie ūdensapgādes urbumi, jo 2014.gadā veikta pēdējo 3 uz pašvaldības zemes atrodošos ūdensapgādes urbumu likvidācija.

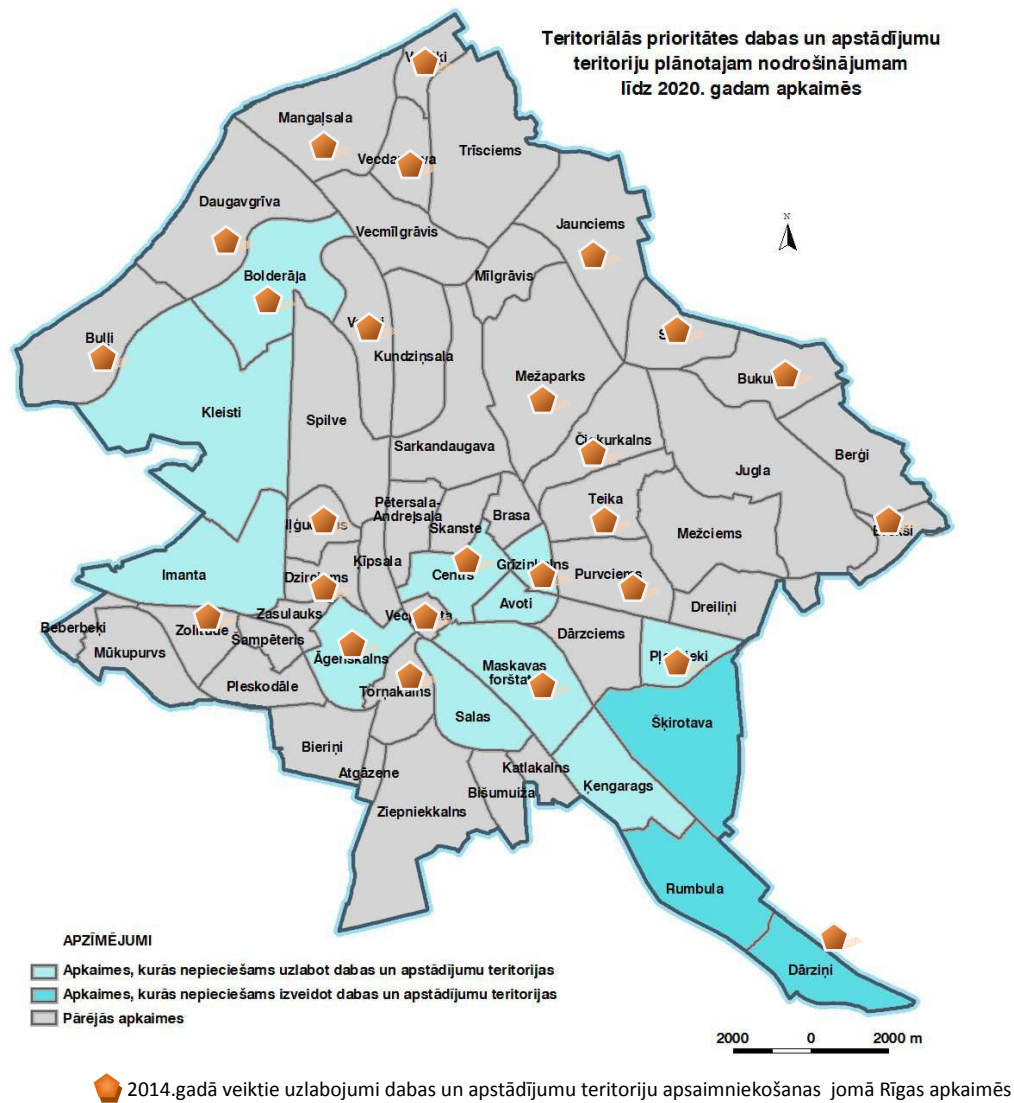
Atbilstoši pilsētas gaisa kvalitātes monitoringa staciju rādījumiem Krišjāņa Valdemāra ielā 18 un Brīvības ielā 73, dienu skaits, kad tiek pārsniegta normatīvajos aktos pieļaujamā robežvērtība piesārņojumam ar cietajām daļiņām PM₁₀ attiecībā pret iepriekšējo gadu ir samazinājies. Arī NO₂ piesārņojuma rādītāja gada vidējā koncentrācija monitoringa stacijās ir samazinājusies.

RD struktūrvienības, kas pārskata gadā piedalījušās rīcības virziena realizācijā ir Mājokļu un vides departaments, Pilsētas attīstības departaments, Rīgas pilsētas būvvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija, RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”, SIA „Rīgas meži”.

Budžets

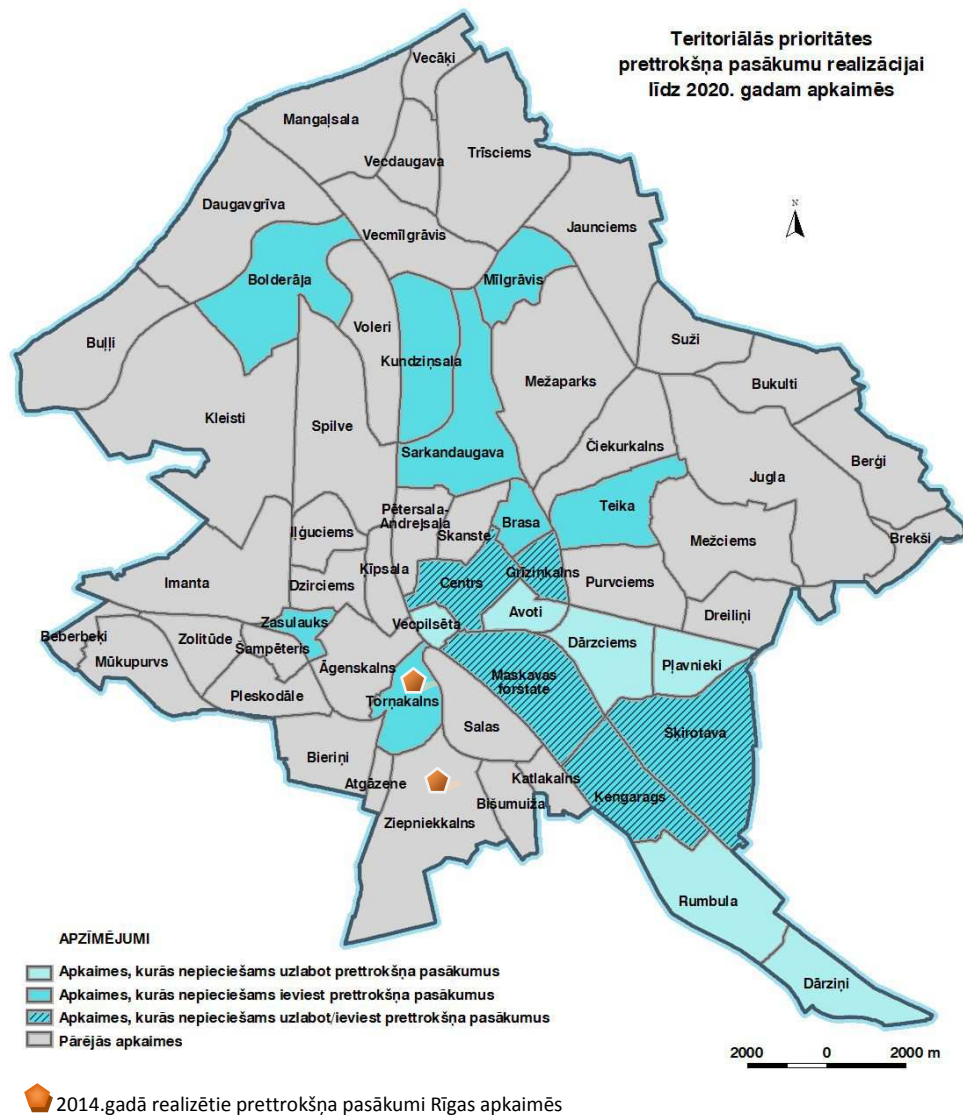
RP budžeta izpildes rādītāji liecina, ka 2014.gadā izdevumiem vides aizsardzībai no RP pamatbudžeta līdzekļiem novirzīti 4 485,7 tūkst. EUR, tas ir par nepilniem 2 miljoniem EUR vairāk kā gadu iepriekš, kad vides aizsardzības jomā tika apgūti 2 520,8 tūkst. EUR. Nozīmīgs investīciju projekts ir pārskata gadā sadarbībā ar VARAM uzsāktais Eiropas Savienības Kohēzijas fonda projekts „Rīgas pilsētas atkritumu izgāztuves „Kleisti” rekultivācija”, projekta kopējās izmaksas ir 1 671,9 tūkst. EUR, tai skaitā Kohēzijas fonda finansējums 835 953 EUR apmērā.

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

2014.gadā dabas un apstādījumu teritoriju apsaimniekošanas jomā pilsētā veikti sekojoši uzlabojumi: Āgenskalnā Māras diķa apstādījumos uzstādīti parka soli un atkritumu urnas, kā arī veikta Kobes dārza rekonstrukcija un gājēju celiņu remonts, Bolderājā veikta Tekstilnieku parka rekonstrukcijas 1.kārta un papeļu likvidēšana Birzes un Flotes ielā, Brekšos, Dārziņos un Zolitūdē veikti pasākumi latvāņu izplatības ierobežošanai, Dārziņu apkaimē sakopta daļa degradētās teritorijas, Bukultos – īpaši attīstāmas dabas teritorijas (turpmāk – ĪADT) labiekārtojuma uzturēšana un atjaunošana, latvāņu izplatības ierobežošana, Mangaļsalā, Vecāķos, Voleros un Sužos veikta ĪADT labiekārtojuma uzturēšana un atjaunošana, Buļļos, Daugavgrīvā, Jaunciemā, Vecdaugavā nodrošināta ĪADT labiekārtojuma uzturēšana un atjaunošana, niedru un pļavu pļaušana, atkritumu vākšana, Centra apkaimē uzsākta Ziedoņdārza rekonstrukcija, Centra un Vecpilsētas apkaimēs – kanālā mītošo bebru piebarošana, monitorings un koku aizsardzības pasākumi, apstādījumu kopšana Rīgas 1.slimnīcas teritorijā un liepu dizšstādu stādīšana Raiņa bulvārī, Čiekurkalnā – mikrolieguma Kokneses prospektā kopšana, Dzirciemā – Dzegužkalna grunts nostiprinājuma sienas remonts, Grīziņkalnā uzsākta Grīziņkalna parka rekonstrukcija un veikta Liepu vainagu sakopšana Zvaigžņu ielā, Iļģuciemā veikts gājēju celiņu remonts Nordeķu parkā, Maskavas forštatē uzsākta Miera dārza rekonstrukcija, Mežaparkā veikta mikrolieguma Ezermalas ielā kopšana un Mežaparka apsaimniekošanas saistošo noteikumu izstrāde, Teikā notikusi kastaņu dizšstādu stādīšana Raunas ielā, Torņakalnā Arkādijas parkā veikts gājēju celiņu, kāpņu remonts un atbalsta sienu stiprināšana, Pļavnieku apkaimē pabeigta objekta „Zaļā birzs” rekonstrukcija, Purvciemā uzsākta Augusta Deglava ielas izgāztuves rekultivācija.

Teritoriālās prioritātes RV15 ietvaros līdz 2020.gadam apkaimēs

Prettrokšņa pasākumu realizācijas ietvaros Torņkalnā uz renovējamā satiksmes pārvada pār dzelzceļu Kārļa Ulmaņa gatvē izbūvēts prettrokšņa ekrāns. Savukārt Ziepniekkalnā izbūvēts prettrokšņa ekrāns uz Ziepniekkalna ielas.

Ar RV15 saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas pilsētas gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programma 2011.-2015.gadam http://mvd.riga.lv/lv/vide/gs_kvalt_progrrm/

Rīcības plāns vides trokšņa samazināšanai Rīgas aglomerācijā http://mvd.riga.lv/uploads/videtroksni/ricibas_plana_rigas_aglomeracijai_kopsavilkums1.pdf

Rīgas siltumapgādes attīstības koncepcijai 2006.-2016.gadam http://www.rs.lv/lv/htms/norm_dok/dokuments.php?id=42

Rīcības virzienam RV15 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Ministru kabineta noteikumi Nr.724 „Noteikumi par piesārņojošas darbības izraisīto smaku noteikšanas metodēm, kā arī kārtību, kādā ierobežo šo smaku izplatīšanos”	25.11.2014.	http://likumi.lv/doc.php?id=271004
Zemes pārvaldības likums	30.10.2014.	http://likumi.lv/doc.php?id=270317
Dzīvnieku aizsardzības likums	09.12.1999.	http://m.likumi.lv/doc.php?id=14940#p5
Otrajā lasījumā tiek izstrādāts Ūdenssaimniecības likuma projekts		

Ar rīcības virzienu RV15 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[442] Atkritumu šķirošana un dalīti savākto atkritumu pārstrāde;

[128] Vienotas valsts attīstības finanšu institūcijas izveidošana, kas ietver visus valsts piedāvātos finanšu atbalsta instrumentus (jaunu uzņēmumu darbības uzsākšanas finansēšanai, valsts eksporta garantiju nodrošināšanai, riska kapitāla nodrošināšanai, investīciju projektiem ražojošajiem un eksportējošajiem uzņēmējiem, mikro, mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai, t.sk. ieguldījumiem izpētē un attīstībā, lauksaimniecības un lauku attīstības sekmēšanai, vides aizsardzības un energoefektivitātes veicināšanai u.c.).

Ar rīcības virzienu RV15 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
5.1.1.	Novērst plūdu un krasta erozijas risku apdraudējumu pilsētu teritorijās
5.5.1.	Saglabāt, aizsargāt un attīstīt nozīmīgu kultūras un dabas mantojumu, kā arī attīstīt ar to saistītos pakalpojumus
5.2.1.	Veicināt dažāda veida atkritumu atkārtotu izmantošanu, pārstrādi un reģenerāciju
5.4.1.	Saglabāt un atjaunot bioloģisko daudzveidību un aizsargāt ekosistēmas
5.4.2.	Nodrošināt vides monitoringa kontroles sistēmas attīstību un savlaicīgu vides risku novēršanu, kā arī sabiedrības līdzdalību vides pārvaldībā.

Ar rīcības virzienu RV15 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Eiropas Savienības direktīva 2000/60/EC „Ūdens struktūrdirektīva”	Direktīva nosaka nozares kopējo darbību
Eiropas Savienības direktīva 91/271/EEC „Par komunālo notekūdeņu attīrīšanu”	Direktīva nosaka nozares kopējo darbību

Nozares eksperta viedoklis

Jānis Ķīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „DarbaVieta” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "nēbetjā" līdzdibinātājs

Pozitīvi vērtējams, ka liela uzmanība tiek pievērsta Rīgas gaisa kvalitātes jautājumiem, ar to domājot gaisa kvalitātes uzlabošanas rīcības programmas aktualizēšanu.

Gaisa aizsardzībai no piesārņojuma ir piešķirama liela vērtība.

Ārkārtīgi nozīmīga ir piesārņojuma grupa – autotransports. Tas saistāms ar to, ka motoru un izplūdes gāzes satur daudz kaitīgās vielas.

Piemēram, 2013.gada septembrī pabeigtā pētījuma „Pētījums par tehnoloģijām putekļu smalko daļiņu sastāva un morfoloģijas noteikšanai un metodes izstrāde putekļu paraugu savākšanai Rīgas gaisa monitoringa stacijās un atklātā vidē” ietvaros detalizēti analizējot gaisa kvalitātes monitoringa stacijās

uztverto cieta daļiņu (putekļu) piesārņojuma raksturu (daļiņu izmērus, morfoloģiju, sastāvu), viennozīmīgi secināts, ka nozīmīgākais daļiņu piesārņojuma avots pilsētā ir autotransports. Centrā autotransporta devums sasniedz pat 90 %. Līdz ar to skaidrs, ka prioritārie pasākumi saistāmi ar transporta ietekmes uz gaisa kvalitāti samazināšanu.

Kā pozitīvu lietu atkārtoti var uzteikt Deglava ielas izgāztuves rekultivācijas projektu, kā arī realizējamo Kleistu izgāztuves projektu.

No rekreācijas viedokļa uzteicams ir realizētais Lucavsalas atpūtas parka projekts, kas Rīgas laikmetīgajā ainavā atdzīvināja līdz šim neizmantotu un savā ziņā degradētu dabas vērtību – Daugavas salu. Pozitīvi ir arī Ziedoņdārza un Grīziņkalna parka revitalizācijas projekti, kas sniedz iespēju RVC teritorijā apmeklēt ne tikai korekti apsaimniekotas dabas vides / apstādījumu teritorijas, bet arī ilgtermiņā sagaidīt šo atjaunoto parku pozitīvo ietekmi uz apkaimju sociālo vidi.

Dabas vides kvantitatīvais daudzums ne vienmēr vienādojas ar tās pieejamību un sasniedzamību *in situ*.

Pilsētā nepieciešams ieviest daudz pilnīgāku gaisa kvalitātes kontroles un monitoringa staciju tīklu, kā arī noteikt ierobežojumus privātā autotransporta kustībai RVC.

Ieteikums ir par tradīciju ieviest Rīgas parku un skvēru svētkus.

Pilsētvidē nepieciešams ieviest fiziskus komunikācijas risinājumus (plakāti, instalācijas u.c.), kas aicinātu cilvēkus uz labai draudzīgāku dzīves veidu.

Ieteikums Pilsētas attīstības departamentam kopā ar Satiksmes departamentu veikt regulārus velobraucienus, lai kartētu Rīgas pilsētvides patieso kvalitāti, pieejamību un reālo situāciju visās klimatiskajās sezonās.

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte

Rīgas pilsētas ekonomikas attīstības virsmērķis ir tādu attīstības politikas pasākumu izvēle, kas veicinātu augsta nodarbinātības līmeņa sasniegšanu, ilgtspējīgu saimniecisko izaugsmi un cenu stabilitāti, tādējādi radot materiālo pamatu iedzīvotāju un pilsētas labklājības pieaugumam. Pašvaldības uzdevums pilsētas ekonomikas attīstības jomā ir pilsētas ekonomikas konkurētspējas veicināšana, orientējoties uz atbalsta sniegšanu uzņēmējiem, jaunu investīciju piesaistīšanu un jaunu darba vietu radīšanu. Pilsētas ekonomikas konkurētspējas stimulēšana paredz investīciju piesaistes veicināšanu, uzņēmējdarbības vides attīstību, kā arī pašvaldības projektu iniciēšanu, sagatavošanu, virzīšanu un ieviešanu.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskā dimensija
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xx	xxx	x	xxx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā, lai sekmētu jaunu uzņēmumu izveidi Rīgas pilsētas teritorijā, kā arī lai veicinātu mazo un vidējo uzņēmumu izaugsmi, RD ir piesaistījusi līdzfinansējumu 65 452 EUR apmērā grantu programmas „Atspēriens” īstenošanai, programmas ietvaros īstenojot 2 konkursus, kuru rezultātā 12 jauniem Rīgas uzņēmumiem piešķirts līdzfinansējums uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai 119 014,52 EUR apmērā. Tāpat grantu programmas ietvaros ir notikuši 6 semināri uzņēmējiem, nodrošināts programmas administrēšanas darbs un turpināta mentoru kluba darbība. Lai risinātu Rīgas vidējiem un mazajiem uzņēmējiem aktuālus jautājumus un sekmētu komunikāciju ar tiem, ir sniegts atbalsts iniciatīvas „Mazā biznesa diena” īstenošanai.

Sekmējot investīciju piesaisti, RD nodrošināja Rīgas un partneru reprezentāciju Eiropā nozīmīgākajā investīciju izstādē – gadatirgū „MIPIM 2014”. Savukārt konkurētspējas uzlabošanai tika turpināta sadarbība ar pētījuma rezultātā definēto Rīgas ekonomikas konkurētspējīgāko nozaru asociācijām un uzņēmumiem. Sadarbības ietvaros sniegts atbalsts mašīnbūves un metālapstrādes nozares nozīmīgākā starptautiskā pasākums – izstādes „Tech Industry” norisei, tajā skaitā arī organizēta diskusija ar uzņēmējiem par nozarei aktuālām tēmām.

2014.gadā tika nodrošināta tīmekļa vietnes www.investinriga.com funkcionalitāte, tajā skaitā regulāru publikāciju izveide latviešu, krievu un angļu valodās (unikālo apmeklētāju skaits vairāk nekā 2000 mēnesī, apmeklētāji no Latvijas, Krievijas, Lielbritānijas un ASV), izdevumu „Ekonomikas profils” un „Rīga skaitļos” izveide trīs valodās, grantu programmas „Atspēriens” kontu uzturēšana sociālo tīklu vietnēs *facebook.com* un *twitter*.

2014.gadā Rīgas pašvaldība veica dažādas aktivitātes uzņēmējdarbības attīstības veicināšanai pilsētā, piemēram, speciālisti organizēja un piedalījās Latvijas pašvaldību savienības un Latvijas Investīciju un attīstības aģentūras diskusijā „Pašvaldības loma uzņēmējdarbības attīstībā un investīciju piesaistes veicināšanā” un diskusijā „Biznesa vide, publiskā administrācija, vienkāršošana, nodokļi un pakalpojumi, un ietekme uz MVU”.

Tāpat visa gada garumā, sadarbojoties ar LR ministrijām, Latvijas Lielo pilsētu asociāciju (turpmāk – LLPA) un valsts institūcijām ir noritējis intensīvs darbs pie ES struktūrfondu 2014.-2020.gadam plānošanas perioda fondu apguves. Tā kontekstā arī identificēti integrēto teritoriju investīciju ietvaros īstenojamie ES fondu specifisko atbalsta mērķu ieguldījumi Rīgas teritorijās. Minētā ES plānošanas perioda ietvaros RD arī sniedza virkni komentāru un priekšlikumu par aktuālajiem dokumentiem un normatīvo aktu projektiem, tādā veidā nodrošinot, ka ņemtas vērā arī Rīgas pilsētas attīstības un ilgtermiņa intereses pie ES struktūrfondu sadales atbilstoši Darbības programmā „Izaugsme un nodarbinātība” paredzētajam atbalstam. Tika sniegti komentāri arī par RPR Attīstības programmas 2014-2020 pielikumu - rīcības programmu „Uzņēmējdarbība un investīcijas”, Uzņēmējdarbības vides uzlabošanas pasākumu plānu 2014.-2015.gadam un koncepciju „Par sociālās uzņēmējdarbības ieviešanas iespējām Latvijā”.

16.1.tabula

PRV16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā aktivitāte – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014				
16.1.	Rīgas kredītreitings	Kredītreitinga pakāpe	<u>2012</u> BBB/ Positive/ A2	<u>2013</u> BBB/ Positive/ A2	<u>2014</u> BBB+/ Stable/ A2	↑	Paaugstinās	AA+	Kredītreitingu aģentūra „Standard&Poor's”
			<u>2012</u> Baa3/ Stable	<u>2013</u> Baa3/ Positive	<u>2014</u> Baa2/ Stable	↑	Paaugstinās	Aa1	Kredītreitinga aģentūra „Moody's”
16.2.	Ārvalstu tiešās investīcijas	Milj. euro	<u>2013</u> 5022,7	<u>2014</u> 5517,8	<u>2015</u> 5780,9	↑	Pieaug	8395	Lursoft
16.3.	Nodarbinātības līmenis	%	<u>2012</u> 60,1	<u>2013</u> 62,8	<u>2014</u> 63,9	↑	Pieaug	75	CSP

16.4.	Reģistrētais bezdarba līmenis gada sākumā	%	<u>2013</u> 6,4	<u>2014</u> 5,6	<u>2015</u> 4,9	↓	Samazinās	5	NVA
16.5.	Rīgā strādājošo mēneša vidējā darba samaksa bruto (euro)	euro	<u>2012</u> 778	<u>2013</u> 815	<u>2014</u> 869	↑	Pieaug	1139	CSP
16.6.	Aizņemto darba vietu skaita pieaugums % pret iepriekšējo gadu	%	<u>2012</u> 5,1	<u>2013</u> 3,3	<u>2014</u> 1,3	↓	Nesamazinās	>2	CSP

Tendence

Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas
-------------	---------------------------------	------------------------------------	---------------------------------	------------------------------------	------------------------

Pārskata gadā stabilitāte finanšu jomā tika pozitīvi novērtēta no pašvaldību pārraugošo kredīta reitinga aģentūru puses - reitinga aģentūra „Moody’s Investors Service” gada Rīgas pilsētas kredītreitingu paaugstināja no Baa3 uz Baa2 ar stabilu attīstības perspektīvu, savukārt aģentūra „Standard & Poors”, izvērtējot pašvaldības sasniegto budžeta stabilitātes nodrošināšanā un pietiekošo naudas atlikumu līmeni saistību nodrošināšanai, pilsētas kredītreitingu saistībām vietējā un ārvalstu valūtā paaugstināja par vienu līmeni, līdz BBB+/A2, nosakot stabilu attīstības perspektīvu. Vienlaikus jāatzīmē, ka pievienošanās euro zonai un paaugstinātais kredīta reitinga līmenis uzliek arī lielākas prasības turpmākai pašvaldības finanšu jomas vadībai, ieviešot vidēja termiņa budžeta plānošanu pašvaldībā.⁵⁴

Par situācijas uzlabošanos darba tirgū liecina nodarbinātības līmeņa pieaugums, kas 2014.gadā sasniedza 63,9% un bezdarba rādītāju uzlabošanās.

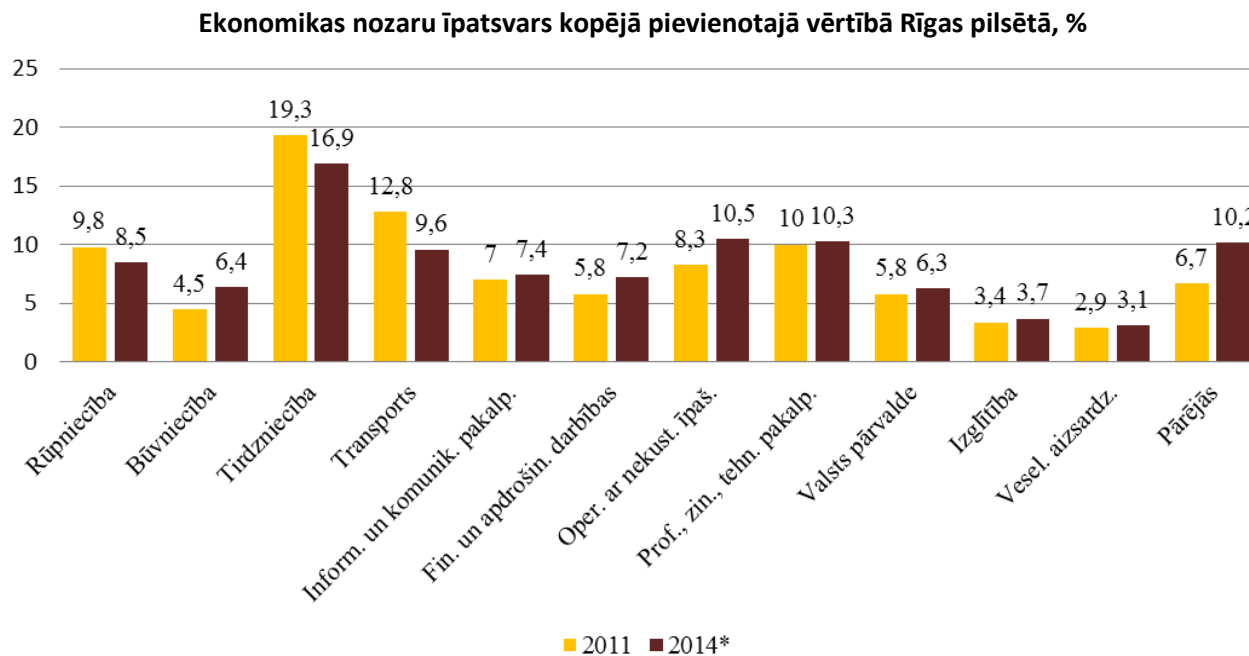
Turpina pieaugt aizņemto darba vietu skaits Rīgā - 2014.gadā tas palielinājās par 1,3% jeb 6295. Kopumā pārskata gadā Rīgā bija aizņemtas 473 505 darba vietas, kas veido 54,1% no visām aizņemtajām darba vietām Latvijā. Lai arī kopš 2009.gada vērojams pakāpenisks aizņemto darba vietu skaita pieaugums, tas joprojām būtiski atpaliek no pirmskrīzes perioda aizņemto darba vietu skaita.

Pārskata gadā, tāpat kā iepriekšējos gadus, Rīgas pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā pēc pievienotās vērtības lielāko īpatsvaru saglabāja tirdzniecības nozare - 16,9%, kuras īpatsvars pēdējos gados tomēr samazinās. Otra lielākā ekonomikas nozare ir nekustamo īpašumu nozare - 10,5%, trešā - profesionālo, zinātnisko un tehnisko pakalpojumu, administratīvo un apkalpojošo dienestu nozare - 10,3%, nedaudz mazāks īpatsvars ir transporta - 9,6% un

⁵⁴ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

apstrādājošās rūpniecības nozarēm - 8,5%. Kopējā pilsētas ekonomikas nozaru struktūrā kopš 2011.gada ir palielinājies nekustamo īpašumu, būvniecības, finanšu un apdrošināšanas nozaru īpatsvars, bet samazinājies apstrādājošās rūpniecības un tirdzniecības nozaru īpatsvars (16.1.attēls).

16.1.attēls

*novērtējums

Avots: Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats 2015

Rīcības virziena sasniegšanā piedalījās Pilsētas attīstības departaments un Izglītības, kultūras un sporta departaments.

Budžets

Prioritārais rīcības virziens nav tieši pakārtots RP budžetam. Rīcības virziena ietvaros veiktās aktivitātes daļēji saistītas ar aktivitātēm, kas veiktas RP budžeta funkcijas *ekonomiskā darbība* izpildes ietvaros. 2014.gadā budžeta izdevumi ekonomiskajai darbībai tika izlietoti 198 651,4 tūkst. EUR, t.sk. lauksaimniecībai, mežsaimniecībai, zivsaimniecībai un medniecībai 12 700 EUR, ieguves rūpniecībai, apstrādes rūpniecībai un būvniecībai 6322,4 tūkst. EUR, transportam 188 003,4 tūkst. EUR, citām nozarēm un pārējai citur neklasificētai ekonomiskajai darbībai – 4312,9 tūkst. EUR.

Ar rīcības virzienu PRV16 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[124] Pilnveidot nodokļu stimulu sistēmu, lai atbalstītu jaunu produktu izstrādi un investīciju piesaisti uzņēmumu konkurētspējas stiprināšanai, t. sk. veicinot uzņēmējdarbību speciālo ekonomisko zonu un brīvostu teritorijās;

[125] Atbalsts eksportējošiem ražojošiem un eksportējošiem pakalpojumu sniedzējiem uzņēmumiem iekārtu iegādei un modernizācijai eksportējamo preču vai pakalpojumu radīšanai, kā arī jaunu produktu izpētei un attīstībai – iekārtu iegādei, telpu rekonstrukcijai un būvniecībai u. tml.;

[127] Valsts un pašvaldību infrastruktūras (industriālās infrastruktūras pieslēgumi) sakārtošanas programma privāto lielo investīciju piesaistei;

[128] Vienotas valsts attīstības finanšu institūcijas izveidošana, kas ietver visus valsts piedāvātos finanšu atbalsta instrumentus (jaunu uzņēmumu darbības uzsākšanas finansēšanai, valsts eksporta garantiju nodrošināšanai, riska kapitāla nodrošināšanai, investīciju projektiem ražojošajiem un eksportējošajiem uzņēmumiem, mikro, mazo un vidējo uzņēmumu attīstībai, t. sk. ieguldījumiem izpētē un attīstībā, lauksaimniecības un lauku attīstības sekmēšanai, vides aizsardzības un energoefektivitātes veicināšanai u.c.);

[129] Latvijas ekonomisko interešu pārstāvības stiprināšana ārvalstīs un jaunu vēstniecību atvēršana atbilstoši ārvalstu tiešo investīciju piesaistes iespēju un eksporta potenciāla izvērtējumam, atbalsts eksporta apjomu kāpināšanai;

[134] Atbalsts radošo industriju dizaina pasākumiem, kas nodrošina jaunu eksporta produktu izstrādi un ieviešanu ražošanā. (388) Piedāvājumu komplektēšana (paketēšana) un sagatavošana potenciālajiem investoriem (komplekss piedāvājums, t. sk. finanšu instrumenti, infrastruktūras un darbaspēku resursu risinājumi) investīciju projektu piesaiste industriālajās un kūrortu teritorijās;

[185] Privāta, tostarp valsts un pašvaldību kapitālsabiedrību, sektora pētniecības un inovācijas kapacitātes attīstīšana, atbalsts jaunu, pielietojamu un eksportspējīgu produktu vai pakalpojumu radīšanai;

[186] Panākt efektīvāku sadarbību starp zinātnes un rūpniecības sektoriem, pilnveidojot esošās un veidojot jaunas zinātnieku un uzņēmumu ilgtermiņa sadarbības formas, izveidojot vienotu pētniecības rezultātu pārneses sistēmu, t. sk. pilnveidojot un attīstot inovācijas atbalsta infrastruktūru;

[187] Baltijas valstu augstākās izglītības, zinātnes un privātā sektora sadarbības platformas izveide un attīstība šādās jomās: (a) biofarmācija un organiskā ķīmija, (b) nanostrukturētie materiāli un augstas enerģijas starojums, (c) viedās tehnoloģijas un inženierija.

Nozares eksperta viedoklis

Zinta Miezaine, publiskās pārvaldības eksperte, biedrības "Risinājumu darbnīca" sabiedriskās politikas analītiķe

Pārskata periodā veikti pasākumi, kuri nenoliedzami gan piesaista rīdziniekus vēlmei nodarboties ar uzņēmējdarbību, gan arī rada jaunas darba vietas.

Augstu vērtējama Rīgas domes iniciētā programma „Atspēriens”, kura tiek īstenota sadarbībā ar komercbanku („Swedbank”). Tā nodrošina uzņēmējiem finanšu līdzekļus tieši tiem mērķiem, kurus bankas finansē nelabprāt. Kaut arī finansējums pieejams tikai nedaudzām organizācijām, konkurss un tā norises gaita, piesaista daudzus interesentus un rosina izmēģināt spēkus uzņēmējdarbībā. Iegūtās zināšanas un kontakti noder arī citu biznesa ideju attīstīšanai un prezentēšanai citiem potenciālajiem investoriem.

Tāpat ļoti pozitīvi vērtējama Rīgas domes aktivitāte līdzdarbojoties sociālās uzņēmējdarbības atbalsta mehānismu izstrādē – šīs saimnieciskās darbības forma kompleksi var risināt sociālos jautājumus, nodarbinātības veicināšanu un vides rekreāciju. Kamēr vēl nav izstrādāts šīs uzņēmējdarbības formas regulējums valsts mērogā, pašvaldība var īstenot dažādas aktivitātes arī pēc savas iniciatīvas, esošā regulējuma ietvaros. Piemēram, piedāvājot pilsētas īpašumā esošās ēkas sociālās uzņēmējdarbības aktivitātēm, ko īsteno nevalstiskās sabiedriskā labuma organizācijas.

Nozīmīgs solis ir e-pakalpojuma – īstermiņa tirdzniecības atļaujas saņemšana - izstrāde un pieejamība. Tas krietni atvieglo mazo uzņēmēju un amatnieku iespējas elastīgi īstenot biznesa idejas.

Nenoliedzami uzņēmējdarbības attīstību veicinātu lielāks tūristu pieplūdums, noteikti vēl pilnībā nav izmantota Rīgas ostu kapacitāte, piesaistot kruīza kuģus un veidojot regulārus pasažieru pārvadājumus.

Priekšlikums ir izstrādāt atbalsta mehānismus mazo uzņēmēju darbības veicināšanai Rīgas pilsētas publiskajā telpā, piemēram, Daugavas promenādē, Lucavsalā un citos lieliski atjaunotajos parkos.

Ieteikums ir izstrādāt atbalsta programmas sociālās uzņēmējdarbības veicināšanai, iespēju robežās saistot to ar apkaimju identitātes veicināšanu, kā arī ar dažādu sociālās un mākslas dzīves centru izveidi.

Nozares eksperta viedoklis Gatis Pāvils, stratēģiskās plānošanas eksperts, „NK konsultāciju birojs”

Rīgā pēc 2008.gada krīzes pakāpeniski turpina atkopties būvniecības un nekustamo īpašumu apsaimniekošanas sektori. Veiksmīgi attīstās tādi sektori, kā informācijas un komunikāciju pakalpojumi, finanšu un apdrošināšanas darbības. Savukārt samazinās tirdzniecības sektora īpatsvars kā arī rūpniecības īpatsvars, kas pašlaik ir jau būtiski zemāks, nekā vidēji valstī.

Latvijas pašvaldības visefektīvāk uzņēmējdarbības vidi var uzlabot, attīstot savā pārziņā esošo infrastruktūru, tai skaitā ceļus un ielas, ūdensapgādes un kanalizācijas sistēmas, attīstot izglītības pakalpojumus un veidojot labvēlīgu sociālo vidi, jo uzņēmējdarbības aktivitāti un veiksmi lielā mērā nosaka katra

uzņēmēja un viņa darbinieku individuālie sadzīves apstākļi. Būtiska, bet nepietiekami novērtēta priekšrocība ir izcilais interneta, tai skaitā Wi-Fi infrastruktūras nodrošinājums Rīgā.

Grantu programma „Atspēriens” gūst lielu atsaucību un rezultātā uz to ir ļoti liels konkurss, kurā uzvar mazāk kā 10% pieteikumu. Pašvaldībai būtu ieteicams publicēt šīs programmas sekmju novērtējumu, apzinot uzvarējušo uzņēmumu ilgspēju un panākumus. Iespējams, ir jāapsver vairāku jaunu atbalsta kategoriju attīstība, piemēram, dažādām vecuma grupām, uzņēmējdarbības veidiem.

Vidējā termiņā un ilgtermiņā Rīgā primāri būtu jāveicina augstas pievienotās vērtības sektoru, tai skaitā augstas pievienotās vērtības ražošanas attīstība, šādi palielinot gan rīdzinieku, gan pašvaldības ieņēmumus. Lai to sasniegtu, pašvaldībai ir konsekventi jāatbalsta tās uzņēmējdarbības jomas, kuras jau nodrošina un turpmāk nodrošinās Rīgas starptautisko konkurētspēju, sniedzot atbalstu ar plānojuma un citiem nosacījumiem, pēc iespējas attīstot šo jomu uzņēmumiem nepieciešamo infrastruktūru.

Nepieciešams atjaunot un popularizēt portālu www.investeriga.lv, jo tajā pašlaik nav pieejama uzņēmējam būtiska informācija, piemēram, par uzņēmējdarbībai pieejamām platībām vai regulējumu, reti tiek ievietotas ziņas, daļa no publicētajiem datiem ir novecojuši.

RV17 Augoša daudzprofilu osta

Rīgas osta pilsētai un visai Latvijai ir svarīgs transporta infrastruktūras elements gan attiecībā uz pasažieru pārvadājumiem, gan kravu transportēšanu. Rīgas ostas uzņēmumi, kas galvenokārt saistīti ar transporta nozari, veido nozīmīgu daļu pilsētas ekonomikā. Rīgas brīvosta ir īpaša valsts atbalsta teritorija ar atvieglotiem nodokļu nosacījumiem.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība	Ekonomika	Pilsētvide	Starptautiskais mērogs
Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
x	xxx	xx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

Rīgas brīvostas pārvalde, atbilstoši Rīgas pilsētas 20.12.2005. saistošajiem noteikumiem Nr.34 „Rīgas teritorijas izmantošanas un apbūves noteikumi”, ir uzsākusi iniciatīvas līdz šim neizmantoto ostas teritoriju attīstībai. Kā vienu no pirmajiem Rīgas Brīvostas pārvalde ir uzsākusi izstrādāt infrastruktūras attīstības projektu „Infrastruktūras attīstība Krievu salā ostas aktivitāšu pārceļšanai no pilsētas centra”, kuru plānots realizēt Krievu salas ziemeļu daļā. Projekta īstenošanai Rīgas Brīvostas pārvalde ir iesniegusi Satiksmes ministrijā Kohēzijas fonda līdzfinansētā projekta „Jaunu ostas teritoriju attīstība Krievu salā” koncepcijas pieteikumu. Projekta galvenais mērķis ir Rīgas ostas ģenerālkravu, Ro-Ro⁵⁵ un beramkravu termināļu pārceļšana no Andrejostas un Eksportostas rajoniem, kas atrodas Rīgas pilsētas vēsturiskā centra tiešā tuvumā, atbrīvojot pilsētas centru no kravu pārkraušanas operācijām un to radītās negatīvās ietekmes uz vidi, vienlaicīgi saglabājot ostas konkurētspēju un sekmējot uzņēmējdarbībai pievilcīgas vides radīšanu.

Projekta realizācija paredz:

⁵⁵ Ro-ro kravu pārvadājumi pa jūru – tas ir loģistikas termins, kas veidots no angļu valodas termina roll-on/rolloff (tulkojumā nozīmē ierīpināt/izrīpināt), un nozīmē tādas tehnikas pārvadāšanu, kas ripo savā gaitā.

- realizēt teritorijas inženiertehniskās sagatavošanas darbus – veikt teritorijas uzbēršanu un/ vai uzskalošanu;
- izbūvēt hidrobūves – četras piestātnes (garums 205 m) gar Daugavu un trīs piestātnes (garums 180m) gar Hapaka grāvi;
- paplašināt un rekonstruēt kuģu ceļu;
- pēc teritorijas inženiertehniskās sagatavošanas izbūvēt maģistrālos inženiertīklus, kas perspektīvā nodrošina ūdensvada, notekūdeņu kanalizācijas un elektroapgādes lokālos pieslēgumus perspektīvajām termināļu teritorijām;
- izbūvēt satiksmes infrastruktūru – autoceļu un dzelzceļa nodrošinājumu perspektīvo termināļu teritoriju funkcionēšanai.

Savukārt, projekta „Austrumu un Rietumu molu rekonstrukcija” realizācijai ir izstrādāti tehniskie projekti Austrumu un Rietumu molu rekonstrukcijai. Rekonstruētās hidrotehniskās būves uzlabos kuģošanas drošību un ostas funkcionalitāti, atļaujot kuģu kustību nelabvēlīgos laika apstākļos. Tas ļaus palielināt kuģošanas drošību, kā arī samazināt kuģu dīkstāves, atrodoties reidā, tādējādi mazinot kuģu dzinēju darbības rezultātā radītās emisijas. Veicot ostu koplietošanas infrastruktūras sakārtošanu, tiks rekonstruētas kritiskā stāvoklī esošās kopējās hidrotehniskās būves.⁵⁶

Rīcības virziena sekmīgai īstenošanai būtiskas aktivitātes tiek veiktas „RV10 Ērta starptautiskā sasniedzamība” ietvaros, nodrošinot labu un efektīvu sasaisti starp Rīgas brīvostu un citiem nacionālajiem un starptautiskajiem (TEN-T) transporta infrastruktūras tīkliem.

1.1.tabula

RV17 Augoša daudzprofilu osta – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
			2012	2013	2014				
17.1.	Kravu apgrozījums Rīgas ostā	Milj. t.	36,1	35,5	41,1	↑	Pieaug	49	Rīgas brīvostas pārvalde
17.2.	Kuģu bruto tonnas vienība	GT, ⁵⁷ milj.	47,7	48,35		↑	Pieaug	50	Rīgas brīvostas pārvalde
17.3.	Rīgas ostas kravu apgrozījuma īpatsvars kopējā Latvijas ostu kravu apgrozījumā	%	49	56,6		↑	Nesamazinās	50	Rīgas brīvostas pārvalde

⁵⁶ Latvijas ostu attīstības programma 2014.-2020.gadam

⁵⁷ Bruto tonnas vienība (no angļu valodas – *gross tonnage*)

17.4.	Rīgas brīvostas strādājošie uzņēmumi	teritorijā	Skaitis	<u>2012</u> 88	<u>2014</u> 115	↑	Nesamazinās	88	Rīgas brīvostas pārvalde
17.5.	Rīgas brīvostas strādājošie stivdori	teritorijā	Skaitis	<u>2012</u> 33	<u>2014</u> 35	↑	Nesamazinās	33	Rīgas brīvostas pārvalde

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Rīgas ostā 2014.gadā, pēc nelielā krituma iepriekšējā gadā, atkal bija vērojams straujš nosūtīto kravu apjoma pieaugums. Salīdzinājumā ar iepriekšējo gadu tas palielinājās par 5,3 miljoniem tonnu (par 17%). Kopējais kravu apgrozījums Rīgas ostā pārskata gadā palielinājās par 16%, salīdzinot ar iepriekšējo gadu. Tā kā otrajā lielākajā Latvijas ostā – Ventspilī kravu apgrozījums samazinājās, Rīgas ostas īpatsvars kopējā Latvijas ostu kravu apgrozībā sasniedza 55%, bet Ventspilī 2014.gadā tika pārkrauti 35% no kopējā kravu apgrozījuma valstī.⁵⁸

Rīgas brīvostā sekmīgi darbojas 35 stivdorkompānijas un 28 kuģu aģentu kompānijas. 2014.gadā Rīgas osta bija lielākā Baltijas valstu osta pēc kravu apgrozījuma – 41,1 miljons tonnu. Pakāpeniski uzlabojot ostas un ražošanas uzņēmumu transporta pieejamību un eksportspēju, veicināta tiek arī visas galvaspilsētas un reģiona ekonomiskā attīstība.

Rīgas brīvostas teritorijā strādājošo uzņēmumu skaits ir strauji pieaudzis – no 88 līdz 115.

RD iestādes, kas strādājušas pie rīcības virziena izpildes ir Rīgas Brīvostas pārvalde un Rīgas Austrumu izpilddirekcija.

Ar RV17 saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas brīvostas attīstības programma 2009 – 2018 <http://rop.lv/lv/klientiem-un-investoriem/attistibas-programma.html>

Kuģu radīto atkritumu apsaimniekošanas plāns Rīgas brīvostā <http://rop.lv/lv/klientiem-un-investoriem/normativie-akti/1038-kugu-radito-atkritumu-apsaimniekosanas-plans-rigas-brivosta.html>

Rīcības virzienam RV17 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

⁵⁸ Rīgas pilsētas pašvaldības publiskais pārskats, 2015

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieeja interneta vietnē
Transporta attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam	27.12.2013.	http://likumi.lv/doc.php?id=263436 http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4175_SAMpamn_Piel_01_030_713_transp.2pdf.pdf http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_4176_SAMpamn_Piel_02_030_713_transp.3pdf.pdf
Latvijas ostu attīstības programma 2014.-2020.gadam	15.04.2015.	http://www.sam.gov.lv/images/modules/items/PDF/item_5347_Latvijas_ostu_attistibas_programma_final_25052015.pdf

Ar rīcības virzienu RV17 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[162] Ostu pārvaldības sistēmas efektivizācija un atdeves palielināšana, nepieciešamo ieguldījumu veikšana lielo Latvijas ostu (Rīgas, Ventspils, Liepājas) pamata infrastruktūras sakārtošanai un jaudu palielināšanai (TEN-T nodrošināšana).

Ar rīcības virzienu RV17 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
6.1.1.	Palielināt ostu drošības līmeni un uzlabot transporta tīkla mobilitāti

Nozares eksperta viedoklis

Gatis Pāvils, stratēģiskās plānošanas eksperts, „NK konsultāciju birojs”

Osta un pašvaldība vēlas „atvērt” ostu pašiem rīdziniekiem – tiek plānota to vietu attīstība, kurās rīdzinieki un viesi varētu piekļūt un vērot ostā strādājošo uzņēmumu darbību. Šis ir ļoti vēlams un nepieciešams solis, jo pēdējā desmitgadē vērotie iebildumi pret ostas attīstību nereti atspoguļoja kopumā vājās sabiedrības zināšanas par ostas darbību un tās nozīmi pilsētas ekonomikā.

Plašas Rīgas ostas teritorijas joprojām netiek izmantotas uzņēmējdarbībai, kas ir uztraucoša parādība, ja vērtējam to kontekstā ar to, ka Rīgas pilsētas ekonomikā ražošanas īpatsvars turpina samazināties, kamēr Pierīgā ražošana attīstās ļoti sekmīgi. Tas liecina, ka turpmāk Rīgas un Pierīgas reģionā kravu transportā aizvien lielāku ietekmi iegūs autotransports, ūdens transporta un ostas nozīmei, visdrīzāk, pakāpeniski samazinoties. Šādā situācijā ir nepieciešama mērķtiecīga pašvaldības un ostas sadarbība, plānojot gan ostas teritoriju attīstību, gan dzelzceļa un autoceļu pievadus attīstību ar mērķi attīstīt Rīgas ostai piegulošajās teritorijās ražotnes ar augstu pievienoto vērtību. Šādā veidā pakāpeniski tiktu samazināta arī Rīgas ostas un pilsētas ekonomikas atkarība no tranzīta kravām, jo īpaši saistībā ar to, ka austrumos no Latvijas pieaug politiskā un ekonomiskā nenoteiktība.

Īpaša nozīme būtu jāpiešķir ostas pievadceļu attīstībai, jo šobrīd piekļuve Rīgas ostai ir komplicēta un bieži rada traucējumu arī Rīgas iedzīvotājiem. Saistībā ar ostas attīstību Krievu salā būtu jāpievērš īpaša nozīme tam, ka dzelzceļš potenciāli radīs aizvien lielāku traucējumu Pārdaugavas iedzīvotājiem, tai skaitā apgrūtinot satiksmi uz Liepājas, Slokas un Buļļu ielas pārvadiem.

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums

Rīcības virziena galvenais mērķis ir veicināt tūrisma attīstību pilsētā, dažādojot tūrisma piedāvājumu. Pašvaldības uzdevums rīcības virziena ietvaros ir gan veicināt uzņēmējdarbību, gan popularizēt tūrisma iespējas savā teritorijā. Veiksmīga tūrisma attīstība ir cieši saistīta ar sekmīgi īstenotiem pasākumiem citu rīcības virzienu ietvaros, piemēram, pilsētas starptautiskās sasniedzamības attīstību, pilsētvides kvalitāti, kultūras vidi un pasākumiem, sporta pasākumiem, pilsētas tēlu, iedzīvotāju attieksmi u.tml. Tūristu piesaisti veicina nacionāla mēroga kultūras un sporta būvju celtniecība, kas ir katras pilsētas un valsts prestiža objekts.

Sekmīgai rīcības virziena īstenošanai būtiska ir sadarbība ar vadošajiem tūrisma nozares pārstāvjiem - Tūrisma attīstības valsts aģentūru, Latvijas Tūrisma aģentu un operatoru asociāciju, Latvijas Viesnīcu un restorānu asociāciju un lielākajām aviokompānijām.

Nozares veiksmīgai attīstībai būtiski ir veicināt tūristu apjoma pieaugumu, tūrisma pakalpojumu dažādošanu, viesnīcu noslogojuma palielinājumu, uzturēšanās laika pagarināšanu (t.sk. nakšņojumu skaita pieaugumu), Rīgas pilsētas kā īso ceļojumu galamērķa atpazīstamības veicināšanu, Rīgas pilsētas kā kongresa, konferenču un korporatīvo pasākumu organizēšanas vietas veidošanu, medicīnas tūrisma attīstību, Rīgā ienākušo kruīza kuģu skaita palielināšanu, jaunu darba vietu radīšanu, kā arī izvairīšanos no nevēlamajiem tūristiem.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
x	xxx	xx	xxx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gadā Rīgas Tūrisma informācijas centrus apmeklējuši par 5% vairāk tūristu nekā iepriekšējā gadā. Vislielākā aktivitāte novērota jūlijā un augustā, kad informācijas centrus apmeklējuši teju 80 tūkstoši tūristu. No visiem apmeklētājiem 20% bijuši no Vācijas, no Krievijas – 18%, Latvijas - 10%, bet Lielbritānijas tūristi veido 7% no visiem apmeklētājiem. Tāpat ievērojamu interesi izrādījuši viesi no Spānijas, Francijas, Beļģijas, Nīderlandes, kā arī dažādām Āzijas valstīm.

Visvairāk cilvēku apkalpoti Tūrisma informācijas centrā Rātslaukumā, kurā uzņemti teju 75% no visiem apmeklētājiem. 40% ārvalstu viesus interesējušies par kultūru, vēsturi un dažādiem apskates objektiem. Tādi pakalpojumi kā ēdināšana, iepirkšanās, suvenīri, banku un pasta pakalpojumi interesējuši 20% apmeklētāju, savukārt transporta pakalpojumi – 12%, kam seko pasākumi un ekskursijas Rīgā, kā arī ceļošana uz citām Latvijas pilsētām.

Pārskata gadā no 18.–31.augustam septiņās valstīs: Vācijā, Somijā, Zviedrijā, Norvēģijā, Nīderlandē, Lietuvā un Igaunijā norisinājās reklāmas kampaņa Riga Celebrity Couch. Tās ideja bija akcentēt Rīgas dažādību un piedāvāt ikvienam interesentam iespēju redzēt Rīgu tādu, kādu to redz vietējie: šefpavārs Mārtiņš Sirmāis, modes žurnāliste Agnese Kleina, ekspremjers Māris Gailis, pasaules čempions minidromā Toms Alsbergs, DJ un sociālo mediju eksperts Artūrs Mednis un grupa “Instrumenti”. Kampaņas noslēgumā izložēti seši ārzemnieki, kuriem bija iespēja nedēļas nogalē Rīgā baudīt šo populāro rīdzinieku viesmīlību. Kampaņa piesaistīja lielu ārvalstnieku interesi – divu kampaņas nedēļu laikā reklāmas materiāli tika skatīti vairāk nekā 215 000 reizi un saņemti vairāk nekā 1500 noteikumiem atbilstoši pieteikumi viesoties pie slaveniem rīdziniekiem. Vislielāko interesi par kampaņu izrādījuši Nīderlandes un Vācijas iedzīvotāji. Rīdzinieku video vizītkartes un kampaņas lapa www.celebritycouch.lv jau pirmajās dienās izpelnījušas starptautisku ekspertu atzinību.

Tāpat Rīgā 2014.gadā tika uzņemtas vairākas starptautisko asociāciju konferences: ELIA -The European Language Industry Association ar 150 dalībniekiem no Eiropas valstīm, ICATCARE.org ar 450 dalībniekiem no Eiropas valstīm, EDNA / ERCA asociācijas kongress ar 850 dalībniekiem.

Pārskata gadā Rīgā ienāca 57 kruīza kuģi, kas uz pilsētu atveda kopumā 59,5 tūkstošus pasažieru. Lielākā daļa pasažieru bija vācieši, amerikāņi un briti.

2014.gadā noslēgts līgums par viesnīcas „HILTON Garden Inn Rīga Valdemāra” būvniecību. To plānots pabeigt 2016.gadā. viesnīca atradīsies K.Valdemāra ielā, Pārdaugavas pusē, iepretim Latvijas Bankas naudas krātuves ēkai.

Tūrisma jomu pilsētā 2014.gadā būtiski ietekmēja Rīgas Kultūras galvaspilsētas statuss un ar to saistītie pasākumi, kas tika pārdomāti veltīti ne vien Rīgas un Latvijas iedzīvotājiem, bet arī ārvalstu ieceļotājiem. Vairāk skatīt RV3 Atpazīstama un iekļaujoša kultūrvidē.

18.1.tabula

RV18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība			Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots
18.1.	Tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits	Skaits, milj.	<u>2012</u> 0,97	<u>2013</u> 1,11	<u>2014</u> 1,27	↑	Pieaug	1,3	CSP
18.3.	Tūristu mītnu skaits Rīgā	Skaits	<u>2012</u> 117	<u>2013</u> 115	<u>2014</u> 119	↑	Pieaug	130	CSP
18.3.	Vidējais viesnīcu (numuru) noslogojums Rīgā	%	<u>2012</u> 48,5	<u>2013</u> 54,7	<u>2014</u> 55,6	↑	Pieaug	65	CSP

Tendence	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Rīgas Tūrisma attīstības biroja veiktais pētījums⁵⁹ liecina, ka visbiežāk Rīgu apmeklē 36 gadus vecs vīrietis ar vidējiem ieņēmumiem, kas ieradies ar lidmašīnu, divas līdz trīs dienas uzturas četru zvaigžņu viesnīcā un personiskajiem tēriņiem tērē vidēji 74,86 *euro* dienā. Pārsteidzoši, ka 27% no visiem tūristiem apmetas pie radiem un draugiem vai izvēlas īrēt apartamentus. Viesi no Krievijas pat 42% gadījumu izvēlas neizmantojot viesnīcu pakalpojumus. Līdz ar to šī pētījuma dati atklāj, ka patiesais tūristu skaits Rīgā ir vēl lielāks, ko viesi, kas īrē apartamentus vai apmetas pie draugiem, nav iekļauti oficiālajā statistikā. Stabili augoša niša ceļojumu motīvu ziņā ir darījumu tūrisms.⁶⁰

Pārskata gadā – Eiropas kultūras galvaspilsētas gadā Rīgas pilsētā turpinājās tūrisma sektora izaugsme. 2014.gadā Rīgas viesnīcās un tūrisma mītnēs tika apkalpoti 1 274,4 tūkstoši tūristu, no kuriem 1 122,9 tūkstoši bija ārvalstu viesi. Pēdējā gada laikā apkalpoto tūristu skaits Rīgā ir palielinājies par 15%, t.sk. ārvalstu viesu – par 16%. Nakšņojumu skaits pilsētas tūristu mītnēs 2014.gadā palielinājās par 8%. Paplašinājusies arī pilsētas tūrisma infrastruktūra, tūrisma mītnu skaitam pilsētā palielinoties no 115 uz 119 mītnēm, numuru un gultsvietu skaitam palielinoties par 5%. 2014.gadā Rīgā tika apkalpoti ap 78% no valsti apmeklējušajiem ārvalstu viesiem.⁶¹

Institūcijas, kas galvenokārt veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros pārskata gadā, bija Rīgas tūrisma attīstības birojs *Live Riga*, nodibinājums *Rīga 2014* un Rīgas brīvostas pārvalde.

Budžets

Pilsētas reprezentācijas pasākumu izdevumi pārsvarā ir integrēti RD iestāžu un institūciju budžetos.

Rīcības virzienam RV18 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Politikas plānošanas dokuments	Apstiprināšanas	Pieeja interneta vietnē
--------------------------------	-----------------	-------------------------

⁵⁹ Pētījums sadarbībā ar Latvijas Universitātes Ekonomikas un vadības zinātnisko institūtu veikts 2014.gadā no 15.maija līdz 15.septembrim, aptaujājot 1852 tūristus no vairāk nekā 20 valstīm.

⁶⁰ Leta

⁶¹ Rīgas publiskais pārskats

	datums	
Latvijas tūrisma attīstības pamatnostādnes 2014. - 2012.gadam	03.07.2014	www.em.gov.lv
Latvijas tūrisma mārketinga stratēģija 2010.-2015.gadam	16.03.20110	www.tava.gov.lv

Ar rīcības virzienu RV18 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[9] Rīga būs nozīmīgs kultūras, tūrisma un biznesa centrs Baltijas jūras reģiona centrā. Pilsētu un lauku partnerība nodrošinās augstu dzīves kvalitāti visā Latvijas teritorijā;

[369] Rīgā kā Latvijas galvaspilsētā un Baltijas valstu lielākajā pilsētā koncentrējas liela daļa valsts zinātniskā un uzņēmējdarbības potenciāla. Šo potenciālu apvienojot un izveidojot klasterus zinātnei un pētniecībai, kā arī inovatīvu un tehnoloģiski ietilpīgu uzņēmumu izaugsmei, iespējams panākt Rīgas kā Ziemeļeiropas darījumu zinātnes, kultūras un tūrisma centra izaugsmi;

[389] Attīstīt Rīgas kā reģiona metropoles funkciju veikšanai nepieciešamo infrastruktūru (t.sk. tūrisma, kultūras, zinātnes un investīciju piesaistes jomā);

[436] Uz eksportu orientētu integrētu tūrisma, kultūras, veselības un dabas kapitāla infrastruktūras, pakalpojumu un produktu piedāvājuma attīstība.

Ar rīcības virzienu RV18 saistītas izmaiņas valstī un starptautiskā mērogā, kam ir būtiska ietekme uz rīcības virziena īstenošanu

Izmaiņas	Skaidrojums par ietekmi
Ekonomiskā krīze un politiskā situācija Krievijā	Krievijas tūristu skaita samazinājums atstāj negatīvu ietekmi uz tūrisma nozari kopumā.

Nozares eksperta viedoklis

Gatis Pāvils, Stratēģiskās plānošanas eksperts, „NK Konsultāciju birojs”

Galvaspilsētas apmeklējumu skaitu un darījumu tūrisma pozitīvi ietekmēja mārketinga pasākumi un lielais kultūras notikumu skaits 2014.gadā, Rīgas kā Eiropas kultūras galvaspilsētas pasākumu ietvaros.

Aizvien vairāk tūristu atklāj, ka Rīga ir skaista un interesanta arī ārpus Vecrīgas – Alberta iela un Centrāltirgus ir kļuvuši par bezmaz obligātiem apmeklējuma objektiem, viesi nereti apmeklē Āgenskalnu, Ķīpsalu, Grīziņkalnu un citas Rīgas apkāmes. Laba ziņa tūrisma attīstībai ir plānotā Centrāltirgus rekonstrukcija. Šo „mazo” centru attīstība liek viesiem izjust, ka Rīga ir „daudz kas vairāk” un šeit nepieciešams atgriezties vēlreiz, lai tai veltītu vairāk laika.

Līdz šim Rīgā ļoti lēni ienākušas starptautiskās viesnīcu ķēdes. Pašlaik tiek būvēta pirmā *Hilton* viesnīca, bet nav jaunu ziņu par iecerētajām *Marriott* un *Sheraton* viesnīcām. Pilsētā joprojām nav pārstāvētas ietekmīgās *InterContinental*, *Wyndham* un citas viesnīcu ķēdes. Šīs viesnīcas Rīgā būtu vēlamas, jo tās piesaista plašu pastāvīgo klientu loku, kuri izvēlas apmeklēt tikai tās pilsētas, kurās šīs viesnīcas atrodas.

Lai veicinātu darījumu tūrisma attīstību, pilsētā būtu nepieciešams attīstīt arī plašu konferenču centru. Iespējams, Rīgu vispār raksturo vērienīgu ieceru trūkums – piemēram, pilsētā netiek plānots veidot tādus jaunus tūrisma enkurobjektus, kā, piemēram, akvārijs vai liela mēroga zinātnes izglītības centrs, kādu pagaidām Latvijā un plašākā reģionā trūkst.

Daļai potenciālo Rīgas viesu nav viegli atrast informāciju par nozīmīgiem jautājumiem, piemēram, nokļūšanu no lidostas uz Rīgas centru, sabiedriskā transporta izmantošanu un biļešu iegādi, iespējām iebraukt Rīgā ar automašīnu. Nepieciešams apzināt, kā šādu informāciju izplata citas pilsētas un veikt līdzīgus informācijas izplatīšanas pasākumus.

Pagaidām nesakoptas un nesaistošas ir iebraukšanas vietas Rīgā. Eiropas lielpilsētas centra statusam neatbilst arī Daugavmala iepretī viesnīcai „Radisson Blu Daugava Hotel” un uzeja uz Akmens tilta.

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

Rīcības virziena galvenais mērķis ir nodrošināt modernu, uz klientu orientētu publisko pārvaldi, ņemot vērā iespēju un vajadzību daudzveidību. Moderna publiskā pārvalde ievēro labas pārvaldības principus un to raksturo sabiedrības līdzdalība lēmumu pieņemšanā un darbībā, atklātība un caurskatāmība, profesionalitāte, elastība jeb spēja reaģēt uz mainīgajām sabiedrības vajadzībām, plaša IKT lietošana jeb e-pārvalde un sadarbība dažādos mērogos un līmeņos.

Ietekme uz ilgtermiņa mērķu sasniegšanu

Sabiedrība Prasmīga, nodrošināta un aktīva sabiedrība	Ekonomika Inovatīva, atvērta un eksportspējīga ekonomika	Pilsētvide Ērta, droša un iedzīvotājiem patīkama pilsētvide	Starptautiskais mērogs Rīga – starptautiski atpazīstama, nozīmīga un konkurētspējīga Ziemeļeiropas metropole
xxx	xx	xx	xx

xxx	būtiska ietekme
xx	vidēja ietekme
x	neliela ietekme

2014.gada 27.maijā apstiprināti galvenie pilsētas attīstības plānošanas dokumenti – Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam (turpmāk – Stratēģija) un Rīgas attīstības programma 2014.-2020.gadam (turpmāk – Attīstības programma).

Stratēģijas un Attīstības programmas izstrādes ietvaros pārskata gadā tika veiktas dažādas aktivitātes, piemēram, publiskās apspriešanas laikā saņemto priekšlikumu apkopošana, izskatīšana tematiskajās darba grupās un iestrādāšana Stratēģijas un Attīstības programmas gala redakcijās (143 priekšlikumi tika ņemti vērā, 56 – daļēji ņemti vērā), veikti redakcionālie labojumi.

Atbilstoši jaunajiem plānošanas dokumentiem tika pilnveidota Stratēģijas uzraudzības sistēma un 2014.gadā izstrādātas vadlīnijas minēto dokumentu uzraudzībai.

2014.gadā sagatavots 2013.gada pārskats par Rīgas ilgtermiņa attīstības stratēģijas līdz 2025.gadam un Rīgas attīstības programmas 2010.-2013.gadam ieviešanu, kas ir septītais ikgadējais Stratēģijas uzraudzības sistēmas pārskats.

Jaunā Rīgas teritorijas plānojuma (turpmāk – RTP) izstrādes ietvaros 2014.gadā norisinājās darbs pie 11 tematisko plānojumu (turpmāk – TmP) izstrādes:

Valsts un pašvaldības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Transporta attīstības TmP, Uzņēmējdarbības funkciju nodrošināšanai nepieciešamo teritoriju TmP, Mājokļu attīstības TmP, Ūdens teritoriju un krastmalu TmP, Meliorācijas attīstības TmP, Rīgas kultūrvēsturisko teritoriju TmP, Ainavu TmP, Apstādījumu struktūras un publisko ārtelpu TmP, Aizsargjoslu un aprobežojumu TmP, Rīgas Brīvdabas TmP.

Pašvaldības efektīvas darbības nodrošināšanā un efektīvai iedzīvotāju, kā arī citu ieinteresēto pušu, tai skaitā dažādu organizāciju apkalpošanā arvien lielāka nozīme ir informācijas un komunikācijas tehnoloģiju ieviešanai, to izmantošanas paplašināšanai un pastāvīgai pilnveidošanai, tādējādi ieviešot efektīvu, daudzpusēju un uz klientu orientētu publisko pārvaldi. Piemēram, 2014.gadā tika veikti papildinājumi e-pakalpojumā „Rēķinu iesniegšana”, nodrošinot fiziskām un juridiskām personām vienkāršotu maksājuma pieprasījuma dokumentu iesniegšanu elektroniskā formātā, ieviesti 2 jauni e-pakalpojumi - „Nekustamā īpašuma nodoklis”, nodrošinot personai iespēju aplūkot aktuālo informāciju par savu nekustamo īpašumu un „Topogrāfiskās informācijas sagatavošana un izsniegšana”, kas ļauj pieprasījuma iesniedzējam saņemt augstas detalizācijas topogrāfisko informāciju u.c.

Turpinās darbs pie apkaimju biedrību popularizēšanas. Interneta vietnēs un sociālajos portālos publicēti raksti/intervijas ar apkaimju biedrību dibinātājiem un biedriem. Līdz šim publicēti seši raksti apzinot Grīziņkalna, Sarkandaugavas, Ķengaraga, Vecmīlgrāvja, Maskavas forštates un Mežaparka biedrību darbības pozitīvos piemērus. Publicējot biedrību pozitīvos piemērus, tiek iedvesmoti citu apkaimju iedzīvotāji, kuriem vēl nav savas biedrības, tādās veidot, jo kopīgiem spēkiem var panākt vairāk.

Stratēģijas un Attīstības programmas ieviešanas ietvaros 2014.gadā tika veikts pētījums „Rīgas pieostas apkaimju publiskās telpas labiekārtojuma potenciāla izvērtējums”. Balstoties uz pētījuma ietvaros izstrādāto metodiku, Rīgas pieostas/ostas apkaimēs – Daugavgrīvā, Bolderājā, Mangaļsalā, Vecmīlgrāvī, Mīlgrāvī, Sarkandaugavā, Voleros un Kundziņsalā – tika identificētas potenciālās publiskās telpas teritorijas un katrai no tām sagatavotas ieteicamās attīstības vadlīnijas.

2014.gadā ir uzsākts vienreizējs Adresācijas sakārtošanas projekts, kuru plānots realizēt vairāku gadu laikā, plānveidā sakārtojot un Rīgas pilsētas teritorijā ieviešot vienotiem principiem atbilstošu adresācijas sistēmu, kas uzlabotu esošo adresācijas objektu atrašanu un nodrošinātu ērtāku un efektīvāku iespēju orientēties pilsētā. Projekta virzība ir koordinēta, iesaistot adrešu informācijas izmantojošās valsts pārvaldes iestādes un savstarpēji koordinējot projekta realizācijas procesus arī Rīgas domes struktūru starpā. (Pēdējo reizi adrešu atbilstība to piešķiršanas kārtībai pārbaudīta 1939.gadā.)

Atbilstoši sākotnējam situācijas izvērtējumam adresācijas maiņa būs nepieciešama aptuveni desmit tūkstošiem Rīgas objektu. Šajā procesā adreses tiks grupētas teritoriāli – apkaimju robežu griezumā, un nosaukumi tiks mainīti vai piešķirti arī vairākām ielām, kas, piemēram, ir sašķeltas ar apbūvi vai izbūvētām komunikācijām (viens ielas nosaukums tiek lietots savstarpēji tieši nesaistītām ielu trasēm) vai eksistē apvidū bez piešķirta nosaukuma.

RV19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība – sagaidāmie rezultāti

Nr. p.k.	Rādītājs	Mērvienība	Gads/vērtība				Tendence pret iepriekšējo gadu	Sagaidāmā attīstības tendence	Sagaidāmā vērtība 2020.g.	Datu avots	
19.1.	Budžeta ieņēmumu un izdevumu starpība (deficīts)	Milj. euro	<u>2012</u> -19,59	<u>2013</u> -56,79	<u>2014</u> -30,07		↓	Pakāpeniska bezdeficīta budžeta sasniegšana	0 (sabalansēts budžets)	RD FD	
19.2.	Pašvaldības izdevumu vispārējiem valdības dienestiem īpatsvars budžeta izdevumos (ņemot vērā procentu maksājumus un Rīgas pilsētas pašvaldības iemaksu pašvaldību finanšu izlīdzināšanas fondā)	Īpatsvars, %		<u>2014</u> 5,3				Nepārsniedz 7	<7	Aprēķini pēc Valsts kases datiem	
19.3.	Pašvaldības administrācijas piedāvāto e-pakalpojumu skaits pret vispārējo pašvaldības piedāvāto pakalpojumu skaitu	Skaitis		<u>2013</u> 27*/230 *- ~ puse ir 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi				Pieaug	120*/230 *- ~ puse ir 3., 4. un 5.līmeņa e-pakalpojumi	KAVIS	
19.4.	Iedzīvotāju, kas izmanto e-pakalpojumus, skaits	Skaitis	<u>2011</u> ~125000					<u>2016</u> ~200 000	~200 000	e-riga.lv	
19.5.	Iedzīvotāju apmierinātība ar pašvaldības darbu kopumā	Pozitīvo atbilžu īpatsvars kopējā atbilžu skaitā	<u>2012</u> 69,1	<u>2013</u> 71,4	<u>2014</u> 73,6	<u>2015</u> 75,7		↑	Pieaug	75	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.6.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (t.sk. plāniem, lēmumiem utt.)	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 47,1	<u>2013</u> 50,4	<u>2014</u> 55,5	<u>2015</u> 56,4		↑	Pieaug	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.7.	Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli	Pozitīvs vērtējums, %	<u>2012</u> 30,9	<u>2013</u> 34,6	<u>2014</u> 35,5	<u>2015</u> 35,8		↑	Pieaug pozitīvs vērtējums	60	Regulāra vienotā socioloģiskā aptauja
19.8.	Iedzīvotāju aktivitāte pašvaldību vēlēšanās	%		<u>2013</u> 55,6					Palielinās	70	CVK
19.9.	Rīgas pilsētas pašvaldības sadarbība ar starptautiskām organizācijām/institūcijām,	Skaitis	<u>2012</u> 17	<u>2013</u> 19	<u>2014</u> 19				Palielinās	19	RD ĀP

sadarbības tīkliem										
19.10.	Kopējais Rīgas pilsētu sadraudzības pilsētu skaits, tajā aktīvās sadraudzības pilsētu skaits	Skaitis	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>			Pieaug	30 20	RD ĀP
			29 18	29 18	29 18	⇒				
19.11.	Uzņemtās ārvalstu delegācijas	Skaitis	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>			Nesamazinās	50 (vidēji gadā)	RD ĀP
			50	68	65	↓				
19.12.	Rīgas vadības pārstāvju oficiālās ārvalstu vizītes	Skaitis	<u>2012</u>	<u>2013</u>	<u>2014</u>			Nesamazinās	200 (vidēji gadā)	RD ĀP
			200	221	223	↑				

Tendence					
	↑	↓	↑	↓	⇒
Novērtējums	Pieaugums ar pozitīvu vērtējumu	Samazinājums ar pozitīvu vērtējumu	Pieaugums ar negatīvu vērtējumu	Samazinājums ar negatīvu vērtējumu	Nav notikušas izmaiņas

Attiecībā pret iepriekšējo gadu samazinājies Rīgas pilsētas budžeta deficīts – līdz 30,07 miljoniem EUR, kas sastādīja 4,2% no budžeta ieņēmumiem.

Tā kā pašvaldībā tiek uzturēts plašs e-pakalpojumu klāsts, turklāt tiek domāts arvien par jaunu e-pakalpojumu pieejamību iedzīvotāju ērtībām, būtisks ir rādītājs par interneta pieejamību mājāsaimniecībām. Atbilstoši CSP apsekojuma „Datoru un interneta lietošana mājāsaimniecībās” datiem 2014.gadā interneta pieejamības ziņā mājāsaimniecībām vislabākā situācija bija tieši Rīgas reģionā – 80% un Pierīgas reģionā – 79%, bet pārējos reģionos situācija bija sliktāka – Zemgales reģionā – 71%, Kurzemes reģionā – 69%, Latgales reģionā – 66% un Vidzemes reģionā – 63%.⁶²

RD institūcijas, kas 2014.gadā veica aktivitātes rīcības virziena ietvaros: Rīgas pilsētas būvvalde, Finanšu departaments, Rīgas pašvaldības policija, Izglītības, kultūras un sporta departaments, Informācijas tehnoloģiju centrs, Labklājības departaments, Mājokļu un vides departaments, Pilsētas attīstības departaments, Sabiedrisko attiecību nodaļa, Ārlietu pārvalde, Rīgas Austrumu izpilddirekcija, Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija, Apmeklētāju pieņemšanas centrs.

Budžets

⁶² LR Ekonomikas ministrija „Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību”, 2015.gada jūnijs, Rīga

Dati par pašvaldības pamatbudžetu liecina, ka 2014.gadā izdevumi vispārējiem valdības dienestiem bija 133 206,7 tūkst. EUR (tai skaitā 75 714,1 tūkst. EUR iemaksāti pašvaldību izlīdzināšanas fondā), kas kopumā veido 17,9% no izdevumiem atbilstoši funkcionālajām kategorijām, savukārt neskaitot iemaksas pašvaldību izlīdzināšanas fondā – 7,7%.

Ar RV19 saistīti pašvaldības pārskati un plānošanas dokumenti

Rīgas pilsētas pašvaldības 2014. gada publiskais pārskats https://www.riga.lv/NR/rdonlyres/B6734810-A3C0-40BF-866C-D0205CBA0079/57333/02_07RD_Parskats_2014_Nr2608.pdf

Rīgas pilsētas pašvaldības ilgtermiņa saistību vadības stratēģija 2013.-2017.gadam (Dokumentam ir ierobežotas pieejamības statuss)

Rīcības virzienam RV19 atbilstošie nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes

Nacionālie politikas plānošanas dokumenti, pamatnostādnes	Apstiprināšanas datums	Pieejama interneta vietnē
Informācijas sabiedrības attīstības pamatnostādnes 2014.-2020.gadam	14.10.2013.	http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/e_parv/?doc=12648
Koncepcijas projekts „Valsts informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pārvaldības organizatoriskais modelis”	19.02.2013.	http://www.varam.gov.lv/lat/pol/ppd/e_parv/?doc=12648

Ar rīcības virzienu RV19 saistītie NAP 2014-2020 pasākumi

[154] Administratīvā sloga samazināšana uzņēmējiem, vienkāršojot administratīvās prasības, novēršot dublēšanos, t.sk. ieviešot vienas pieturas aģentūras principu apkalpošanā, izmantojot jaunākās tehnoloģijas attālinātu pakalpojumu sniegšanā;

[290] Inovatīvu mācību satura un darba formu ieviešana radošuma un uzņēmējspēju veicināšanai pamatizglītībā un vispārējā vidējā izglītībā – digitālā mācību vide, mūsdienīga svešvalodu apguve, dabas zinātņu un sociālo zinātņu mācību satura pilnveidošana, karjeras izglītības sistēmas nostiprināšana;

[338] Kvalitatīva pilsoniskās līdzdalības veicināšana un publiskās pārvaldes komunikācija ar sabiedrību jautājumos, kas visvairāk skar cilvēkus;

[414] Ātras un īpaši ātras datu pārraides tīklu pieejamības nodrošināšana visā Latvijas teritorijā;

[415] Digitālā satura un citu produktu veidošana un e-pakalpojumu attīstība, paplašinot pakalpojumu pieejamības un izmantošanas iespējas ekonomiskajā darbībā, kā arī iedzīvotāju e-prasmju pilnveide;

[418] Publisko pakalpojumu optimizēšanas un pieejamības nodrošināšana (elektronizācijas iespējas, klientu apkalpošanas nodošana klientu apkalpošanas centriem („attīstības aģentūrām”)) atbilstoši „vienas pieturas” aģentūras principam, balstoties uz valsts pārvaldes publisko pakalpojumu izvērtēšanas rezultātiem.

Ar rīcības virzienu RV19 saistītie Partnerības līguma Darbības programmas „Izaugsme un nodarbinātība” pasākumi

Specifiskais atbalsta mērķis	Pasākums
2.2.1	Nodrošināt publisko datu atkalmazmantošanas pieaugumu un efektīvu publiskās pārvaldes un privātā sektora mijiedarbību.
5.6.1	Veicināt Rīgas pilsētas revitalizāciju, nodrošinot teritorijas efektīvu sociālekonomisko izmantošanu
8.1.2.	Uzlabot vispārējās izglītības iestāžu mācību vidi.
8.1.3.	Palielināt modernizēto profesionālās izglītības iestāžu skaitu.

Nozares ekspertu viedoklis

Sarma Freiberga, Nodibinājuma *Fonds Nāc līdzās!* valdes priekšsēdētāja

Rīga viena no pirmajām pilsētām Latvijā ievieša Vienas pieturas aģentūras principu, kas ir ļoti ērts iesniegumu iesniegšanas un konsultāciju sniegšanas veids. Ieteikums ir izveidot Vienas pieturas aģentūras principu arī e-vidē.

Pozitīvi, ka Rīgas pašvaldība cenšas ieviest arvien jaunus e-pakalpojumus, lai padarītu ērtāku gan rēķinu saņemšanu, gan citas informācijas iegūšanu. Uzteicami ir arī tas, ka RD IKSD vietnē izveidota mācību e-vide, kurā pedagogiem ir iespēja ievietot un lietot citu pedagogu ievietotos mācību materiālus, t.sk. digitālus.

Ieteikums ir izveidot šādu elektronisku dokumentu aprites sistēmu arī kultūras iestāžu darbinieku (kolektīvu vadītāju) darba ikmēneša atskaitei.

Pilnveidojot e-pakalpojumus, būtu ieteicams organizēt arī iedzīvotāju e-prasmju pilnveides grupas, īpaši vecākiem cilvēkiem.

Atzinīgi vērtējama izstrādātā Rīgas pilsētas videonovērošanas koncepcija, kā arī pašvaldības policijas darbinieku kā ekspertu ieguldītais darbs Ziedoņdārza un Grīziņkalna videonovērošanas sistēmas izstrādē, kas ļaus iedzīvotājiem tos droši izmantot arī vakara stundās.

Pozitīvi, ka Rīgas pilsēta ir ķērusies pie Adresācijas sakārtošanas projekta, ieteikums būtu, ielu nosaukumu plāksnes izvietot uz norāžu stabiem ielu stūros, lai tie būtu labi saskatāmi gan gājējiem, gan autobraucējiem.

Rīgas pašvaldībai tuvākajā nākotnē obligāti jāpievērš uzmanība Rīgas galvenās pasažieru ostas vides un ostas ēkas sakārtošanai, jo tā ir kā Rīgas vizītkarte un pilsētas jūras vārti.

Zinta Miezaine, publiskās pārvaldības eksperte, biedrības "Risinājumu darbnīca" sabiedriskās politikas analītiķe

2014.gads bija Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas izstrādes gads. Sabiedrības iesaistes stratēģija – sabiedriskajās apspriedēs saņemto priekšlikumu apspriešana strukturētās tematiskās diskusijās un atbilstošo priekšlikumu iestrāde dokumentos – ne tik vien sniedz būtisku ieguldījumu plānošanas dokumentu kvalitātes uzlabošanā, bet arī veicina iedzīvotāju līdzdarbošanos plānu īstenošanā un lojalitāti pilsētai.

Statistikas dati par iedzīvotāju apmierinātību ar pašvaldības darbu 2014.gadā – ja ar to kopumā bijuši apmierināti 75% rīdzinieku, tad mazāks ir skaits pilsētnieku, kuri apmierināti ar saņemto informāciju – 55,5% un vēl mazāks skaits to, kuri apmierināti ar iespēju piedalīties pilsētas plānošanas un lēmumu pieņemšanas procesos un tikt uzklauti 35,5% – rosina pārdomāt iespējas ieviest arī citas sabiedrības iesaistes formas ar uzsvāru uz dažādu viedokļu uzklautīšanu.

Interesants un ambiciozs ir apkaimju projekts, kas cenšas veidot iedzīvotāju piederības sajūtu savai tuvākajai dzīves videi. Mūsdienu dzīves ritms un iedzīvotāju mobilitāte Rīgas robežās liek pārdomāt, uz kurām iedzīvotāju grupām balstīt dažādus identitātes elementus.

Ieteikums būtu turpināt labo praksi iedzīvotāju iesaistē pilsētas attīstības plānošanā. Dalīties ar šo pieredzi starptautiski, veicinot Rīgas kā pilsētas, kura ieklausās iedzīvotāju vajadzībās, atpazīstamību. Kā arī attīstīt jaunas sabiedrības līdzdalības formas ar uzsvāru uz dažādu viedokļu uzklautīšanu.

Priekšlikums ir veidot projektu konkursus apkaimju attīstībai, piemēram, apkaimju rogainings, novadpētniecības pasākumi, apkaimju svētki, apkaimju mākslinieku darbu izstādes. Veidot sistēmu apkaimes brīvdabas sporta organizatoru piesaistei (nūjošana, skriešana, vingrošana publiskajā telpā), organizēt apkaimju komandu sacensības.

Kopējie secinājumi

- 2014.gada Pārskats ir astotais Stratēģijas uzraudzības sistēmas ietvaros sagatavotais pārskats, taču pirmais pārskats, kas sagatavots atbilstoši jaunā plānošanas perioda attīstības plānošanas dokumentu - Stratēģijas un Programmas struktūrai.
- Jaunajā ilgtspējīgas attīstības stratēģijā noteikta telpiskās attīstības perspektīva, kas paredz turpmāk veikt arī dokumenta telpisko uzraudzību. Pārskatā pirmo reizi rīcības virzienu aprakstos ir iekļautas kartes ar teritoriālajām prioritātēm, kurās atzīmētas tās apkaimes, kurās veikta pakalpojumu ieviešana vai uzlabošana.
- Rīgas pilsētas attīstības programmas neatņemama sastāvdaļa ir Investīciju plāns. Atbilstoši normatīvajam regulējumam, Investīciju plāns tiek aktualizēts katru gadu ar Rīgas domes lēmumu (nepieciešamību nosaka izpildes progress, pašvaldības budžets un pieejamais ES fondu finansējums). Rezultātā mainās projekti, projektu nosaukumi, kas aprūstina iespēju izsekot konkrētu projektu pēctecībai un vērtēt paveiktos projektus saistībā ar plānotajiem.
- Darbam ar jaunatni Rīgas pašvaldībā ir būtiska nozīme. To pašvaldība ir apliecinājusi, iekļaujot Programmā darbam ar jaunatni atvēlētu RV. RV2 ietvaros 2014.gadā ir atjaunota Rīgas Jaunatnes organizāciju konsultatīvās padomes darbība. Tāpat tika izstrādāta un apstiprināta Rīgas pilsētas darba ar jaunatni programma 2014. – 2018.gadam. Darbam ar jaunatni jābūt mērķtiecīgam un pārdomātam, ir jāveido atgriezeniskā saite jau tagad, jo šī brīža jaunieši ir potenciālie Rīgas attīstītāji nākotnē, lai kādu profesiju tie nākotnē izvēlētos.
- Neskatoties uz to, ka RV6 ietvaros veikto aktivitāšu klāsts ir plašs, liela daļa veselības aprūpes rādītāju pasliktinās. Pasliktinājies ir iedzīvotāju vērtējums par primārās veselības aprūpes ārstu (t.sk. ģimenes ārstu) kvalitāti un pieejamību, palielinājies vidējais reģistrēto pacientu skaits uz 1 primārās veselības aprūpes ārstu, kā arī bīstami ir pieaudzis pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu). Šīs problēmas apturēšanā un risināšanā aktīvi jāiesaistās un jāsadarbojas dažādām pašvaldības struktūrvienībām, to skaitā Labklājības departamentam, Rīgas pašvaldības policijai un citām.
- Kopumā Latvijā pēdējo gadu laikā ir vērojams dzimstības pieaugums – 2011.gadā – 18,8 tūkst., 2012.gadā – 19,9 tūkst., 2013.gadā – 20,6 tūkst., 2014.gadā – 21,7 tūkst. Arī Rīgā dzimušo skaits ar katru gadu stabili pieaug – 2011.gadā – 6,3 tūkst., 2012.gadā – 6,7 tūkst., 2013.gadā – 7,0 tūkst., 2014.gadā – 7,5 tūkst. Tas norāda, ka ir jāturpina aktīvi risināt ar pirmsskolas izglītības iestāžu pieejamību saistītos jautājumus, jo tie savu aktualitāti nezaudēs arī turpmākajos gados.
- Stratēģisko mērķu un rīcības virzienu rezultatīvo rādītāju dinamika uzrāda pozitīvu tendenci – vairākos būtiskos rādītājos ir sasniegts progress un tas tuvojas definētajai sagaidāmajai vērtībai 2020.gadā. Iecerētās prognozes pārsniedz vai strauji tuvojas 2020.gada sagaidāmajai vērtībai tādi rādītāji

kā: bezmaksas pasākumu skaits Rīgas pašvaldības kultūras centros un namos, dažādās sporta sacensībās iesaistīto Rīgas iedzīvotāju skaits (vidēji vienā pasākumā), attīrīto notekūdeņu īpatsvars no kopējā novadītā apjoma, Rīgas kopējās pievienotās vērtības īpatsvars kopējā pievienotajā vērtībā Latvijā, tūrisma mītnēs apkalpoto cilvēku skaits, un citi.

- Arī pēc iedzīvotāju aptaujas datiem 14 rādītāji jau ir sasnieguši un 24 rādītāji vēl pagaidām nesasniedz plānoto. Rādītāji, kuri ir sasnieguši plānotās vērtības ir iedzīvotāju vērtējums par dabas vides daudzumu un kvalitāti Rīgā, sportošanas un aktīvās atpūtas iespējas, pašvaldības vispārējās izglītības iestāžu (skolu) pakalpojumu pieejamība, esošo veloceļu kvalitāte Rīgā, kā arī iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā.
- Lai gan iedzīvotāju vērtējums par kultūras pasākumiem Rīgā ir augsts – 93,6% ir apmierināti, tomēr pašvaldībai ir jāveicina lokālo kultūras centru attīstība apkaimēs, jo to skaits (15) pēdējos gados saglabājas nemainīgs. Arī jaunu tradīciju ieviešana veicina un nostiprina iedzīvotāju saliedētību un savas kopienas piederības apziņas stiprināšanu. Šajā gadījumā augsto iedzīvotāju vērtējumu par kultūras pasākumiem var noturēt un attīstīt, piemēram, ar eksperta pilsētplānotāja Jāņa Ķīnasta minēto ieteikumu par tradīciju ieviest Rīgas parku un skvēru svētkus.
- Ar pašvaldības darbu kopumā 2015.gadā apmierināti bijuši 75,7% rīdzinieku, taču salīdzinoši mazāk apmierināti rīdzinieki ir ar iespēju saņemt informāciju par pašvaldības darbu (56,4%) un vēl mazāk apmierināti iedzīvotāji ir ar iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un izteikt savu viedokli – 35,7%. Pašvaldība jau aktīvi rīkojas, lai veicinātu iedzīvotāju līdzdalību lēmumu pieņemšanas procesos, piemēram, 2014.gadā, īstenojot plašus sabiedrības iesaistes pasākumus – sabiedriskās apspriešanas, tematiskās diskusijas u.c, izstrādājot un pašvaldības attīstības plānošanas dokumentus – Stratēģija un Programma, kā arī dažādas visaptverošas aktivitātes sabiedrības iesaistes jomā tiek veiktas jaunā Rīgas Teritorijas plānojuma izstrādes ietvaros (Apkaimju gids u.c.) Arī publiskās pārvaldības jomas eksperte Zinta Miezaine iesaka „*turpināt labo praksi iedzīvotāju iesaistē pilsētas attīstības plānošanā. Dalīties ar šo pieredzi starptautiski, veicinot Rīgas kā pilsētas, kura ieklausās iedzīvotāju vajadzībās, atpazīstamību. Kā arī attīstīt jaunas sabiedrības līdzdalības formas ar uzsvaru uz dažādu viedokļu uzklauššanu*”.
- Rīgas iedzīvotāju vērtējums par mājokļu pieejamību un kvalitāti ir visumā kritisks – tikai katrs otrais Rīgas iedzīvotājs jeb 50,8% ir apmierināts ar mājokļu pieejamību un aptuveni tik pat daudz jeb 47,3% - ar to kvalitāti. Minētais iedzīvotāju viedoklis ir cieši saistīts ar ēku renovācijas tempiem, jo līdz 2014.gadam ir renovētas 64 no 6000 pašvaldības apsaimniekošanā (pārvaldījumā) esošām ēkām, kas vērtējams kā ļoti zems rādītājs.
- Ir nepieciešams pārskatīt stratēģiskajos mērķos un rīcības virzienos definētos rezultatīvos rādītājus. Daļa rādītāju vairs netiek apkopoti, kā rezultātā vairs nav jaunākās informācijas, rādītājs ir novecojis un vairs neatspoguļo virzību uz stratēģiskā mērķa vai rīcības virziena sasniegšanu.

Rīgas domes iestāžu un struktūrvienību apkopojums stratēģijas rīcības virzienu un tiem pakārtoto pasākumu/aktivitāšu īstenošanā

Struktūrvienība/Rīcības virziens	PRV1	RV2	RV3	RV4	RV5	RV6	RV7	RV8	RV9	RV10	PRV11	RV12	RV13	RV14	RV15	PRV16	RV17	RV18	RV19	
Finanšu departaments																				
Pilsētas attīstības departaments																				
Īpašuma departaments																				
Izglītības, kultūras un sporta departaments																				
Labklājības departaments																				
Satiksmes departaments																				
Mājokļu un vides departaments																				
Apmeklētāju pieņemšanas centrs																				
Informācijas tehnoloģiju centrs																				
Rīgas Tūrisma attīstības birojs																				
Ārlietu pārvalde																				
Sabiedrisko attiecību nodaļa																				
Rīgas pašvaldības policija																				
Rīgas pilsētas būvvalde																				
Rīgas Austrumu izpilddirekcija																				
Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija																				
Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija																				
RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”																				
RPA „Rīgas gaisma”																				
RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”																				
RPA „Rīgas pieminekļu aģentūra”																				
SIA „Rīgas pilsēt būvnieks”																				
SIA „Rīgas meži”																				
SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”																				
SIA „Rīgas ūdens”																				
SIA „Rīgas satiksme”																				
AS „Rīgas siltums”																				
Rīgas Brīvostas pārvalde																				
Nodibinājums „Rīga 2014”																				
Rīgas bāriņtiesa																				

Mērķu un rīcības virzienu dinamikas analīze

Salīdzinoši sekmīga virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos rīcības virzienos:

- PRV 1 Kvalitatīva un mūsdienīga izglītība
- RV 2 Atbalsts jaunatnes pašiniciatīvai un organizētajam brīvajam laikam
- RV 3 Atpazīstama un iesaistoša kultūrvide
- RV 4 Sabiedrības integrācija un atbalsts ģimenēm
- RV 5 Daudzveidīgas sporta iespējas
- RV 6 Uz preventīvu darbību vērsta veselības aprūpe
- RV 7 Iekļaujoša un aktivitāti motivējoša sociālā sistēma
- RV 8 Sabiedriskā kārtība un drošība
- RV 10 Ērta starptautiskā sasniedzamība
- RV 14 Pilsētas specifisko teritoriju jautājumu risināšana
- RV 15 Laba vides kvalitāte
- PRV 16 Labvēlīga uzņēmējdarbības vide un augsta ekonomiskā attīstība
- RV 17 Augoša daudzprofilu osta
- RV 18 Mērķtiecīgs tūrisma piedāvājums
- RV 19 Efektīva, atbildīga un uz daudzpusēju sadarbību vērsta pārvaldība

Nepietiekoša virzība uz nospraustā mērķa sasniegšanu ir sekojošos rīcības virzienos:

- RV 9 Kvalitatīva dzīves vide un pieejams mājoklis
- PRV 11 Līdzsvarota satiksmes infrastruktūra un organizācija
- RV 12 Infrastruktūras un komunālo pakalpojumu uzlabošana
- RV 13 Plaša energoefektivitātes īstenošana

Īpaša uzmanība būtu jāpievērš šādiem rādītājiem:

Pirmreizēji reģistrēto personu skaits, kurām diagnosticēta saslimstība ar psihoaktīvo vielu atkarību (izņemot alkoholu) (RV6)

Nāves gadījumi, kuru cēlonis ir asinsrites (sirds un asinsvadu) slimības (RV6)

Ilgstošas sociālās aprūpes un sociālās rehabilitācijas institūcijās pakalpojuma saņēmēju skaits (RV7)

Noziedzīgo nodarījumu skaits (RV8)

Dzīvojamā fonda samaksātā apsaimniekošanas maksa vidēji mēnesī (RV9)

AS „Pasažieru vilciens” pārvadāto pasažieru skaits (RV10)

Ceļu satiksmes negadījumos bojā gājušo skaits (PRV11)

Sašķiroto atkritumu daudzums (RV12)

Pašreizējais renovēto daudzdzīvokļu ēku skaits pret nepieciešamo skaitu (RV13)

Grausti A kategorija (RV14)

Piesārņoto teritoriju skaits (RV14)

Iedzīvotāju vērtējums par iespēju piedalīties pilsētas attīstības plānošanas pasākumos un lēmumu pieņemšanas procesos, izteikt savu viedokli (RV19)

Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora p.i.

Dz.Balodis

Pārskata sagatavošanā izmantotie materiāli

DOKUMENTI

- Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģija līdz 2030.gadam Rīga: Rīgas dome, 2014
- Rīgas attīstības programma 2014.–2020.gadam Rīga: Rīgas dome, 2014
- RD 2010.gada 9.novembra iekšējie noteikumi Nr.5 „Kārtība, kādā tiek īstenota Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas un Rīgas attīstības programmas izpildes uzraudzība”
- Rīgas Pašvaldības policijas Darba pārskats 2014
- Rīgas domes Labklājības departamenta gadagrāmata „Sociālā sistēma un veselības aprūpe Rīgā 2014.gadā”, Rīga, 2015
- Rīgas pilsētas pašvaldības 2014.gada publiskais pārskats. Rīga: Rīgas dome, 2015
- Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” 2014.gada publiskais pārskats
- Rīgas pašvaldības aģentūras „Rīgas gaisma” vidēja termiņa darbības stratēģija 2014.–2016. gadam
- RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra” 2014.gada publiskais pārskats
- Veselības veicināšanas stratēģija 2012.–2021.gadam „Veselīgs rīdiniēks – veselā Rīgā”, Rīga: Rīgas dome, 2012
- Rīgas ilgtspējīgas attīstības stratēģijas līdz 2030.gadam un Rīgas attīstības programmas 2014.–2020.gadam uzraudzības sistēmas vadlīnijas, SIA „Publiskās pārvaldes konsultācijas”, 2014
- Starptautiskā lidosta „Rīga” gada pārskats 2014
- Latvijas Nacionālais attīstības plāns 2014.–2020.gadam, Pārresoru koordinācijas centrs, 2012
- Darbības programma „Izaugsme un nodarbinātība”, Latvijas Republikas Finanšu ministrija, 2014
- Latvijas ostu attīstības programma 2014.–2020.gadam
- Ziņojums par Latvijas tautsaimniecības attīstību, Latvijas Republikas Ekonomikas ministrija, 2015.gada jūnijs, Rīga
- Pētījums „Universitāšu ieguldījums Latvijas tautsaimniecībā”, Latvijas Universitāšu asociācija, 2012

SABIEDRISKO APTAUJU REZULTĀTI, PĒTĪJUMI

- Rīgas iedzīvotāju aptauja „Rīgas iedzīvotāju apmierinātības ar pašvaldības darbību un pilsētā notiekošajiem procesiem”, Pretendentu apvienība SIA „Aptauju centrs” un SIA „Excolo Latvia”, 2015.gada maijs – jūnijs

- Pētījums „Pilsētvides attīstību raksturojošo pakalpojumu kvalitāte un pieejamība Rīgas 58 apkaimēs”, SIA „Datorkarte”, 2012.gads

INTERNETA RESURSI

- Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes datu bāze www.csb.gov.lv
- Nacionālās ziņu aģentūras tīmekļa vietne www.leta.lv
- Rīgas apkaimju portāls www.apkaimes.lv
- SIA „Lursoft” datu bāze www.lursoft.lv
- Stratēģijas uzraudzības sistēmas tīmekļa vietne www.sus.lv
- Rīgas domes Labklājības departamenta tīmekļa vietne www.ld.riga.lv
- Biznesa portāls www.db.lv
- www.delfi.lv
- www.investeriga.lv
- www.filmriga.lv
- www.focus.lv
- www.nra.lv
- www.latio.lv
- www.rop.lv
- www.nva.gov.lv
- www.nozare.lv
- www.likumi.lv
- www.em.gov.lv
- www.riga.lv
- www.rpp.riga.lv
- www.doingbusiness.org
- www.swedbank.lv
- www.rigassatiksmes.lv
- www.rigasaustrumi.lv
- www.iccaworld.com

- <http://lat.mixnews.lv>

IESAISTĪTĀS RĪGAS DOMES STRUKTŪRVIENTĪBAS

- Finanšu departaments
- Īpašuma departaments
- Izglītības, kultūras un sporta departaments
- Labklājības departaments
- Mājokļu un vides departaments
- Pilsētas attīstības departaments
- Satiksmes departaments
- Apmeklētāju pieņemšanas centrs
- Ārlietu pārvalde
- Informācijas tehnoloģiju centrs
- Rīgas Pašvaldības policija
- Rīgas pilsētas būvvalde
- Rīgas Tūrisma attīstības birojs
- Sabiedrisko attiecību nodaļa
- Rīgas Austrumu izpilddirekcija
- Rīgas Ziemeļu izpilddirekcija
- Rīgas Pārdaugavas izpilddirekcija
- RPA „Rīgas pilsētas arhitekta birojs”
- RPA „Rīgas gaisma”
- RPA „Rīgas enerģētikas aģentūra”
- RPA „Rīgas pieminekļu aģentūra”
- SIA „Rīgas pilsētībūvnieks”
- SIA „Rīgas meži”
- SIA „Rīgas ūdens”
- SIA „Rīgas namu pārvaldnieks”

- AS „Rīgas siltums”
- Rīgas Brīvostas pārvalde
- Nodibinājums „Rīga 2014”
- Rīgas bāriņtiesa

ĀRĒJĀS INSTITŪCIJAS

- Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde
- SIA „Lursoft”
- Starptautiskā lidosta „Rīga”
- Nodarbinātības valsts aģentūra
- Kredītaģentūra „Standard&Poor’s”
- Kredītaģentūra „Moody's Investors Service”
- Latvijas Republikas Pilsonības un migrācijas lietu pārvalde

NOZARU EKSPERTI

- Zane Cunska, Rīgas Ekonomikas augstskolas docente un LU SZF Sociālo un politisko pētījumu institūta vadošā pētniece
- Jānis Ķīnasts, pilsētplānotājs, radošas vides pašnodarbinātiem profesionāļiem „*DarbaVieta*” viens no izveidotājiem, vietrades komandas "*nēbetjā*" līdz-dibinātājs
- Gatis Pāvils, stratēģiskās plānošanas eksperts SIA „NK konsultāciju birojs”,
- Zinta Miežaine, publiskās pārvaldības eksperte, biedrības "Risinājumu darbnīca" sabiedriskās politikas analītiķe
- Sarma Freiberga, Nodibinājuma *Fonds Nāc līdzās!* valdes priekšsēdētāja

IZSTRĀDĀTĀJI

- Dzintars Balodis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta direktora p.i.
- Armands Krūze, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes vadītājs

- Guntars Ruskuls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas vadītājs, pārvaldes vadītāja vietnieks
- Zita Ruņģe, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas vadītāja
- Renāte Strautmane, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes galvenā monitoringa speciāliste, nodaļas vadītāja vietniece
- Anda Ellēna – Alēna, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenā projektu vadītāja
- Ilmārs Grīntāls, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās uzraudzības nodaļas galvenais monitoringa speciālists
- Andris Ločmanis, Rīgas domes Pilsētas attīstības departamenta Stratēģiskās vadības pārvaldes Stratēģiskās plānošanas nodaļas galvenais telpiskās attīstības plānotājs – ĢIS eksperts

Pielikumi